អភិធម្មបិដក

១០០

ABHIDHAMMA PITAKA

ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី
និង
សេចក្ដីប្រែជាភាសាខ្មែរ
អភិធម្មបិដក
បដ្ឋាន សត្តមភាគ
១០០

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្ដេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្ដេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ព. ស. ២៥៥៣

ABHIDHAMMAPIṬAKA

PAṬṬHĀNA

SATTAMABHĀGA

100

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី

សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំថ្លាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធ ចូលកាន់ ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេស អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការ ពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្ណាល័យជាតិធំ ៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នា កត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈ ក៏មាន លុះចំណេរតមក ក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ន នេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែ ចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេស ម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណា ក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើប យើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមាន ឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុប មិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមាន ការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំ ក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេច ព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួល ពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខ ទៀតផង ជាកិរិយោភាពតរៀងទៅ ។

វត្តបទុមឌ. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

បួរ-គ្រី

VATT Botum Dhammayutt Sangkat Chatumuk Khan Daun Penh P.Penh

ទំព័រទទេ

សេចក្ដីណែនាំក្នុងការអាន

១) ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយតួទៀត នៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះ គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរ: **សម្‌ល** *ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ* **ល** *គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈ* **ម** *ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ* **សម្ល** *។*

-ពាក្យបាលី: **តស្‌ស** *គឺ* **តស្ស** *។*

២) *ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្ដេចព្រះសង្ឃរាជជោតញ្ញាណោ (***ជួន-ណាត***) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។*

៣) *ចំពោះ* **សញ្ញាតារាងពាក្យខុស-ត្រូវ** *ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។*

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន សត្តមភាគ

១០០

ព. ស. ២៥១០

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានំ សត្តមោ ភាគោ

អនុលោមទុកប្បដ្ឋានំ បុរិមំ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

ហេតុទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១] ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អលោភំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ អទោសំ បដិច្ច អលោភោ អមោហោ អមោហំ បដិច្ច អលោភោ អទោសោ លោភំ បដិច្ច មោហោ មោហំ បដិច្ច លោភោ ទោសំ បដិច្ច មោហោ មោហំ បដិច្ច ទោសោ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អលោភំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ[១] ។

---

១ ម. អយំ បាឋោ នត្ថិ ។ ឯវំ សព្វត្ថ ។

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន សត្តមភាគ

អនុលោមទុកប្បដ្ឋាន ខាងដើម

សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ។

ហេតុទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១] *ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អទោសៈ អមោហៈ អាស្រ័យ នូវអលោភៈ អលោភៈ អមោហៈ អាស្រ័យ នូវអទោសៈ អលោភៈ អទោសៈ អាស្រ័យ នូវអមោហៈ មោហៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ លោភៈ អាស្រ័យ នូវមោហៈ មោហៈ អាស្រ័យ នូវទោសៈ ទោសៈ អាស្រ័យ នូវមោហៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អទោសៈក្តី អមោហៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវអលោភៈ ។ បណ្ឌិត គប្បីចង់ជាចក្កៈចុះ ។*

លោភំ បដិច្ច មោហោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ បេ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ បេ ។ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ ។ បេ ។ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតូ ខន្ធេ បដិច្ច ហេតូ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ហេតូ ។ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ហេតុ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ បេ ។ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ហេតុ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ហេតូ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អលោភញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។

មោហៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវលោភៈ ។ បេ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុ ។ បេ ។ ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១ ។ បេ ។ ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកហេតុ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ហេតុក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុ ។ បេ ។ ខន្ធ ២ ក្តី ហេតុក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។ ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អទោសៈក្តី អមោហៈក្តី អាស្រ័យ នូវអលោភៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។

៣

ហេតុទុកេ បដិច្ចវារោ

លោភញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច មោហោ ទោសញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច មោហោ បដិសន្ធិក្ខណេ អលោភញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច អទោ-សោ អមោហោ ។ បេ ។ ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ហេតុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ បេ ។ ទ្វេ ខន្ធេ ច ហេតុញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខ-ណេ វត្ថុញ្ច ហេតុញ្ច បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ ឯកំ ខន្ធញ្ច អលោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា អទោសោ អមោហោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ បេ ។ ទ្វេ ខន្ធេ ច អលោភញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា អទោសោ អមោហោ ចិត្តសមុដ្ឋា-នញ្ច រូបំ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ នហេតុំ ឯកំ ខន្ធញ្ច លោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ បេ ។ ទ្វេ ខន្ធេ ។ បេ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុញ្ច អលោភញ្ច បដិច្ច អទោ-សោ អមោហោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ បេ ។

ហេតុទុកៈ បដិច្ចវារៈ

មោហៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង មោហៈ អាស្រ័យ នូវទោសៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ អទោសៈក្តី អមោហៈក្តី អាស្រ័យ នូវអលោភៈផង វត្ថុផង ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុផង ជាហេតុផង ។ បេ ។ ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ២ ផង ហេតុផង ក្នុងខណៈ នៃបដិសន្ធិ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុផង ហេតុផង ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី អទោសៈក្តី អមោហៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុផង អលោភៈផង ។ បេ ។ ខន្ធ ២ ក្តី អទោសៈក្តី អមោហៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ២ ផង អលោភៈផង ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុផង លោភៈផង ។ បេ ។ ខន្ធ ២ ។ បេ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ អទោសៈក្តី អមោហៈក្តី ពួកសម្បយុត្ត-កក្ខន្ធក្តី អាស្រ័យ នូវវត្ថុផង អលោភៈផង ។ បេ ។

[២] ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា រូបំ ធម្មេត្វា អរូបេយេវ ធវ បញ្ហា ។ អធិបតិប្បច្ចយា បដិសន្ធិ ធត្ថិ បរិបុណ្ណំ ឯកំ មហា-ភូតំ បដិច្ច ។ បេ ។ មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ ឥធំ ធានំ ។ អនន្តរប្បច្ចយា សម-នន្តរប្បច្ចយា សហជាតប្បច្ចយា សព្វេ មហាភូតា យាវ អសញ្ញសត្តា ។ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា និស្សយប្ប-ច្ចយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយា បុរេជាតប្បច្ចយា អាសេ-វនប្បច្ចយា ទ្វីសុបិ បដិសន្ធិ ធត្ថិ ។ កាម្មប្បច្ចយា វិបាកប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។ អវិគតប្បច្ចយា ។

[៣] ហេតុយា ធវ អារម្មណេ ធវ សព្វត្ថ ធវ អវិគតេ ធវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[៤] នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នហេតុំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ បេ ។ ទ្វេ ខន្ធេ ... អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ

[២] ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ លើកតែរូបភពចេញ និយាយតែប្រស្នា ៩ ក្នុងអរូបភពតែម្យ៉ាង ។ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ បដិសន្ធិ មិនមានទេ (ការណ៍នេះ) គ្រប់គ្រាន់ហើយ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ ។ បេ ។ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត នេះ ជាសេចក្តីផ្សេង ៗ គ្នា ។ ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ និងសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកមហាភូតទាំងអស់ ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ និងអាសេវនប្បច្ច័យ ឯបដិសន្ធិ មិនមានក្នុងបច្ច័យទាំង ២ ទេ ។ ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ និងវិបាកប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ព្រោះអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៤] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈផង មិនមែនហេតុផង ។ បេ ។ នូវខន្ធ ២ . . . .ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ

៨

វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ ។ បេ ។ ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ ។ បេ ។ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

[៤] ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ហេតុំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា នហេតូ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ សព្វេ មហាភូតា ។ ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ហេតុញ្ច នហេតូ ច ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិ-សន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ នអធិបតិប្បច្ចយា បរិបុណ្ណំ ។ នអនន្តរប្បច្ចយា នសមនន្តរប្បច្ចយា នអញ្ញមញ្ញប្បច្ច-យា នឧបនិស្សយប្បច្ចយា ។

ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១ ។ បេ ។ ពាហិរ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ បេ ។ ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៥] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវហេតុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ មហាភូតទាំងអស់ (ក៏អាស្រ័យ នូវពួកនហេតុក្ខន្ធ) ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវហេតុផង ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ បរិបូណ៌ ។ ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ នសមនន្តរប្បច្ច័យ នអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៦] ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ អលោភំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ លោភំ បដិច្ច មោហោ មោហំ បដិច្ច លោភោ ។ បេ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ ហេតុំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ហេតុំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ អលោភំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ លោភំ បដិច្ច មោហោ សម្បយុត្ត-កា ច ខន្ធា ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ នហេតុំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ។ បេ ។ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា នហេតូ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[៦] ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ អទោសៈ អមោហៈ អាស្រ័យ នូវអលោភៈ ក្នុងអរូប ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈបុះ ។ មោហៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ លោភៈ អាស្រ័យ នូវមោហៈ ។ បេ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវហេតុ ក្នុងអរូប ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវហេតុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ អទោសៈក្តី អមោហៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី អាស្រ័យ នូវអលោភៈ ក្នុងអរូប ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈបុះ ។ មោហៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី អាស្រ័យ នូវលោភៈ ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈបុះ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុ ក្នុងអរូប ។ បេ ។ ខន្ធ ២ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ២ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង

៧

ហេតុទុកេ បដិច្ចវារោ

នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ នហេតូ ខន្ធេ បដិច្ច ហេតូ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ នហេតុំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ហេតូ ច ។ បេ ។ ទ្វេ ខន្ធេ ។ បេ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ អលោភញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ អរូបេ លោភញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច មោហោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ នហេតុំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ហេតុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ។ បេ ។ ទ្វេ ខន្ធេ . . . នហេតូ ខន្ធេ ច ហេតុញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ នហេតុំ ឯកំ ខន្ធញ្ច អលោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា អទោសោ អមោហោ ច ។ បេ ។

ហេតុទុកៈ បដិច្ចវារៈ

ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ក្នុងអរូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ពួកហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុ ក្នុងអរូប ។ បេ ។ នូវខន្ធ ២ ។ បេ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ អទោសៈ អមោហៈ អាស្រ័យ នូវអលោភៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ក្នុងអរូប ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ មោហៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ក្នុងអរូប ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុផង ហេតុផង ក្នុងអរូប ។ បេ ។ នូវខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុផង ហេតុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី អទោសៈក្តី អមោហៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុផង អលោភៈផង ក្នុងអរូប ។ បេ ។

ច្ចេ ខន្ធេ . . . ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ នហេតុំ ឯកំ ខន្ធញ្ច លោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ច ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។

[៧] ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបច្ឆាជាតប្បច្ចយា ។ . . . នអាសេវនប្បច្ចយា ។

[៨] ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា ហេតុំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ។ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្ម-ប្បច្ចយា នហេតុ ខន្ធេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . ។ ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ។

[៩] ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នវិបាកប្បច្ចយា នវ ។

[១០] នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអាហារប្បច្ចយា ពាហិរំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ...

នូវខន្ធ ២ . . . ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈបុះ ។ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុផង លោកៈផង ។ បណ្ឌិត គប្បី ចងជាចក្កៈបុះ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។

[៧] ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ . . . ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៨] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវហេតុ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ពាហិរ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . ។ នហេតុធម៌ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ និងនហេតុធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវហេតុផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។

[៩] ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពាហិរ . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . .

អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ។ បេ ។ មហាភូតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។

[១១] . . . នឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហាភូតំ ។ បេ ។ មហាភូតេ បដិច្ច ឧបាទារូបំ អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតេ បដិច្ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ ។

[១២] . . . នឈានប្បច្ចយា បញ្ចវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ ។ បេ ។ ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ ។ បេ ។

[១៣] . . . នមគ្គប្បច្ចយា អហេតុកំ នហេតុំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ។ បេ ។ អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ ។ បេ ។ នសម្បយុត្តប្បច្ចយា ន វិប្បយុត្តប្បច្ចយា នបុរេជាតសទិសំ អរូបបញ្ហាយេវ ។ នោនត្ថិប្បច្ចយា នោវិគតប្បច្ចយា ។

[១៤] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ

មហាភូត ៣ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ បេ ។ កដត្តារូប ឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។

[១១] . . . ព្រោះនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ពាហិរ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន មហាភូត ១ ។ បេ ។ ឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត រូបជីវិតិន្ទ្រិយ អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។

[១២] . . . ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយបញ្ចវិញ្ញាណ ។ បេ ។ ពាហិរ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ បេ ។

[១៣] . . . ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ គឺ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ និងជានហេតុ ។ បេ ។ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ . . . ពាហិរ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ បេ ។ ព្រោះនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ និងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ អរូបបញ្ហានុ៎ះឯង ប្រហែលគ្នានឹងនបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ព្រោះនោនត្ថិប្បច្ច័យ និងនោវិគតប្បច្ច័យ ។

[១៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ន៌ នបច្ឆាជាតេ ន៌ នអាសេវនេ ន៌ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ន៌ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ន៌ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[១៥] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា ន៌ នអនន្តរេ តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ន៌ នអាសេវនេ ន៌ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ន៌ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ន៌ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

អនុលោមបច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[១៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ . . .

ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[១៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[១៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...

អនន្តរេ ទ្វេ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . កម្មេ ទ្វេ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ទ្វេ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ ឈានេ ទ្វេ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ ទ្វេ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . អវិគតេ ទ្វេ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

សហជាតវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ ។ បច្ចយ-វារោបិ និស្សយវារោបិ បដិច្ចវារសទិសាយេវ បញ្ហា មហាភូតេសុ និដ្ឋិតេសុ វត្ថុំ បច្ចយាតិ កាតព្វា បញ្ចាយតនានិ អនុលោមេបិ បច្ចនីយេបិ យថា លព្ភន្តិ តថា កាតព្វា ។ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្ត-វារោបិ បរិបុណ្ណា រូបំ នត្ថិ អរូបមេវ ។

បញ្ហាវារោ

[១៧] ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ច-យេន បច្ចយោ អលោភោ អទោសស្ស អមោហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។

ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ ... ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ឯសហជាតវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ បច្ចយវារៈ និងនិស្សយវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ កាលពួកមហាភូត សម្រេចហើយ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើបញ្ហាថា (ពួកខន្ធ) ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ឯអាយតនៈ ៥ បានក្នុងអនុលោម និងបច្ចនីយៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ (បញ្ហា) យ៉ាងនោះដែរ ។ សំសដ្ឋវារៈ និងសម្បយុត្តវារៈ ចប់ បរិបូណ៌ហើយ រូបមិនមានទេ មានតែអរូបម្យ៉ាង ។

បញ្ហាវារៈ

[១៧] ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ អលោភៈ ជាបច្ច័យ នៃអទោសៈ និងអមោហៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។

លោភោ មោហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោសោ មោហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អលោភោ អទោសស្ស អមោហស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ លោភោ មោហស្ស ។ បេ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។

[១៨] ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុំ អារព្ភ ហេតូ ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុំ អារព្ភ នហេតូ ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុំ អារព្ភ ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នហេតុ ធម្មោ

លោភៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ទោសៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ អលោភៈ ជាបច្ច័យ នៃអទោសៈផង អមោហៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ លោភៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមោហៈ ។ បេ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។

[១៨] ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ប្រារព្ធ នូវហេតុ ទើបកើតឡើង ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ប្រារព្ធ នូវហេតុ ទើបកើតឡើង ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្ត-កក្ខន្ធក្តី ប្រារព្ធ នូវហេតុ ទើបកើតឡើង ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ

នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ ទត្វា សីលំ សមាទិយិត្វា ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខតិ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ . . . និព្វានំ . . . និព្វានំ គោត្រ-ភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អា-រម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា នហេតុ បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ . . . បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ កិលេសេ ជានន្តិ ចក្ខុំ . . . ។ បេ ។ វត្ថុំ . . . នហេតុ ខន្ធេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន នហេតុចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនកិរិយំ វិញ្ញាណញ្ចាយ-តនកិរិយស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនកិរិយំ នេវសញ្ញា-នាសញ្ញាយតនកិរិយស្ស រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញា-ណស្ស ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ ខន្ធា

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ពិចារណា នូវកុសលនោះ ពិចារណា នូវកុសលទាំងឡាយ ដែលសន្សំល្អហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ពិចារណានូវឈាន ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ពិចារណានូវមគ្គនិងផល . . . នូវនិព្វាន . . . និព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណានូវគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គនិងផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវពួកហេតុ គឺ កិលេស ដែលលះបង់ហើយ ពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ . . . ដឹង នូវពួកកិលេស ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន នូវចក្ខុ . . . ។ បេ ។ នូវវត្ថុ . . . ឃើញច្បាស់នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ឃើញរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គល អ្នកប្រកបដោយនហេតុចិត្ត (ចិត្តមិនមែនជាហេតុ) ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនកិរិយា (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនកិរិយា អាកិញ្ចញ្ញាយតនកិរិយា (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនកិរិយា រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ

ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេ-និវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្ម-ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ ទត្វា . . . បឋមគមនំយេវ អាវជ្ជនា នត្ថិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្សាតិ ឥទំ នត្ថិ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ ទត្វា សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ បច្ចវេក្ខតិ តំ អារព្ភ ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ តត្ថ តត្ថ ឋិតេន ឥមំ កាតព្វំ ទុតិយគមនសទិសំ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ អារព្ភ ហេតូ ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ អារព្ភ នហេតូ ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន . . . ការពិ-ចារណា គឺ ដំណើរទី ១ មិនមានទេ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ពាក្យដូច្នេះនេះ មិនមានទេ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សីល . . . ឧបោសថកម្ម . . . ពិចារណា នូវកុសលនោះ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ប្រារព្ធ នូវអំពើនោះ ទើបកើតឡើង ។ បុគ្គល អ្នកឋិតនៅ ក្នុងកុសលកម្មនោះ ៗ គប្បីធ្វើធម៌នេះ ឲ្យដូចគ្នានឹងដំណើរទី ២ ដែរ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ប្រារព្ធ នូវហេតុផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ទើបកើតឡើង ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ប្រារព្ធ នូវហេតុផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ទើបកើតឡើង ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ អារព្ភ ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[១៩] ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិប-តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតា-ធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ហេតុំ គរុំ កត្វា ហេតូ ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ ហេតុ អធិបតិ សម្ប-យុត្តកានំ ហេតូនំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្ម-ណាធិបតិ ហេតុំ គរុំ កត្វា នហេតូ ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋា-នានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អធិប-តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិ-បតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ហេតុំ គរុំ កត្វា ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិ-បតិ ហេតុ អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតូនញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ហេតុទុកៈ បញ្ហាវារៈ

គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ប្រារព្ធ នូវហេតុផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ទើបកើតឡើង ។

[១៩] ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកហេតុ ធ្វើ នូវហេតុ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកនហេតុក្ខន្ធ ធ្វើ នូវហេតុ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ធ្វើ នូវហេតុ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកហេតុផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វាតិ វិត្ថារេតព្វំ យាវ នហេតូ ខន្ធា ។ សហជាតាធិបតិ នហេតុ អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វា . . . សទ្ធិត្តំ យាវ វត្ថុ នហេតូ ច ខន្ធា តាវ កាតព្វំ ។ សហជាតាធិបតិ នហេតុ អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ហេតូនំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វា សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ តំ គរុំ កត្វា នហេតូ ខន្ធា ច ហេតូ ច ឧប្បជ្ជន្តិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ យាវ វត្ថុ នហេតូ ខន្ធា ច តាវ កាតព្វំ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ពាក្យថា ឲ្យទាន បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ ដរាបដល់ពួកនហេតុកក្ខន្ធ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន . . . វត្ថុក្តី ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុក្តី មានត្រឹមណា សេចក្តីបំប្រួញ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ត្រឹមនោះចុះ ។ សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សីល . . . ឧបោសថកម្ម . . . ធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុក្តី ពួកហេតុក្តី ធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង (ពិចារណា) នូវកុសលទាំងឡាយ ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន វត្ថុក្តី ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុក្តី មានត្រឹមណា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ត្រឹមនោះចុះ ។

សហជាតាធិបតិ នហេតុ អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតូនញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ គរុំ កត្វា ហេតូ ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ គរុំ កត្វា នហេតូ ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ គរុំ កត្វា ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[២០] ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ហេតូ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ហេតូនំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ហេតូ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នហេតូនំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកហេតុផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកហេតុ ធ្វើ នូវហេតុ និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ធ្វើ នូវហេតុ និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ធ្វើ នូវហេតុ និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

[២០] ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ហេតូ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ហេតូនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នហេតូ ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នហេតូនំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស ។ សង្ខិត្តំ ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុមូលកំ តីណិបិ ឯកសទិសំ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ហេតូនំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ មុនៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ នហេតុមូលកៈក្តី វារៈ ៣ ក្តី ដូចគ្នានឹងវារៈ ១ ដែរ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នហេតូនំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អនន្ត-រប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ហេតូ ច សម្ប-យុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ហេតូនំ សម្ប-យុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១] ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស សមនន្ត-រប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរសទិសំ ។ . . . សហ-ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥមេ ទ្វេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។ . . . និស្សយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ បច្ចយវារេ និស្សយសទិសោ ។

[២២] ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្ស-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូប-និស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស-យោ ហេតូ ហេតូនំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[២១] ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ប្រហែលគ្នានឹងអនន្តរប្បច្ច័យដែរ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ឯបច្ច័យទាំង ២ នេះ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ដូចនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងបច្ចយវារៈដែរ ។

[២២] ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ហេតូ នហេតូនំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ហេតូ ហេតូនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ បត្ថនាយ មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានះ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ សីល . . . ។ បេ ។ បុគ្គលអាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា មគ្គ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

ហេតុទុកេ បញ្ហាវារោ

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ បត្ថនាយ មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ទុតិយឧបនិស្សយសទិសំ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ហេតូនំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតូ ច ន ហេតូ ច ធម្មា នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ នូវសទ្ធា ។ បេ ។ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃសេចក្ដីប្រាថ្នា មគ្គ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ (មានសេចក្ដី) ប្រហែលគ្នានឹងឧបនិស្សយប្បច្ច័យទី ២ ដែរ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្ដី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្ដី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកហេតុក្ដី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្ដី ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្ដី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្ដី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។

បកតូបនិស្សយោ ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា នហេតូនំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូ-បនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ហេតូ ច សម្ប-យុត្តកា ច ខន្ធា ហេតូនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣] នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស បុរេជា-តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ ។ បេ ។ វត្ថុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខ-តោ អនត្តតោ វិបស្សតិ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ កាយាយ-តនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ

បកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកហេតុក្ដី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្ដី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្ដី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្ដី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកហេតុក្ដី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្ដី ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៣] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ ។ បេ ។ បុគ្គល ឃើញច្បាស់ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ។ បេ ។ ទោមនស្ស ក៏កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ

វត្ថុ នហេតូនំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ ។ បេ ។ វត្ថុំ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ ហេតូនំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ ។ បេ ។ វត្ថុំ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ . . . ទិព្វេន ។ បេ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ ហេតូនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤] ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា ហេតូ បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា នហេតូ ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយបុរេជា-តប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្ម-ណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ ។ បេ ។ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស ក៏កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជា បច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយបុរេ-ជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្ម-ណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ ។ បេ ។ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោម-នស្ស . . . ដោយទិព្វ(ចក្ខុ) ។ បេ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[២៤] ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលកើតក្រោយ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយ បច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ដែលកើតក្រោយ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា នហេតុស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៥] ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរសទិសំ ។

[២៦] នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា នហេតុ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា នហេតុ ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា នហេតុ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ហេតូនំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា នហេតុ ចេតនា វិបាកានំ ហេតូនំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធក្តី ដែលកើតក្រោយ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[២៥] ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ប្រហែលគ្នានឹងអនន្តរប្បច្ច័យដែរ ។

[២៦] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានា-ខណិកៈ គឺ ចេតនា មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និង នានា-ខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកហេតុ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេត-នា មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកហេតុ ដោយកម្មប្បច្ច័យ

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា នហេតុ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតូនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា នហេតុ ចេតនា វិបា-កានំ ខន្ធានំ ហេតូនំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។

[២៧] ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស វិបាក-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកោ អលោភោ អទោសស្ស អមោហស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បដិច្ចវារ-សទិសា វិបាកវិភង្គោ នវ បញ្ហា ។

[២៨] នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អាហា-រប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតូ អាហារា សម្បយុត្ត-កានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារប្បច្ច-យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ កពឡីការោ អាហា-រោ ឥមស្ស កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតូ អាហារា សម្បយុត្តកានំ ហេតូនំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកហេតុផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង ពួកហេតុផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[២៧] ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ អលោភៈ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃអទោសៈ និងអមោហៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។ ប្រស្នា ៩ ក្នុងការចែក នូវវិបាកប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[២៨] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកហេតុ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។

នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតូ អាហារា សម្ប-យុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតូនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។

[២៩] ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុមូលកេ តីណិ ។ នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតូ ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ច-យោ បដិសន្ធិក្ខណេ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឯវំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយោ វិត្ថារេតព្វោ ។ នវ ។

[៣០] នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣១] ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស មគ្គប្បច្ច-យេន បច្ចយោ . . . សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥមេសុ ទ្វីសុ នវ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកហេតុផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។

[២៩] ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងហេតុមូលកៈ មានវារៈតែ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ពួកឥន្ទ្រិយ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។ មានតែវារៈ ៩ ។

[៣០] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ មានតែវារៈ ៣ ។

[៣១] ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងបច្ច័យទាំង ២ នេះ មានតែវារៈ ៩ ។

២៧

[៣២] ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា ហេតូ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ហេតូ កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតូ វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ហេតូ បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា នហេតូ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ នហេតូ ខន្ធា កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ខន្ធា វត្ថុស្ស វត្ថុ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ។ បេ ។ កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ នហេតូនំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា នហេតូ ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។

ហេតុទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[៣២] ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ពួកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តា-រូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។

សហជាតំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ ហេតូនំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ វត្ថុ ហេតូនំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ ហេតូនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ វត្ថុ ហេតូនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា នហេតុស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៣] ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អលោភោ អទោសស្ស អមោហស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។

សហជាត គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បាន ដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិ-សន្ធិ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយ នេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៣] ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ គឺ អលោភៈ ជាបច្ច័យ នៃអទោសៈ និង អមោហៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។

២៩

ហេតុទុកេ បញ្ហាវារោ

លោភោ មោហស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិ-សន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ បច្ឆាជាតា ហេតូ បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ អលោភោ អទោសស្ស អមោហស្ស សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ លោភោ មោហស្ស សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។ នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ នហេតុ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ ទ្វេ ខន្ធា ។ បេ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ នហេតុ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ

លោភៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីចង ជាចក្កៈបុះ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និង បច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្ត-កក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិ-សន្ធិ ។ បេ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ អលោភៈ ជាបច្ច័យ នៃអទោសៈ អមោហៈ និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្ត-សមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈបុះ ។ លោភៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្ត-សមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈបុះ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋាន-រូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ខន្ធ ២ ។ បេ ។ ក្នុងខណៈ នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង

កដត្តា ច រូបានំ ។ ចក្ខុំ ពន្ធិតព្វំ ។ ខន្ធា វត្ថុស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ មហាភូតំ ។ បេ ។ ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ ។ បេ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ ។ បេ ។ វត្ថុំ ។ បេ ។ និព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ និព្វាយ សោតជាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ចក្ខាយតនំ ។ បេ ។ កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ នហេតូនំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា នហេតូ ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ កពឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតា នហេតូ ខន្ធា សម្បយុត្តកានំ ហេតូនំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ ហេតូនំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ ។ បេ ។ វត្ថុំ អនិច្ចតោ ។ បេ ។

ពួកកដត្តារូបផង ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ ពួកខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ មហាភូត ១ ។ បេ ។ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ បេ ។ បុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ ។ បេ ។ នូវវត្ថុ ។ បេ ។ បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮនូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ចក្ខាយតនៈ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ ។ បេ ។ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ។ បេ ។

ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ វត្ថុ ហេតូនំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ នហេតុ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ហេតូនំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ ហេតូនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ ។ បេ ។ វត្ថុំ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ វត្ថុ ហេតូនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា ហេតុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ អលោភោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា អទោសស្ស អមោហស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ លោភោ ច

ហេតុទុកៈ បញ្ហាវារៈ

ទោមនស្ស ក៏កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និង បុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃ ខន្ធ ៣ ផង ពួកហេតុផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុង ខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ ។ បេ ។ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ។ បេ ។ ទោមនស្ស ក៏កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វ-ចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុ ក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ អលោភៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃអទោសៈ និងអមោហៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈបុះ ។ លោភៈក្តី

សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា មោហស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ អ-លោភោ ច វត្ថុ ច អទោសស្ស អមោហស្ស អត្ថិ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា នហេតុស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ នហេតុ ឯកោ ខន្ធោ ច ហេតុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ បេ ។ ទ្វេ ខន្ធា . . . បដិសន្ធិ-ក្ខណេ ហេតុ ច វត្ថុ ច នហេតូនំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ សហជាតា ហេតូ ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ហេតូ ច កពឡីការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ហេតូ ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ នហេតុ ឯកោ ខន្ធោ ច

ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីចេញជាចក្កៈបុះ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ អលោភៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃអទោសៈ និងអមោហៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីចេញជាចក្កៈបុះ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុក្តី ហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ហេតុក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សហជាត គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកហេតុក្តី កពឡិង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកហេតុក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុក្តី

អលោភោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អទោសស្ស អមោហស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចត្តារិ ពន្ធិតព្វំ ។ នហេតុ ឯកោ ខន្ធោ ច លោភោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ មោហស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចត្តារិ ពន្ធិតព្វំ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ នហេតុ ឯកោ ខន្ធោ ច អលោភោ ច . . . ។ ចត្តារិ ពន្ធិតព្វំ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ អលោភោ ច វត្ថុ ច អទោសស្ស អមោហស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ លោភោ ច វត្ថុ ច មោហស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ . . . នត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៤] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ វិបាកេ នវ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ នវ

អលោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង អទោសៈផង អមោហៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីចង់ជាចក្កៈចុះ ។ ខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុក្តី លោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង មោហៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីចង់ជាចក្កៈចុះ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុក្តី អលោភៈក្តី . . . ។ បណ្ឌិត គប្បីចង់ជាចក្កៈចុះ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ អលោភៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃអទោសៈផង អមោហៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ លោភៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃមោហៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៣៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។ ឯវំ អនុមជ្ជន្តេន គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៨] ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្ប-យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត កាលយល់តាម គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៣៥] ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណ-ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្ស-យប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជា-តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ

៣៤

ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតូ ច នហេតូ ច ធម្មា ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ពួកធម៌ ជាហេតុក្តី ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៦] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោអវិគតេ នវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា តីណិ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ ឯកំ នឧបនិស្សយេ តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . នមគ្គេ តីណិ នសម្បយុត្តេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ តីណិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមបច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . . អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ តីណិ

[៣៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[៣៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[៣៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ឯវ កម្មេ តីណិ វិបាកេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា តីណិ នត្ថិយា ឯវ វិគតេ ឯវ អវិគតេ តីណិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សហេតុកទុកំ

បដិច្ចវារោ

[៣៩] សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា

ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ ហេតុទុកៈ ។

សហេតុកទុកៈ
បដិច្ចវារៈ

[៣៩] *សហេតុកធម៌ (ធម៌ប្រកបដោយហេតុ) អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យនូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ ខន្ធ ២ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ២ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ អហេតុកធម៌ (ធម៌ មិនមានហេតុ) អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ*

សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សហេតុកា ខន្ធា ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សហេតុកា ខន្ធា មហាភូតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា

គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ មហាភូត ៣ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប ឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ កដត្តារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ និងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ

៣៩

សហេតុកទុកេ បដិច្ចវារោ

ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

[៤០] សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា

នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ និងវត្ថុ នូវខន្ធ ២ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ និងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ និងពួកមហាភូត ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ និងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ និងវត្ថុ នូវខន្ធ ២ . . . កដត្តារូប អាស្រ័យ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ និងពួកមហាភូត ។

[៤០] សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ

វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច អហេតុកា ខន្ធា ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សហេតុកា ខន្ធា ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ... ។

គឺ មោហៈ ដែលប្រទាំ្បដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទាំ្បដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទាំ្បដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទាំ្បដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រទាំ្បដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទាំ្បដោយឧទ្ធច្ចៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកអហេតុកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។ សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រទាំ្បដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទាំ្បដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។ សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ និងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រទាំ្បដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទាំ្បដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ និងវត្ថុ នូវខន្ធ ២ . . . ។

៤១

សហេតុកទុកេ បដិច្ចវារោ

[៤១] សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា សហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អធិបតិប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៤២] សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អនន្តរប្បច្ចយា ។ . . . សមនន្តរប្បច្ចយា ។

សហេតុកទុកៈ បដិច្ចវារៈ

[៨១] សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ មហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ និងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ និងពួកមហាភូត ។

[៨២] អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ ។ . . . ព្រោះសមនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៤៣] . . . សហជាតប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ សហជាតប្បច្ចយា សហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ សហជាតប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ សហជាតប្បច្ចយា អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ ។ បេ ។ ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . .

[៤៣] . . . ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ សហេតុកក្ខន្ធ ១ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១ ។ បេ ។ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . .

ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ ។ បេ ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ សហជាតប្បច្ចយា ឥមេ បញ្ច បញ្ហា ហេតុសទិសា និន្នានំ ។

[៤៤] សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ ។ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វត្ថុ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា

ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ បេ ។ សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ប្រស្នា ៥ នេះ ដូចគ្នានឹងហេតុប្បច្ច័យដែរ មិនផ្សេងគ្នាទេ ។

[៤៤] សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ វត្ថុ អាស្រ័យនូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី អាស្រ័យនូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ខន្ធ ៣ ក្តី វត្ថុក្តី អាស្រ័យ នូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ

អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វត្ថុ ច ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច . . . សង្ខិត្តំ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា វិចិ-កិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្ប-យុត្តកា ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សហេ-តុកា ខន្ធា ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[៤៥] សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ និស្សយប្បច្ចយា ។ . . . ឧបនិស្ស-យប្បច្ចយា បុរេជាតប្បច្ចយា អាសេវនប្បច្ចយា កម្ម-ប្បច្ចយា វិបាកប្បច្ចយា អាហារប្បច្ចយា ឥន្ទ្រិយប្ប-ច្ចយា ឈានប្បច្ចយា មគ្គប្បច្ចយា ។ ឈានម្បិ មគ្គម្បិ សហជាតប្បច្ចយសទិសា ពាហិរា មហាភូតា

គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ខន្ធ ៣ ក្តី វត្ថុក្តី អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ២ . . . សេចក្តីបំប្រួញ ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។ សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ និងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ និងវត្ថុ នូវខន្ធ ២ . . . ។

[៤៥] សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនិស្សយប្បច្ច័យ ។ . . . ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ អាសេវនប្បច្ច័យ កម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ និងមគ្គប្បច្ច័យ ។ ឈានប្បច្ច័យក្តី មគ្គប្បច្ច័យក្តី ដូចគ្នានឹងសហជាតប្បច្ច័យដែរ ពួកមហាភូត ជាខាងក្រៅ

នត្ថិ ។ . . . សម្បយុត្តប្បច្ចយា វិប្បយុត្តប្បច្ចយា អត្ថិប្បច្ចយា នត្ថិប្បច្ចយា វិគតប្បច្ចយា អវិគតប្បច្ចយា ។

[៤៦] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ធ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ធ សមនន្តរេ ធ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ធ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ ធ បុរេជាតេ ធ អាសេវនេ ធ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ នវ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ ធ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា ធ វិគតេ ធ អវិគតេ នវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[៤៧] សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

មិនមានទេ ។ . . . ព្រោះសម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ នត្ថិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ និងអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៤៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៤៧] អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង

នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ សព្វំ យាវ អសញ្ញសត្តា តាវ កាតព្វំ ។

[៤៨] សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា សហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា អហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ ឯកំ មហាភូតំ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។ អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ . . . ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៤៩] សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា អនុលោមេ សហជាតសទិសា ។ . . . នអនន្តរប្បច្ចយា

ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកអសញ្ញសត្វ មានដរាបណា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ នូវធម៌ទាំងអស់ ដរាបនោះដែរ ។

[៤៨] អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកអហេតុកក្ខន្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ មហាភូត ១ . . . ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ (មហាភូត) ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ និងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ និងពួកមហាភូត ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ ។

[៤៩] សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ (បច្ច័យទាំងឡាយ) ដូចគ្នានឹងសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងអនុលោមដែរ ។ . . . ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ

នសមនន្តរប្បច្ចយា នអញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា នឧបនិស្សយប្បច្ចយា ។

[៤០] សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ . . . ។ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ . . . ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ... យាវ អសញ្ញសត្តា

នសមនន្តរប្បច្ច័យ នអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥០] សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ នូវសហេតុកក្ខន្ធ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូបខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ . . . នូវខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកអហេតុកក្ខន្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ពួកអសញ្ញសត្វ មានដរាបណា

តាវ វិត្ថារេ ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ វិចិកិច្ឆា-សហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្ត-កា ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សហេតុកា ខន្ធា ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នបុរេជាតប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សហេតុកា ខន្ធា មហា-ភូតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាត-ប្បច្ចយា អរូបេ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សហេតុកញ្ច អហេតុ-កញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេ-ជាតប្បច្ចយា សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សហេ-តុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នបុរេជាតប្បច្ចយា

សេចក្តីពិស្តារ ក៏មានដរាបនោះដែរ ។ សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ កដត្តារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ និងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ និងវត្ថុ នូវខន្ធ ២ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ និងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ និងពួកមហាភូត ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ និងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ

បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

[៤១] សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបច្ឆាជាតប្បច្ចយា ។ . . . នអាសេវនប្បច្ចយា ។

[៤២] . . . នកម្មប្បច្ចយា សហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច សហេតុកា ចេតនា ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា អហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច អហេតុកា ចេតនា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ។

[៤៣] . . . នវិបាកប្បច្ចយា បដិសន្ធិ នត្ថិ ។

គឺ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ និងវត្ថុ នូវខន្ធ ២ . . . កដត្តារូប អាស្រ័យ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ និងពួកមហាភូត ។

[៥១] សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ . . . ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៥២] . . . ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សហេតុកចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ អហេតុកចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកអហេតុកក្ខន្ធ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . ។ សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ និងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ ។

[៥៣] . . . ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺ បដិសន្ធិ មិនមានទេ ។

[៩៤] អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអាហារប្បច្ចយា ។ . . . នឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា នឈានប្បច្ចយា នមគ្គប្បច្ចយា នសម្បយុត្តប្បច្ចយា ។

[៩៥] សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា អរូបេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ . . . ។ បេ ។ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា អរូបេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា អរូបេ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា អរូបេ អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា អរូបេ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ សហេតុកញ្ច

[៥៤] *អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ ។ . . . ព្រោះនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ នឈានប្បច្ច័យ នមគ្គប្បច្ច័យ និងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ។*

[៥៥] *សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប នូវសហេតុកក្ខន្ធ ១ . . . ។ បេ ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ អហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ។ សហេតុកធម៌ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ សហេតុកធម៌*

៥១

សហេតុកទុកេ បដិច្ចវារោ

អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា អរូបេ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចស-ហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ . . . នោនត្ថិប្បច្ចយា នោវិគតប្បច្ចយា ។

[៥៦] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ តីណិ នអ-ធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ន នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៥៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ

អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ និងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងអរូប ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ . . . ព្រោះនោនត្ថិប្បច្ច័យ និងនោវិគតប្បច្ច័យ ។

[៥៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[៥៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៥៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ . . . អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ទ្វេ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ ឈានេ ទ្វេ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

សហជាតវារោ បដិច្ចវារសទិសោ ។

ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[៥៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ... ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

សហជាតវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារោ

[៥៩] សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកមូលកំ បដិច្ចសទិសំ ។ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ . . . បដិច្ចសទិសំយេវ ។ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា សហេតុកា ខន្ធា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា សហេតុកា ខន្ធា ។ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា សហេតុកា ខន្ធា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ . . . ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . .

បច្ចយវារៈ

[៥៩] សហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មូល នៃសហេតុកៈ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ អហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកធម៌ . . . គឺ (មូល នៃអហេតុកៈ) ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ សហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ នឹងវត្ថុ . . . ។ សហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ផង នឹងអហេតុកធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . .

វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា កដត្តារូបំ ។

ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោហៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ អហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ផង នឹងអហេតុកធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកសហេតុកក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធដែលប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោហៈផង ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ផង នឹងអហេតុកធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកសហេតុកក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោហៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . កដត្តារូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកសហេតុកក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ។

សហេតុកទុកេ បច្ចយវារោ

[៦០] សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណាប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា មោហោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណា-ប្បច្ចយា អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ . . . ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិ-សន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា ខន្ធា ។ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ច-យា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា សហេតុកា ខន្ធា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា

សហេតុកទុកៈ បច្ចយវារៈ

[៦០] សហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកក្ខន្ធ ១ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ អហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ នឹងខន្ធ ២ . . . ។ អហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ . . . នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកអហេតុកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ សហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹកផ្អែក នឹងមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ

បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា មោហោ ច ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា មោហោ ច ទ្វេ ខន្ធេ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា មោហោ ច ។

ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ សហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ផង នឹងអហេតុកធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោហៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ អហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ផង នឹងអហេតុកធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ផង នឹងអហេតុកធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ខន្ធ ២ ក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ២ ។

សហេតុកទុកេ បច្ចយវារោ

[៦១] សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា អធិបតិយា នវ បញ្ហា បវត្តេយេវ ។

[៦២] សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អនន្តរប្បច្ចយា ។ . . . សមនន្តរប្បច្ចយា ។

[៦៣] . . . សហជាតប្បច្ចយា តីណិ បដិច្ចវារសទិសា ។ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ សហជាតប្បច្ចយា អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា ខន្ធា ។ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ សហជាតប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា សហេតុកា ខន្ធា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ សហជាតប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា សហេតុកា ខន្ធា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ

សហេតុកទុកៈ បច្ចយវារៈ

[៦១] សហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ប្រស្នាទាំង ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ តែងប្រព្រឹត្តទៅដដែល ។

[៦២] សហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ... ព្រោះសមនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៦៣] . . . ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ អហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២ . . . តាំងពីបដិសន្ធិ ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកអហេតុកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ សហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះសហ-ជាតប្បច្ច័យ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងមោហៈ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកសហេតុ-កក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត

៥៨

វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ . . . ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ សហជាតប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ សហជាតប្បច្ចយា សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ សហជាតប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . .

ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងមោហៈ ដែលប្រ-ឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ នឹងវត្ថុ . . . ។ សហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ផង នឹងអហេតុកធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុ-កក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោហៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ អហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ផង នឹងអហេតុកធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជា-តប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកសហេតុកក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោហៈផង មោហៈ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រឡំ ដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ផង នឹងអហេតុកធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . .

៤៩

សហេតុកទុកេ បច្ចយវារោ

សហេតុកោ ខន្ធោ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តស-មុដ្ឋានំ រូបំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . សហេតុកោ ខន្ធោ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តស-មុដ្ឋានំ រូបំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋា-នញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ច-សហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា មោហោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . សហេតុកោ ខន្ធោ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា កដត្តារូបំ ។

[៦៨] សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . អវិគតប្បច្ចយា ។

[៦៩] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ សព្វត្ថ នវ អវិគតេ នវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកសហេតុកក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកសហេតុកក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោហៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . កដត្តារូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកសហេតុកក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ។

[៦៤] សហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ព្រោះអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៦៦] សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា ខន្ធា មោហោ ច ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៦៧] នហេតុយា តីណិ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ ននិស្សយេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ

[៦៦] អហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ អហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកអហេតុកក្ខន្ធក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ អហេតុកធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសហេតុកធម៌ផង នឹងអហេតុកធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៦៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

៦១

សហេតុកទុកេ បច្ចយវារោ

នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ន នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៦៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេ-ជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៦៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ . . . អនន្តរេ តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . .

សហេតុកទុកៈ បច្ចយវារៈ

ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[៦៨] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[៦៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . .

មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

និស្សយវារោ បច្ចយវារសទិសោ ។

សំសដ្ឋវារោ

[៧០] សហេតុកំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ សំសដ្ឋា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ សំសដ្ឋោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[៧១] សហេតុកំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

និស្សយវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងបច្ចយវារៈដែរ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[៧០] សហេតុកធម៌ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងសហេតុកក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ សហេតុកធម៌ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងមោហៈ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ សហេតុកធម៌ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងសហេតុកធម៌ផង និងអហេតុកធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង និងមោហៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។

[៧១] សហេតុកធម៌ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងសហេតុកក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។

៦៣

សហេតុកទុកេ សំសដ្ឋវារោ

សហេតុកំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ សំសដ្ឋោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សហេតុកំ ធម្មំ សំ-សដ្ឋោ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា មោហោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខ-ណេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ សំសដ្ឋា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ធម្មំ សំសដ្ឋោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្ម-ណប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

សហេតុកទុកៈ សំសដ្ឋវារៈ

អហេតុកធម៌ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំ ដោយឧទ្ធច្ចៈ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ប្រឡូក ប្រឡំ នឹងសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ប្រឡូកប្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយ វិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ នឹងខន្ធ ២ . . . ។ អហេតុកធម៌ ប្រ-ឡូកប្រឡំ នឹងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ សហេតុកធម៌ ប្រឡូកប្រឡំ នឹង អហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងមោ-ហៈ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ សហេតុកធម៌ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងសហេតុកធម៌ផង នឹងអហេតុកធម៌ផង ទើបកើត ឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោហៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។

[៧២] សហេតុកំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[៧៣] សហេតុកំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អនន្តរប្បច្ចយា ។ . . . សមនន្តរប្បច្ច-យា សហជាតប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

[៧៤] . . . វិបាកប្បច្ចយា វិបាកំ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ . . . ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ អហេតុកំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ វិបាកប្បច្ចយា វិបាកំ អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខ-ណេ . . . ។ . . . ឈានប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . អវិគតប្បច្ចយា ។

[៧៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ច អធិប-តិយា ឯកំ អនន្តរេ ច សមនន្តរេ ច សហជាតេ ច អញ្ញមញ្ញេ ច និស្សយេ ច ឧបនិស្សយេ ច បុរេជាតេ ច ។ សង្ខិត្តំ ។ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ ច

[៧២] សហេតុកធម៌ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងសហេតុកក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២ ... ។

[៧៣] សហេតុកធម៌ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ... ព្រោះសមនន្តរប្បច្ច័យ និងសហជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៧៤] ... ព្រោះវិបាកប្បច្ច័យ គឺ នឹងសហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាវិបាក ... នឹងខន្ធ ២ ... ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ... ។ អហេតុកធម៌ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិបាកប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាវិបាក នឹងខន្ធ ២... ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ... ។ ... ព្រោះឈានប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ... ព្រោះអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦

៦៨

សហេតុកទុកេ សំសដ្ឋវារោ

ឥន្ទ្រិយេ ច ឈានេ ច មគ្គេ បញ្ច អវិគតេ ច ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[៧៦] សហេតុកំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ សំសដ្ឋោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ អហេតុកំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។

[៧៧] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា ច នបុរេជាតេ ច នបច្ឆាជាតេ ច នអាសេវនេ ច នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ ច នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ច ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៧៦] អហេតុកធម៌ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងសហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ អហេតុកធម៌ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២... ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ... ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។

[៧៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[៧៨] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា តីណិ . . . នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេ-វនេ តីណិ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៧៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ . . . អនន្តរេ ទ្វេ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . កម្មេ ទ្វេ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ទ្វេ មគ្គេ ឯកំ អវិគតេ ទ្វេ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

សម្បយុត្តវារោ សំសដ្ឋវារសទិសោ ។

បញ្ហាវារោ

[៨០] សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហេតុកា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកោ ធម្មោ

[៧៨] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[៧៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

សម្បយុត្តវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងសំសដ្ឋវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

[៨០] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសហេតុកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ សហេតុកធម៌

៦៧

សហេតុកទុកេ បញ្ហាវារោ

អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហេតុកា ហេតូ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហេតុកា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសហេតុក-ហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងបដិ-សន្ធិក្ខណៈ . . . ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសហេតុកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨១] សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ ទត្វា សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខតិ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ បហីនេ កិលេសេ . . . វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ . . . បុព្វេ . . . សហេតុកេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ សហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន សហេតុកចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានន្តិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស សហេតុកា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មូបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហេតុកេ ខន្ធេ អារព្ភ សហេតុកា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហេតុកេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ

[៨១] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សីល . . . ឧបោសថកម្ម . . . ពិចារណា នូវកុសលនោះ ពិចារណា នូវកុសលទាំងឡាយ ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ពិចារណា នូវឈាន ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ហើយពិចារណា នូវមគ្គ ពិចារណា នូវផល នូវពួកកិលេស ដែលលះបង់ហើយ . . . នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ . . . ក្នុងកាលមុន . . . នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលនិងអកុសល រលត់ហើយ សហេតុកវិបាក ក៏កើតឡើង ព្រោះកុសលនិងអកុសលនោះជាអារម្មណ៍ ពួកព្រះអរិយៈ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គល អ្នកប្រកបដោយសហេតុកចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ប្រារព្ធនូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ ទើបកើតឡើង ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលនិងអកុសល រលត់ហើយ

៦៩

សហេតុកទុកេ បញ្ហាវារោ

អហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ សហេតុកេ ខន្ធេ អារព្ភ អហេតុកា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហេតុកេ ខន្ធេ អារព្ភ វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ និព្វានំ អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . អហេតុកេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ អហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អហេតុកេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច អារព្ភ អហេតុកា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

អហេតុកវិបាក ក៏កើតឡើង ព្រោះកុសលនិងអកុសលនោះជាអារម្មណ៍ ពួកអហេតុកក្ខន្ធក្តី មោហៈក្តី ប្រារព្ធ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ ទើបកើតឡើង ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ប្រារព្ធ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ ទើបកើតឡើង ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ និព្វាន ជាបច្ច័យ នៃអាវជ្ជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ... នូវវត្ថុ ... នូវពួកអហេតុកក្ខន្ធផង នូវមោហៈផង ថាមិនទៀង ... ទោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលនិងអកុសល រលត់ហើយ អហេតុកវិបាក ក៏កើតឡើង ព្រោះកុសលនិងអកុសលនោះជាអារម្មណ៍ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ពួកអហេតុកក្ខន្ធក្តី មោហៈក្តី ប្រារព្ធ នូវពួកអហេតុកក្ខន្ធផង នូវមោហៈផង ទើបកើតឡើង ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវព្រះនិព្វាន ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

អរិយា អហេតុកេ បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្វេ . . . ចក្កំ . . . វត្ថុំ . . . អហេតុកេ ខន្ធេ ច មោហំ ច អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ សហេតុកោ វិចារោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សន្តិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណន្តិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន អហេតុកចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានន្តិ អហេតុកា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អហេតុកេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច អារព្ភ សហេតុកា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ អារព្ភ វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ សោតំ . . . វត្ថុំ . . . អហេតុកេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច អារព្ភ វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវពួកអហេតុកក្កិលេស ដែលលះបង់ហើយក្នុងកាលមុន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . នូវពួកអហេតុកក្ខន្ធផង នូវមោហៈផង ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលនិងអកុសល រលត់ហើយ សហេតុកវិបាក ក៏កើតឡើង ព្រោះកុសលនិងអកុសលនោះ ជាអារម្មណ៍ ពួកព្រះអរិយៈ ឃើញ នូវរូបដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹង នូវចិត្តរបស់បុគ្គល អ្នកប្រកបដោយអហេតុកចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ពួកអហេតុកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ប្រារព្ធ នូវពួកអហេតុកក្ខន្ធផង នូវមោហៈផង ទើបកើតឡើង ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ប្រារព្ធ នូវចក្ខុ ទើបកើតឡើង នូវសោត . . . នូវវត្ថុ . . . ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ប្រារព្ធ នូវពួកអហេតុកក្ខន្ធផង នូវមោហៈផង ទើបកើតឡើង ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច អារព្ភ សហេតុកា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច អារព្ភ អហេតុកា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចិកិច្ឆាស-ហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច អារព្ភ វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[៨២] សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វា សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ គរុំ កត្វា បច្ច-វេក្ខតិ ឈានា . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា . . . ផលំ . . . សហេតុកេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ

គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង ទើបកើតឡើង ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកអហេតុកក្ខន្ធក្តី មោហៈក្តី ប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង ទើបកើតឡើង ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង ទើបកើតឡើង ។

[៨២] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សីល . . . ឧបោសថកម្ម . . . ធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា អំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ធ្វើ នូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព . . . នូវផល . . . ធ្វើ នូវពួកសហេតុកក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង

ឆិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ សហេតុកា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា-ធិបតិ សហេតុកា អធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អធិប-តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ សហេតុកា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ អរិយា និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . អហេតុកេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សា-ទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ឆិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។

ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ សហេតុកាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ សហេតុកាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអធិបតិប្ប-ច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ សហេតុកាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិ-បតិប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយអធិប-តិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកព្រះអរិយៈ ធ្វើ នូវព្រះនិព្វាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ... បុគ្គល ធ្វើ នូវពួកអហេតុកក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអររីករាយ រាគៈ ធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។

៧៣

សហេតុកទុកេ បញ្ហាវារោ

[៨៣] សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សហេតុកា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សហេតុកានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស អនុលោមំ វោទានស្ស គោត្រភុ មគ្គស្ស វោទានំ មគ្គស្ស មគ្គោ ផលស្ស ផលំ ផលស្ស អនុលោមំ ផលសមាបត្តិយា និរោធា វុដ្ឋហន្តស្ស នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស វិចិកិច្ឆាសហគតស្ស ឧទ្ធច្ចសហគតស្ស មោហស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហេតុកំ ចុតិចិត្តំ អហេតុកស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហេតុកំ ភវង្គំ អាវជ្ជនាយ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហេតុកំ ភវង្គំ អហេតុកស្ស ភវង្គស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហេតុកា ខន្ធា អហេតុកស្ស វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សហេតុកទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[៨៣] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកសហេតុកក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ វោទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ មគ្គ (ជាបច្ច័យ) នៃផល ផល (ជាបច្ច័យ) នៃផល អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃផលសមាបត្តិ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញអំពីនិរោធ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ចុតិចិត្ត ដែលប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ សហេតុកភវង្គ ជាបច្ច័យ នៃអាវជ្ជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ សហេតុកភវង្គ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកភវង្គ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុ-
កស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បុរិមា បុរិមា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា
ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ច-
សហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស
ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ
វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ បច្ឆិ-
មស្ស បច្ឆិមស្ស វិចិកិច្ឆាសហគតស្ស ឧទ្ធច្ចសហ-
គតស្ស មោហស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា
បុរិមា អហេតុកា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អហេតុ-
កានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា
បញ្ចន្នំ វិញ្ញាណានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អ-
ហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ
ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ វិចិ-
កិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ អនន្ត-
រប្បច្ចយេន បច្ចយោ អហេតុកំ ចុតិចិត្តំ សហេ-
តុកស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ

សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ មុនៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកអហេតុកក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកអហេតុកក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃបញ្ចវិញ្ញាណ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ មុន ៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អហេតុកចុតិចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកឧបបត្តិចិត្ត ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

៧៤

សហេតុកទុកេ បញ្ហាវារោ

អហេតុកំ ភវង្គំ សហេតុកស្ស ភវង្គស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អហេតុកា ខន្ធា សហេតុកស្ស វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា សហេតុកានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សហេតុកទុកៈ បញ្ហាវារៈ

អហេតុកភវង្គ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកភវង្គ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកអហេតុកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសហេតុកក្ខន្ធ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ មុន ៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុនៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស វិចិកិច្ឆាសហគតស្ស ឧទ្ធច្ចសហគតស្ស មោហស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច អហេតុកស្ស វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៤] សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចវារេ សហជាតសទិសំ ឥហ ឃដនា នត្ថិ ។ . . . អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចវារសទិសំ ។

សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃអហេតុកវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុ-កធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកធម៌ ក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៨៤] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ប្រហែលគ្នានឹងសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងបដិច្ច-វារៈដែរ តំណា មិនមាន ក្នុងទីនេះទេ ។ . . . ជាបច្ច័យដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

. . . និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចវារេ និស្សយប្បច្ចយសទិសំ ឥហ ឃដនា នត្ថិ ។

[៨៤] . . . ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សហេតុកា ខន្ធា សហេតុកានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សហេតុកា ខន្ធា អហេតុកានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សហេតុកា ខន្ធា វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។

. . . ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ប្រហែលគ្នានឹងនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងបដិច្ចវារៈដែរ ឯតំណា មិនមាន ក្នុងទីនេះទេ ។

[៨៥] . . . ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកសហេតុកក្ខន្ធ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកអហេតុកក្ខន្ធផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រទាំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទាំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។

បកតូបនិស្សយោ កាយិកំ សុខំ កាយិកស្ស សុ-ខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស មោហស្ស ច ឧបនិស្ស-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាយិកំ ទុក្ខំ . . . ឧតុ . . . ភោជនំ . . . សេនាសនំ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិ-កស្ស ទុក្ខស្ស មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ មោហោ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ឧតុ ភោជនំ សេនា-សនំ មោហោ ច កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្ស-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូប-និស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស-យោ កាយិកំ សុខំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ កាយិកំ ទុក្ខំ . . . ឧតុំ ភោជនំ សេនា-សនំ . . . មោហំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ កាយិកំ សុខំ ។ បេ ។ មោហោ ច សទ្ធាយ ។ បេ ។ បញ្ញាយ រាគស្ស ។ បេ ។ បត្ថនាយ មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បកតូបនិស្ស័យ គឺ កាយិកសុខ ជាបច្ច័យ នៃកាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ កាយិកទុក្ខ . . . រដូវ . . . ភោជន . . . សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មោហៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ កាយិកសុខក្តី កាយិកទុក្ខក្តី រដូវក្តី ភោជនក្តី សេនាសនៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវកាយិកសុខ ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ កាយិកទុក្ខ . . . រដូវ ភោជន សេនាសនៈ . . . អាស្រ័យ នូវមោហៈ ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ កាយិកសុខក្តី ។ បេ ។ មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃបញ្ញា និងរាគៈ ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា មគ្គ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ កាយិកំ សុខំ មោហោ ច វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច សហេតុកានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច អហេតុកានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ

សហេតុកទុកៈ បញ្ហាវារៈ

អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ កាយិកសុខក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសហេតុកក្ខន្ធ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកអហេតុកក្ខន្ធផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ

។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៦] អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ អហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ អហេតុកានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ សហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ

។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៨៦] អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត (គឺ បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលនិងអកុសល រលត់ហើយ អហេតុកវិបាក ក៏កើតឡើង ព្រោះកុសលនិងអកុសលនោះជាអារម្មណ៍ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអហេតុកក្ខន្ធផង នៃមោហៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត (គឺ បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលនិងអកុសល រលត់ហើយ សហេតុកវិបាក ក៏កើតឡើង ព្រោះកុសលនិងអកុសលនោះជាអារម្មណ៍

ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ សហេតុកានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អារព្ភ វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៧] សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា សហេតុកា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា អហេតុកា ខន្ធា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា អហេតុកស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច

បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសហេតុកក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត (គឺ បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ប្រារព្ធ នូវវត្ថុ ទើបកើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៨៧] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ដែលកើតក្រោយ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកអហេតុកក្ខន្ធ ដែលកើតក្រោយក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ដែលកើតក្រោយក្តី មោហៈក្តី

ពុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៨] សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរសទិសំ ។ អាវជ្ជនម្បិ ភវង្គម្បិ នត្ថិ អាសេវនប្បច្ចយេ វជ្ជេតព្វា នវបិ ។

[៨៩] សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា សហេតុកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា សហេតុកា ចេតនា វិបាកានំ សហេតុកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា សហេតុកា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា សហេតុកា ចេតនា វិបាកានំ អហេតុកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[៨៨] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ប្រហែលគ្នានឹងអនន្តរប្បច្ច័យដែរ ។ អាវជ្ជនៈក្តី ភវង្គៈក្តី មិនមានទេ ឯវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ បណ្ឌិត គប្បីរៀរចេញចុះ ។

[៨៩] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺសហេតុកចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ សហេតុកចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសហេតុកក្ខន្ធ ដែលជាវិបាក ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ សហេតុកចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ សហេតុកចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកអហេតុកក្ខន្ធ ជាវិបាកផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ

សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា សហេតុកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា សហេតុកា ចេតនា វិបាកានំ សហេតុកានំ ខន្ធានំ-កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេ-តុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អហេតុកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩០] សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកោ សហេតុកោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ . . . ទ្វេ ខន្ធា . . . បដិ-សន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកា សហេ-តុកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស វិបា-កប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកោ សហេតុកោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ . . .

បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ សហេតុកចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង់ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង់ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ សហេតុកចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសហេតុកក្ខន្ធ ដែលជាវិបាកផង់ នៃពួកកដត្តារូបផង់ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ អហេតុកចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង់ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង់ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៩០] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ សហេតុកក្ខន្ធ ១ ដែលជាវិបាក (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ . . . ខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ដែលជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង់ នៃអហេតុកធម៌ផង់ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ សហេតុកក្ខន្ធ ១ ដែលជាវិបាក (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ផង់ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង់ . . .

ទ្វេ ខន្ធា . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកោ អហេតុកោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ . . . ទ្វេ ខន្ធា . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធា វត្ថុស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩១] សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ អហេតុកា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ កពឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩២] សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អហេតុកា ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ចក្ខុន្ទ្រិយំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស

ខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ អហេតុកក្ខន្ធ ១ ដែលជាវិបាក (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង. . . ខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

[៩១] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ជាអហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ កពឡីការាហារ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។

[៩២] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ពួកឥន្ទ្រិយ ជាអហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ចក្ខុន្ទ្រិយ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ

កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញាណស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩៣] សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ អហេតុកានិ ឈានង្គានិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

[៩៤] សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៩៥] សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចវារេ សម្បយុត្តសទិសា ឆ បញ្ហា ។

[៩៦] សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា សហេតុកា ខន្ធា ចិត្ត-សមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ

កាយិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

[៩៣] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ ពួកអង្គឈាន ជាអហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយឈានប្បច្ច័យ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ... ។

[៩៤] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[៩៥] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ មានបញ្ហា ៦ ប្រហែលគ្នានឹងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៩៦] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតនិងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ

បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកា ខន្ធា កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា សហេតុកា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អហេតុកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ អហេតុកា ខន្ធា កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ខន្ធា វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ អហេតុកានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អហេតុកា ខន្ធា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ សហេតុកានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ វត្ថុ

ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកអហេតុកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកអហេតុកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអហេតុក្ខន្ធផង នៃមោហៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកអហេតុកក្ខន្ធក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសហេតុកក្ខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ វត្ថុ

សហេតុកានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា អហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចស-ហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា វិចិកិច្ឆា-សហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩៧] សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហេតុកោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ . . . ទ្វេ ខន្ធា . . . បដិ-សន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។

ជាបច្ច័យ នៃពួកសហេតុកក្ខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយ វិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៩៧] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ សហេតុកក្ខន្ធ ១ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ . . . ខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។

សហជាតា សហេតុកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចស-ហគតា ខន្ធា មោហស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ បច្ឆាជាតា សហេតុកា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហេតុកោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្ប-យេន បច្ចយោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ចិត្តស-មុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ អហេតុកោ ធម្មោ អហេ-តុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជា-តំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជា-តោ អហេតុកោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្ត-សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ

សហជាត គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ សហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ . . . ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេ-ជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ អហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ

៨៩

ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិ ។ យាវ អសញ្ញសត្តា កាតព្វំ ។ បុរេជាតំ
ចក្ខុំ វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុស-
លាកុសលេ និរុទ្ធេ អហេតុកោ វិបាកោ តទារម្ម-
ណតា ឧប្បជ្ជតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋ-
ព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញា-
ណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អត្ថិប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ វត្ថុ អហេតុកានំ ខន្ធានំ មោហស្ស
ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អហេតុកា
ខន្ធា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស
អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ កពឡីការោ អាហារោ
ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិ-
តិន្ទ្រិយំ កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេ-
តុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ វិចិ-
កិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្ត-
កានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ
វត្ថុ សហេតុកានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ មានទាំងបដិសន្ធិផង ។ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វចុះ ។ បុរេជាត (គឺ បុគ្គល) នូវចក្ខុ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលនិងអកុសល រលត់ហើយ អហេតុកវិបាក ក៏កើតឡើង ព្រោះកុសលនិងអកុសលនោះជាអារម្មណ៍ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអហេតុកក្ខន្ធផង នៃមោហៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកអហេតុកក្ខន្ធក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ កពឡីការាហារ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងបដិ-សន្ធិក្ខណៈ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសហេតុកក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ សហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ វត្ថុ សហេតុកានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អារព្ភ វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ វត្ថុ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច មោហោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . .

បុរេជាត (គឺ បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ជាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលនិងអកុសល រលត់ហើយ សហេតុកវិបាក ក៏កើតឡើង ព្រោះកុសលនិងអកុសលនោះជាអារម្មណ៍ បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វ-សោតធាតុ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសហេតុកក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ប្រារព្ធ នូវវត្ថុ ទើបកើតឡើង វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃស-ហេតុកធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . .

៩១

សហេតុកទុកេ បញ្ហាវារោ

បដិសន្ធិក្ខណេ សហេតុកោ ឯកោ ខន្ធោ ច
វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ
ខន្ធា . . . ។ សហជាតោ សហេតុកោ ឯកោ
ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច
ធម្មា អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។
សហជាតា សហេតុកា ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្ត-
សមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចិ-
កិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច
ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិ-
សន្ធិក្ខណេ សហេតុកា ខន្ធា ច មហាភូតា ច កដត្តា-
រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតា វិចិកិច្ឆា-
សហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច វត្ថុ ច មោហស្ស
អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា វិចិកិច្ឆាស-
ហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បុរេជា-
តស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
បច្ឆាជាតា សហេតុកា ខន្ធា ច កពឡីការោ អាហា-
រោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ សហេតុកក្ខន្ធ ១ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ សហជាត គឺ សហេតុកក្ខន្ធ ១ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកសហេតុកក្ខន្ធក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សហជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធក្តី កពឡីការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ

បច្ឆាជាតា សហេតុកា ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កពឡីការោ អាហារោ ... កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច មោហោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។

[៩៨] ហេតុយា ឆ អារម្មណេ ឆវ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ឆវ សមនន្តរេ ឆវ សហជាតេ ឆវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ ឆវ ឧបនិស្សយេ ឆវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ឆវ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ឆ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា ឆវ

បច្ឆាជាត គឺ ពួកសហេតុកក្ខន្ធក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រទាំ្បដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទាំ្បដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រទាំ្បដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទាំ្បដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង មោហៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២...។

[៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

ជត្តិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[៩៩] សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អ-ហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្ស-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៩៩] សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង នៃអហេតុកធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ

បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ធម្មោ សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាត-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្ម-ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជា-តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ច អហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង៍ នៃអហេតុកធម៌ផង៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ក្តី អហេតុកធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ផង៍ នៃអហេតុកធម៌ផង៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

សហេតុកទុកេ បញ្ហាវារោ

[១០០] នហេតុយា នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ សព្វត្ថ នវ នោអវិគតេ នវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[១០១] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឆ . . . នអធិ-បតិយា ឆ នអនន្តរេ ឆ នសមនន្តរេ ឆ នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ នឧបនិស្សយេ ឆ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . នមគ្គេ ឆ នសម្បយុត្តេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា ឆ នោវិគតេ ឆ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[១០២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . . អធិ-បតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហ-ជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ នវ

សហេតុកទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[១០០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[១០១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ ... ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[១០២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

កម្មេ ចត្តារិ វិចាកេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ឆ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា ឆវ នត្ថិយា ឆវ វិគតេ ឆវ អវិគតេ ឆវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

សហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១០៣] ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ

ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ សហេតុកទុកៈ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១០៣] *ហេតុសម្បយុត្តធម៌* (*ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ*) *អាស្រ័យ នូវហេតុសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាហេតុសម្បយុត្ត នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌* (*ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយហេតុ*) *អាស្រ័យ នូវហេតុសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាហេតុសម្បយុត្ត*

បដិសន្ធិក្ខណេ . . .។ ឥមិនា ការណេន វិត្ថារេតព្វំ ។ យថា សហេតុកទុកំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុសហេតុកទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១០៤] ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អលោភំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ លោភំ បដិច្ច មោហោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ អលោភំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យពិស្តារ តាមដំណើរនេះចុះ ។ ដូចសហេតុកទុកៈដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងគ្នាឡើយ ។

ចប់ ហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ។

ហេតុសហេតុកទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១០៤] *ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អទោសៈ និងអមោហៈ អាស្រ័យ នូវអលោភៈ ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ មោហៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ អទោសៈ និងអមោហៈ អាស្រ័យ នូវអលោភៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវហេតុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . .*

ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អលោភំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ លោភំ បដិច្ច មោហោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកញ្ចេវ ន ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកញ្ច ន ច ហេតុំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកញ្ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកេ ចេវ ន ច ហេតូ ខន្ធេ បដិច្ច ហេតុ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សហេតុកញ្ចេវ ន ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកញ្ចេវ ន ច ហេតុំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ហេតុ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . .

ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អទោសៈ និងអមោហៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី អាស្រ័យ នូវអលោភៈ ។ បណ្ឌិតគប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ មោហៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី អាស្រ័យនូវលោភៈ ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ហេតុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយហេតុតែមិនមែនជាហេតុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ហេតុក្តី អាស្រ័យនូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ នូវខន្ធ ២ . . .

៩៩

ហេតុសហេតុកទុកេ បដិច្ចវារោ

បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច សហេតុកញ្ចេវ ន ច ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អលោភញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ លោភញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច មោហោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច សហេតុកញ្ចេវ ន ច ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកញ្ចេវ ន ច ហេតុំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ហេតុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច សហេតុកញ្ចេវ ន ច ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកញ្ចេវ ន ច ហេតុំ ឯកំ ខន្ធញ្ច អលោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា អទោសោ អមោហោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ដែលប្រកបដោយហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អទោសៈ និងអមោហៈ អាស្រ័យ នូវអលោភៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ មោហៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង នូវហេតុផង នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី អទោសៈ និងអមោហៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង នូវអលោភៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។

[១០៥] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិប-តិយា នវ អនន្តរេ នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ សព្វត្ថ នវ អវិគតេ នវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[១០៦] ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិប-តិប្បច្ចយា អលោភំ បដិច្ច អទោសោ អមោហោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ បរិបុណ្ណំ នវ ។ នបុរេជាតប្បច្ចយា នវ ។ នបច្ឆាជាតប្បច្ចយា នវ ។ នអាសេវនប្បច្ចយា នវ ។

[១០៧] ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្ម-ប្បច្ចយា ហេតុំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ។ សហេតុកញ្ចេវ ន ច ហេតុំ បដិច្ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា

[១០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[១០៦] ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ អទោសៈ និងអមោហៈ អាស្រ័យ នូវអលោភៈ ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ វារៈ ៩ ចប់ បរិបូណ៌ ។ ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវហេតុ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ

១០១

ហេតុសហេតុកទុកេ បដិច្ចវារោ

សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ខន្ធេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ។ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច សហេតុកញ្ចេវ ន ច ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ។ នវិបាកប្បច្ចយា នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា ។

[១០៨] នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[១០៩] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា នវ . . . នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមបច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវហេតុផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ និងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[១០៨] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[១០៩] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[១១០] នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា នវ . . . អារម្មណេ នវ អនន្តរេ នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . អវិគតេ នវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំ-
សដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ ។

បញ្ហាវារោ

[១១១] ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ច-យេន បច្ចយោ អលោភោ អទោសស្ស អមោហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ យថា បដិច្ចវារសទិសំ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេ-តុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[១១០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

សហជាតវារៈក្ដី បច្ចយវារៈក្ដី និស្សយវារៈក្ដី សំសដ្ឋវារៈក្ដី សម្បយុត្តវារៈក្ដី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

[១១១] ធម៌ ជាហេតុក្ដី ប្រកបដោយហេតុក្ដី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ អលោភៈ ជាបច្ច័យ នៃអទោសៈ និងអមោហៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ដូចបដិច្ចវារៈដែរ ។ ធម៌ ជាហេតុក្ដី ប្រកបដោយហេតុក្ដី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ជាហេតុក្ដី ប្រកបដោយហេតុក្ដី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ

អលោភោ អទោសស្ស អមោហស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិត្ថារេតព្វំ ។

[១១២] ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុំ អារព្ភ ហេតូ ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុំ អារព្ភ សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតូ ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុំ អារព្ភ ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ ទត្វា សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខតិ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ

គឺ អលោភៈ ជាបច្ច័យ នៃអទោសៈ និងអមោហៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[១១២] ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សីល . . . ឧបោសថកម្ម . . . ពិចារណា នូវកុសលនោះ ពិចារណា នូវពួកកុសល ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ពិចារណា នូវឈាន ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ពិចារណា នូវមគ្គ ពិចារណា នូវផល ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលលះបង់ហើយ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ

បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ កិលេសេ ជានន្តិ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតូ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតុចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតូ ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ ទត្វា . . . បឋមគមនំ និន្នានំ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ ទត្វា . . . យថា បឋមគមនំ ឯវំ និន្នានំ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ដឹង នូវពួកកិលេស ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយចិត្ត ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន . . . ដំណើរទី ១ មិនមានផ្សេងគ្នាទេ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន . . . ដំណើរទី ១ យ៉ាងណា (ដំណើរទី ២) ក៏មិនផ្សេងគ្នា យ៉ាងនោះដែរ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ អារព្ភ ហេតូ ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ អារព្ភ សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតូ ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ អារព្ភ ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[១១៣] ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ហេតុំ គរុំ កត្វា ហេតូ ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ ហេតុ ចេវ សហេតុកាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ហេតូនំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ

គឺ ពួកហេតុ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។

[១១៣] ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកហេតុ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវហេតុ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ

សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ហេតុំ ករុំ កត្វា សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតូ ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ ហេតុ ចេវ សហេតុកាធិបតិ សម្ប-យុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណា-ធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ហេតុំ ករុំ កត្វា ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ ហេតុ ចេវ សហេតុកាធិបតិ សម្ប-យុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតូនញ្ច អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ សហេ-តុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ច-យេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វា សីលំ . . . ឧបោសថ-កម្មំ កត្វា តំ ករុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ ករុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ ករុំ កត្វា . . . ផលំ ករុំ កត្វា

និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកប ដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវហេតុ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិប-តិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្ត-កក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវហេតុ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជា-តាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកហេតុផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សីល . . . ធ្វើឧបោសថកម្ម ធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ក្នុងកាលមុន . . . ចេញអំពីឈាន ធ្វើ នូវឈាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពី មគ្គ ធ្វើ នូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព . . . ធ្វើ នូវផល ឲ្យជាទីគោរព

១០៧

ហេតុសហេតុកទុកេ បញ្ហាវារោ

បច្ចវេក្ខន្តិ សហេតុកេ ចេវ ន ច ហេតូ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វា . . . បឋមកមនំយេវ ។ សហជាតាធិបតិ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ហេតូនំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វា . . . បឋមកមនំយេវ ។ សហជាតាធិបតិ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតូនញ្ច អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ហើយពិចារណា បុគ្គល ធ្វើ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន . . . ដូចដំណើរទី ១ ដែរ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្ប-យុត្តកហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន . . . ដូចដំណើរទី ១ ដែរ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកហេតុផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ គរុំ កត្វា ហេតូ ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ គរុំ កត្វា សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតូ ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ហេតុញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ គរុំ កត្វា ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[១១៤] ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរិមា បុរិមា ហេតូ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ហេតូនំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកហេតុ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវហេតុផង នូវពួកសម្បយុត្ត-កក្ខន្ធផង ឲ្យជាទីគោរព ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវហេតុផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ឲ្យជាទីគោរព ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវហេតុផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ឲ្យជាទីគោរព ។

[១១៤] ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

ហេតុសហេតុកទុកេ បញ្ហាវារោ

ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ហេតូ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សហេតុកានញ្ចេវ ន ច ហេតូនំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ហេតូ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ហេតូនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតូ ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សហេតុកានញ្ចេវ ន ច ហេតូនំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស អនុលោមំ វោទានស្ស ។ សង្ខិត្តំ ។ និរោធា វុដ្ឋហន្តស្ស នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ

ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រ-កបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយអនន្តរបច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយអនន្តរបច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ដោយអនន្ត-របច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ក្រោយ ៗ ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរបច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយអនន្តរបច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយអនន្ត-របច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញអំពីនិរោធ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរបច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ

ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតូ ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ហេតូនំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស ។ សង្ខិត្តំ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតូ ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ហេតូនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុមូលកំ តីណិបិ ឯកសទិសា ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ហេតូនំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ក្រោយ ៗ ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ ។ មូលកធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី វារៈ ៣ ក្តី ដូចគ្នានឹងវារៈ ១ ដែរ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ មុន ៗ ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

បុរិមា បុរិមា ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សហេតុកានញ្ចេវ ន ច ហេតូនំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ហេតូនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១៥] ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ . . . អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិបិ បច្ចយា បដិច្ចវារេ ហេតុសទិសា ។

[១១៦] ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ហេតូ ហេតូនំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

គឺ ពួកហេតុ មុន ៗ ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ដែលប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ មុន ៗ ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ក្រោយ ៗ ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១១៥] ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ វារៈ ៣ ក្តី ពួកបច្ច័យក្តី ដូចហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១១៦] ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

១១២

ហេតូ សហេតុកានញ្ចេវ ន ច ហេតូនំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតូ ហេតូនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឥមេសំ ទ្វិន្នម្បិ បញ្ហានំ មូលានិ បុច្ឆិតព្វានិ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ បត្ថនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ បត្ថនា សទ្ធាយ ។ បេ ។ បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុមូលកេ ឥមិនា ការណេន វិត្ថារេតព្វា អវសេសា ទ្វេ បញ្ហា ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។

ពួកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ពួកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ពួកមូល នៃពួកប្រស្នាទាំងពីរនេះ បណ្ឌិត គប្បីសួរចុះ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានះ ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល . . . ។ បេ ។ អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ប្រស្នាទាំងពីរ ដ៏សេស បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារតាមហេតុនេះ ក្នុងមូលកៈ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុចុះ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។

បកតូបនិស្សយោ ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ហេតូនំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ មូលានិ បុច្ឆិតព្វានិ ។ ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា សហេតុកានញ្ចេវ ន ច ហេតូនំ ខន្ធានំ ឧបនិស្ស-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ ។ ហេតូ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ហេតូនំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១៧] ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អាសេ-វនប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរសទិសំ ។

[១១៨] សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស កម្ម-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតុ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតុ ចេតនា វិបាកានំ សហេតុកានញ្ចេវ ន ច ហេតូនំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស

ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មូលទាំង ២ បណ្ឌិត គប្បីសួរចុះ ។ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីសួរ នូវមូលផង់ចុះ ។ ពួកហេតុក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកហេតុផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១១៧] ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ដូចជាអនន្តរប្បច្ច័យដែរ ។

[១១៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌

កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតុ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ហេតូនំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតុ ចេ-តនា វិបាកានំ ហេតូនំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ស-ហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតុ ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតូនញ្ច កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា សហេតុកា ចេវ ន ច ហេតុ ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ ហេតូនញ្ច កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១៩] ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេ-តុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ច-យេន បច្ចយោ វិបាកោ អលោភោ អទោសស្ស អមោហស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខ-ណេ អលោភោ . . . ។ យថា ហេតុប្បច្ចយា ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។ នវបិ វិបាកន្តិ និយាមេតព្វំ ។

ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកហេតុ ដោយកម្មប្ប-ច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកហេតុ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកហេតុផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកហេតុផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[១១៩] ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ អលោភៈ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃអទោសៈ និងអមោហៈ ដោយវិបា-កប្បច្ច័យ អលោភៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។ បណ្ឌិត គប្បីកំណត់ ថាវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៦០] សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[១៦១] ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយន្តិ និយាមេតព្វំ នវបិ បរិបុណ្ណំ ។

[១៦២] សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[១៦៣] ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ នត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៦៤] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ

[១២០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[១២១] ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ បណ្ឌិត គប្បីកំណត់ ថាឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យផងចុះ ឯវារៈ មាន ៩ (ចប់) គ្រប់គ្រាន់ហើយ ។

[១២២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[១២៣] ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[១២៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ វិបាកេ នវ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[១២៨] ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ

ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្ប-យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[១២៥] ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយ ហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ សហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ ក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយ ហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ

១១៧

សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ដោយ
អារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកប
ដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រ-
កបដោយហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជា-
តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្ម-
ប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ
តែមិនមែនជាហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហ-
ជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
កម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកប
ដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង
ប្រកបដោយហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌
ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែន
ជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែន
ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ

ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច ធម្មា ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១២៦] នហេតុយា នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ សព្វត្ថ នវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយំ   និដ្ឋិតំ   ។

[១២៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា តីណិ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . សព្វត្ថ តីណិ នមគ្គេ តីណិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ   និដ្ឋិតំ   ។

[១២៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . . អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ តីណិ

ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទាំងប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហ-ជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១២៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[១២៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៣ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោ-វិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[១២៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា តីណិ នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ តីណិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[១២៩] ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អលោភំ បដិច្ច អទោសោ អមោ-ហោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ លោភំ បដិច្ច មោ-ហោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ ហេតុសហេតុកទុកៈ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[១២៩] ធម៌ ជាហេតុក្តី ប្រកបដោយហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អទោសៈ និងអមោហៈ អាស្រ័យ នូវអលោភៈ ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ មោហៈ អាស្រ័យ នូវលោភៈ ។ បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

យថា ហេតុ ចេវ សហេតុកទុកំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ និន្នានាករណំ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

នហេតុសហេតុកទុកំ

[១៣០] នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ នហេតុំ សហេតុកំ . . . ។ នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតូ សហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុ-កោ ច នហេតុ អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . .

ហេតុចេវសហេតុកទុកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ មិនមានការធ្វើផ្សេង ៗ គ្នាឡើយ ។

ចប់ ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ។

នហេតុសហេតុកទុកៈ

[១៣០] *ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ នូវខន្ធ ២ . . . ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុក្តី ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ នូវខន្ធ ២ . . .*

១២១

នហេតុសហេតុកទុកេ បដិច្ចវារោ

បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច នហេតូ សហេតុកា ខន្ធា ។ នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច នហេតូ សហេតុកា ខន្ធា មហាភូតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ នហេតុំ សហេតុកំ ច នហេតុំ អហេតុកំ ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ នហេតុំ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ គឺ មហាភូត ៣ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុក្តី ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង នូវវត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២ . . . ។

នហេតុំ សហេតុកញ្ច នហេតុំ អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា នហេតូ សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ នហេតុំ សហេតុកញ្ច នហេតុំ អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ នហេតុំ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . នហេតូ សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។

[១៣១] នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុំ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង នូវពួកមហាភូតផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ...។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុក្តី ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង នូវវត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២... កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង នូវពួកមហាភូតផង ។

[១៣១] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង

អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុំ អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច នហេតូ សហេតុកា ខន្ធា ។ នហេតុំ សហេតុកញ្ច នហេតុំ អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ នហេតុំ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។ ឯវំ វិភជិតព្វំ ។

[១៣២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ សព្វត្ថ នវ

ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រ-កបដោយហេតុ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណ-ប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង នូវវត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២ . . .។ សេចក្តីបំព្រួញ ។ បណ្ឌិត គប្បីចែក យ៉ាងនេះចុះ ។

[១៣២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីបំព្រួញ ។ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩

សម្បយុត្តេ ចត្តារិ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ នវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[១៣៣] នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្ត-សមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា មោហោ នត្ថិ ។

[១៣៤] នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេ-តុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា នហេតូ សហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា នហេតូ អហេតុកេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ . . .

ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[១៣៣] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ នូវខន្ធ ២ ...។ បដិសន្ធិ មានរហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ឯមោហៈ មិនមានទេ ។

[១៣៤] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ...

យាវ អសញ្ញសត្តា ។ នហេតុំ សហេតុកញ្ច នហេតុំ អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា នហេតុ សហេតុកេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៣៨] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ បញ្ច នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

វហេតុដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកប ដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយ ហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើត ឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួក ខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង នូវពួកមហាភូតផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៣៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៥ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មាន វារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[១៣៦] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ នសមនន្តរេ នវ នអញ្ញមញ្ញេ នវ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ ឯកំ នវិបាកេ បញ្ច នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[១៣៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ សង្ខិត្តំ . . . អាហារេ ឯកំ ឈានេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ឯកំ វិគតេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

សហជាតវារេបិ ឯវំ គណេតព្វំ ។

[១៣៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ និងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[១៣៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ សេចក្តីបំប្រួញ . . . ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ឯក្នុងសហជាតវារៈ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះដែរ ។

បច្ចយវារោ

[១៣៨] នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ មហាភូតំ បច្ចយា តយោ មហាភូតា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា នហេតូ សហេតុកា ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា នហេតូ សហេតុកា ខន្ធា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ . . .។ នហេតុំ សហេតុកញ្ច នហេតុំ អហេតុកញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

បច្ចយវារៈ

[១៣៨] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មហាភូត ៣ ពឹងផ្អែក នឹងមហាភូត ១ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុក្តី ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ទាំងប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ឃដនា តីណិ បវត្តិប្បដិសន្ធិ បរិបុណ្ណំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៣៩] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ នវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[១៤០] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោវិគតេ តីណិ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

និស្សយវារោ បច្ចយវារសទិសោ ។

សំសដ្ឋវារោ

[១៤១] នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

[១៤២] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ឯកំ អនន្តរេ ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ មគ្គេ ឯកំ អវិគតេ ទ្វេ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ តំណ មានវារៈ ៣ បវត្តិប្បដិសន្ធិ (ចប់) បរិបូណ៌ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៣៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[១៤០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

និស្សយវារៈ ដូចគ្នានឹងបច្ចយវារៈដែរ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[១៤១] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ច្រឡំនឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[១៤២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ២ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ចប់ អនុលោម ។

[១៤៣] នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ អហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ . . . នហេតូ អហេតុកា ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

[១៤៤] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ ទ្វេ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

ឯវំ អវសេសាបិ ទ្វេ គណនា គណេតព្វា ។

សម្បយុត្តវារោ សំសដ្ឋវារសទិសោ ។

បញ្ហាវារោ

[១៤៥] នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . .

[១៨៣] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ប្រឡំ នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ នឹងខន្ធ ១ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ . . . ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[១៨៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

ការរាប់ ២ យ៉ាង ដ៏សេស បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

សម្បយុត្តវារៈ ដូចគ្នានឹងសំសដ្ឋវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

[១៨៥] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . .

តំ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខន្តិ ឈានំ . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ បហីនេ កិលេសេ . . . វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ . . . បុព្វេ . . . នហេតូ សហេតុកេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ នហេតុ សហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន នហេតុកចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស នហេតូ សហេតុកា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតូ សហេតុកេ ខន្ធេ អារព្ភ នហេតូ សហេតុកា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតូ សហេតុកេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ

ពិចារណា នូវកុសលនោះ ពិចារណា នូវពួកកុសល ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន នូវឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គហើយពិចារណា នូវមគ្គ ពិចារណា នូវផល នូវពួកកិលេស ដែលលះបង់ហើយ . . . នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ . . . ក្នុងកាលមុន . . . នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស ក៏កើតឡើង កាលកុសលនិងអកុសលរលត់ហើយ វិបាក ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ក៏កើតឡើង ព្រោះកុសលនិងអកុសលនោះ ជាអារម្មណ៍ បុគ្គល ដឹងនូវចិត្ត របស់បុគ្គល អ្នកប្រកបដោយនហេតុកចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស ក៏កើតឡើង

១៣១

នហេតុសហេតុកទុកេ បញ្ហាវារោ

កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ នហេតុ អហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ នហេតូ សហេតុកេ ខន្ធេ អារព្ភ នហេតូ អហេតុកា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ និព្វានំ អាវជ្ជនាយ អារម្ម-ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នហេតូ អហេតុកេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ នហេតុ អហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតូ អហេតុកេ ខន្ធេ អារព្ភ នហេតូ អហេតុកា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-យេន បច្ចយោ អរិយា និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អារម្ម-ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . .

កាលកុសលនិងអកុសល រលត់ហើយ វិបាក មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ក៏កើតឡើង ព្រោះកុសលនិងអកុសលនោះ ជាអារម្មណ៍ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យនៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណ-ប្បច្ច័យ គឺ ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា ដោយអារម្មណ-ប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស ក៏កើតឡើង កាលកុសលនិងអកុសល រលត់ហើយ វិបាក មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ក៏កើតឡើង ព្រោះកុសលនិងអកុសលនោះជាអា-រម្មណ៍ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកព្រះអរិយៈ ពិ-ចារណា នូវព្រះនិព្វាន ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . .

នហេតូ អហេតុកេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ នហេតុ សហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន នហេតុអហេតុកចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ នហេតូ អហេតុកា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតូ អហេតុកេ ខន្ធេ អាវជ្ជ នហេតូ សហេតុកា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[១៤៦] នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វា សីលំ សមាទិយិត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខតិ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ

នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស ក៏កើតឡើង កាលកុសលនិងអកុសល រលត់ហើយ វិបាក មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ក៏កើតឡើង ព្រោះកុសលនិងអកុសលនោះ ជាអារម្មណ៍ បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយនហេតុអហេតុកចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ពួកខន្ធដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃឥទ្ធិ-វិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ និងអនា-គតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ។

[១៤៦] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យនៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ពិចារណា នូវពួកកុសល ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ធ្វើ នូវឈាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា

១៣៣

នហេតុសហេតុកទុកេ បញ្ហាវារោ

អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ នហេតុ សហេតុកេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតា-ធិបតិ នហេតុ សហេតុកាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ-សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ នហេតុ-សហេតុកាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ច នហេតុអហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា-ធិបតិ នហេតុ សហេតុកាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុ-អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ធ្វើ នូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើ នូវផល ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើ នូវពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ

អារម្មណាធិបតិ អរិយា និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នហេតូ អហេតុកេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៤៧] នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នហេតូ សហេតុកា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នហេតុសហេតុកានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស សទ្ធិ៍ត្តំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ សហេតុកំ ចុតិចិត្តំ នហេតុអហេតុកស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុសហេតុកំ ភវង្គំ អាវជ្ជនាយ នហេតុ សហេតុកំ ភវង្គំ

បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកព្រះអរិយៈ ធ្វើ នូវព្រះនិព្វាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ធ្វើ នូវពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។

[១៤៧] ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ សេចក្តីបំប្រួញ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ភវង្គៈ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា ភវង្គៈ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ

១៣៨

នហេតុអហេតុកស្ស ភវង្គស្ស នហេតុសហេតុកា ខន្ធា នហេតុអហេតុកស្ស វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នហេតូ អហេតុកា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នហេតុអហេតុកានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា បញ្ចន្នំ វិញ្ញាណានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ អហេតុកំ ចុតិចិត្តំ នហេតុសហេតុកស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា នហេតុសហេតុកានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតូ អហេតុកា ខន្ធា នហេតុសហេតុកស្ស វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(ជាបច្ច័យ) នៃភវង្គៈ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ការពិចារណា ជាបច្ច័យ នៃពួកបញ្ចវិញ្ញាណ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ការពិចារណា ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៤៨] នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ មិហា ឃដនា នត្ថិ សត្ត បញ្ហា ។ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆ បញ្ហា ។ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បវត្តិប្បដិសន្ធិ សត្ត បញ្ហា មិហា ឃដនា នត្ថិ ។

[១៤៩] នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ សទ្ធិត្តំ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ បត្ថនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ បត្ថនា សទ្ធាយ ។ បេ ។ បត្ថនាយ មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធា

[១៤៨] ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ តំណា មិនមាន ក្នុងទីនេះទេ មានតែប្រស្នា ៧ ប្រការ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មានប្រស្នា ៦ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានតែបវត្តិប្បដិសន្ធិ និងប្រស្នា ៧ តំណា មិនមាន ក្នុងទីនេះទេ ។

[១៤៩] ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយឲ្យទាន សេចក្តីបំប្រួញ ដំឡើងមានះ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល . . . ។ បេ ។ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា មគ្គ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ សទ្ធា

កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្សឧប-និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ សីលំ ។ បេ ។ បត្ថនា កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧប-និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ សទ្ធា ។ បេ ។ បត្ថនា កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧប-និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្ស-យោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ កាយិកំ សុខំ កា-យិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្ស-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាយិកំ ទុក្ខំ . . . ឧតុ . . . ភោជនំ . . . សេនាសនំ កាយិកស្ស សុខស្ស កា-យិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ឧតុ ភោជនំ សេនា-សនំ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្ស-យោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ

ជាបច្ច័យ នៃកាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ សីល ។ បេ ។ សេចក្ដីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃកាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ សទ្ធា ។ បេ ។ សេចក្ដីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃកាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ កាយិកសុខ ជាបច្ច័យ នៃកាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ កាយិកទុក្ខ . . . រដូវ . . . ភោជន . . . សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ ភោជន សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ

កាយិកំ សុខំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ កាយិកំ ទុក្ខំ . . . ឧតុំ . . . ភោជនំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ កាយិកំ សុខំ ។ បេ ។ សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៥០] នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ នហេតុ អហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ នហេតុអហេតុកានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ

គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវកាយិកសុខ ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ កាយិកទុក្ខ . . . រដូវ . . . ភោជន . . . បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ កាយិកសុខ ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៥០] ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ទោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលនិងអកុសល រលត់ហើយ វិបាក ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ក៏កើតឡើង ព្រោះកុសលនិងអកុសលនោះ ជាអារម្មណ៍ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត

ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ នហេតុ សហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ នហេតុសហេតុកានំ ខន្ធានំ បុរេ-ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៤១] នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុ-អហេតុកស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតូ សហេតុកា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតូ អហេតុកា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជា-តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៤២] នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុ សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ច-យោ បុរិមា បុរិមា នហេតូ សហេតុកា ខន្ធា

គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលនិងអកុសល រលត់ហើយ វិបាក ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ក៏កើតឡើង ព្រោះកុសលនិងអកុសលនោះ ជាអារម្មណ៍ បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[១៥១] ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[១៥២] ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ

បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នហេតុសហេតុកានំ ខន្ធានំ អា-សេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស អនុលោមំ វោទានស្ស គោត្រភុ មគ្គស្ស វោទានំ មគ្គស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នហេតុ អហេតុកា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នហេតុអហេ-តុកានំ ខន្ធានំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨៣] នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុ-សហេតុកស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ស-ហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា នហេតុ ស-ហេតុកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា នហេតុ សហេតុ-កា ចេតនា វិបាកានំ នហេតុសហេតុកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកប ដោយហេតុ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទាន: គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ វោ-ទាន: ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិន មែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិន មែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជា បច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកប ដោយហេតុ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[១៥៣] ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយ កម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិក: ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួក សម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិក: គឺ ចេតនា ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបា-កក្ខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយកម្មប្បច្ច័យ

១៤១

នហេតុសហេតុកទុកេ បញ្ហាវារោ

សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា នហេតុ
សហេតុកា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា នហេតុ សហេ-
តុកា ចេតនា វិបាកានំ នហេតុអហេតុកានំ ខន្ធានំ
កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ
សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ច នហេ-
តុអហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា នហេតុ ស-
ហេតុកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋា-
នានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិ-
កា នហេតុ សហេតុកា ចេតនា វិបាកានំ នហេតុស-
ហេតុកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេ-
តុកស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា
នហេតុ អហេតុកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ

បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែល មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយ ហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយ ហេតុផង ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុផង ដោយ កម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកប ដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយ កម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត គឺ ចេតនា ដែលមិនមែនជា ហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ

ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ នហេតុ អហេតុកា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨៤] នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

[១៨៥] នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតូ អហេតុកា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ កពឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ចេ-តនា ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[១៥៤] ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។

[១៥៥] ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កពឡីការាហារ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។

១៤៣

នហេតុសហេតុកទុកេ បញ្ហាវារោ

[១៩៦] នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតូ អហេតុកា ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៩៧] នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិបិ កាតព្វានិ ។ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[១៩៨] នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ សហេតុកោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ

នហេតុសហេតុកទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[១៥៦] ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ពួកឥន្ទ្រិយ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃកដត្តារូប ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

[១៥៧] ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ បទទាំង ៤ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[១៥៨] ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ

នហេតុ អហេតុកោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ . . . បដិសន្ធិ ។

[១៥៩] នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុ-អហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា នហេតូ សហេតុ-កា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ បច្ឆាជាតា នហេតូ សហេតុកា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា នហេតូ អហេតុកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្ប-យុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធា វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញា-ណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ នហេតុ-អហេតុកានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ... បដិសន្ធិ ។

[១៥៩] ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

បច្ឆាជាតា នហេតូ អហេតុកា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ នហេតុសហេតុកានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ វត្ថុ នហេតុសហេតុកានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៦០] នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ សហេតុកោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ បេយ្យាលំ ។ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ច នហេតុអហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ សហេតុកោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិ-សន្ធិ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[១៦០] ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ បេយ្យាលៈ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ៣ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ

បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ នហេតុ អហេតុកោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ចក្ខាយតនំ . . . កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ នហេតុអហេតុកានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា នហេតូ អហេតុកា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស កពឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ នហេតុសហេតុកានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ (ក៏ដូចគ្នាដែរ) ។ បុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ចក្ខាយតនៈ . . . កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន កពឡីការាហារ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយនេះ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

១៤៧

បុរេជាតំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ កុសលាកុសលេ និរុទ្ធេ នហេតុ សហេតុកោ វិបាកោ តទារម្មណតា ឧប្បជ្ជតិ ។ នហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ អហេតុកោ ច ធម្មា នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ នហេតុ សហេតុកោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ នហេតុ សហេតុកោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ . . . ។ នហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ អហេតុកោ ច ធម្មា នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតា នហេតូ សហេតុកា ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា នហេតូ សហេតុកា ខន្ធា ច កពឡីការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ឯបុរេជាត គឺ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលនិងអកុសល រលត់ហើយ វិបាក ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះកុសលនិងអកុសលនោះ ជាអារម្មណ៍ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុក្តី ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បាន ដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុក្តី វត្ថុក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុក្តី វត្ថុក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុក្តី ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុក្តី កពឡីការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ

បច្ឆាជាតា នហេតុ សហេតុកា ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិ-
យញ្ច កាជត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៦១] អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ សត្ត អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា សត្ត នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[១៦២] នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ

បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[១៦១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្ត-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[១៦២] ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ

១៤៩

ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ច នហេតុអហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ អហេតុកោ ច ធម្មា នហេតុសហេតុកស្ស ធម្មស្ស

ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុក្តី ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ

សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ អហេតុកោ ច ធម្មា នហេតុអហេតុកស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។

[១៦៣] នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត ។ សង្ខិត្តំ ។ សព្វត្ថ សត្ត នសហជាតេ ឆ នអញ្ញមញ្ញេ ឆ ននិស្សយេ ឆ សព្វត្ថ សត្ត នសម្បយុត្តេ ឆ នវិប្បយុត្តេ បញ្ច នោអត្ថិយា បញ្ច នោនត្ថិយា សត្ត នោវិគតេ សត្ត នោអវិគតេ បញ្ច ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[១៦៤] អារម្មណប្បច្ចយា នអធិបតិយា ចត្តារិ . . . នអនន្តរេ ចត្តារិ សព្វត្ថ ចត្តារិ នោនត្ថិយា ចត្តារិ

ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុក្តី ធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុទាំងមិនប្រកបដោយហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

[១៦៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៧ ក្នុងនសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៧ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[១៦៤] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤

ដោវិកតេ ចត្តារិ ដោអវិកតេ ចត្តារិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[១៦៥] ឧហោតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ . . . អធិបតិយា ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

នហេតុសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សប្បច្ចយទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១៦៦] សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សប្បច្ចយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិ-សន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។

ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[១៦៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ នហេតុសហេតុកទុកៈ ។

សប្បច្ចយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៦៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។

[១៦៧] សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។ អវិគតប្បច្ចយា ។

[១៦៨] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ ។ សង្ខិត្តំ ។ អវិគតេ ឯកំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[១៦៩] សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ សប្បច្ចយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ . . . យាវ អសញ្ញសត្តា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៧០] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ ឯកំ នអធិបតិយា ឯកំ នោវិគតេ ឯកំ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[១៦៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ព្រោះអវិគតប្បច្ច័យ ។

[១៦៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ចប់ អនុលោម ។

[១៦៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ . . . ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ មោហៈ ដែលប្រទូំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទូំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៧០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

សប្បច្ចយទុកេ បច្ចយវារោ

[១៧១] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ . . . នអធិបតិយា ឯកំ សង្ខិត្តំ នោវិគតេ ឯកំ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[១៧២] ហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ . . . អនន្តរេ ឯកំ សង្ខិត្តំ អវិគតេ ឯកំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

សហជាតវារោ បដិច្ចវារសទិសោ ។

បច្ចយវារោ

[១៧៣] សប្បច្ចយំ ធម្មំ បច្ចយា សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សប្បច្ចយំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បច្ចយា វត្ថុ វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . វត្ថុំ បច្ចយា សប្បច្ចយា ខន្ធា ។

[១៧៤] សប្បច្ចយំ ធម្មំ បច្ចយា សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

សប្បច្ចយទុកៈ បច្ចយវារៈ

[១៧១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ សេចក្ដីបំប្រួញ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[១៧២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ សេចក្ដីបំប្រួញ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

សហជាតវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារៈ

[១៧៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្ដី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្ដី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ វត្ថុ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មហាភូត ១ . . . ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។

[១៧៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។

ឯវំ បច្ចយភាវេបិ និស្សយភាវេបិ សំសដ្ឋភាវេបិ សម្បយុត្តភាវេបិ វិត្ថារេតព្វា ។ សព្វត្ថ ឯកាយេវ បញ្ហា ។

បញ្ហាវារោ

[១៧៥] សប្បច្ចយោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សប្បច្ចយា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

[១៧៦] សប្បច្ចយោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ ទត្វា សីលំ សមាទិយិត្វា ឧបោសថកម្មំ . . . តំ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខតិ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ បហីនេ កិលេសេ . . . វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ កិលេសេ ជានន្តិ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . សប្បច្ចយេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ

បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។ ក្នុងវារៈទាំងអស់ មានប្រស្នាតែមួយគត់ ។

បញ្ហាវារៈ

[១៧៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[១៧៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សមាទានសីល ឧបោសថកម្ម . . . ពិចារណា នូវកុសលនោះ ពិចារណា នូវពួកកុសល ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ហើយពិចារណា នូវឈាន ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ហើយពិចារណា នូវមគ្គ ពិចារណា នូវផល នូវពួកកិលេស ដែលលះបង់ហើយ . . . ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹង នូវពួកកិលេស ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ថាមិនទៀង ... ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ

ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន សប្បច្ចយចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស សប្បច្ចយា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បច្ចយោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៧៧] សប្បច្ចយោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វា សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ . . . ឈានា . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា

ពួ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គល ដែលប្រកបដោយចិត្តដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ វិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ និងអាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុ-វិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៧៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណា-ធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សីល . . . ឧបោសថកម្ម . . . ធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ធ្វើ នូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព

បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ គរុំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . សប្បច្ចយេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហ-ជាតាធិបតិ សប្បច្ចយាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ អប្បច្ចយោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ អរិយា និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៧៨] សប្បច្ចយោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ ឧប-និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ បញ្ហា ឧបនិស្សយ-មូលំ ។ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ សព្វត្ថ ឯកាយេវ បញ្ហា ។

[១៧៩] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ ឯកំ

ហើយពិចារណា នូវផល ឲ្យជាទីគោរព . . . នូវបក្ខ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ធ្វើ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកព្រះអរិយៈ ធ្វើ នូវព្រះនិព្វាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៧៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានបញ្ហា ២ ជាមូល នៃឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានបញ្ហាមួយ ។

[១៧៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

១៨៧

អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ឯកំ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ឯកំ សព្វត្ថ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[១៨០] សប្បច្ចយោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បច្ចយោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨១] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ឯកំ នអធិបតិយា ទ្វេ នអនន្តរេ ទ្វេ នសមនន្តរេ ទ្វេ ។ សង្ខិត្តំ ។ នឧបនិស្សយេ ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោវិគតេ ទ្វេ នោអវិគតេ ទ្វេ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

សប្បច្ចយទុកៈ បញ្ហាវារៈ

ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[១៨០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៨១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[១៨២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ . . . នអធិបតិយា ឯកំ នអនន្តរេ ឯកំ នសមនន្តរេ ឯកំ នអញ្ញមញ្ញេ ឯកំ នឧបនិស្សយេ ឯកំ សង្ខិត្តំ . . . នសម្បយុត្តេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ នោនត្ថិយា ឯកំ នោវិគតេ ឯកំ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមបច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[១៨៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ . . . អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ឯកំ សង្ខិត្តំ . . . ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ឯកំ សង្ខិត្តំ . . . អវិគតេ ឯកំ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោម និដ្ឋិតំ ។

សប្បច្ចយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៨២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ សេចក្តីបំប្រួញ . . . ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[១៨៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ សេចក្តីបំប្រួញ . . . ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ សេចក្តីបំប្រួញ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ សប្បច្ចយទុកៈ ។

សង្ខតទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១៨៤] សង្ខតំ ធម្មំ បដិច្ច សង្ខតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សង្ខតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ ឥមំ ទុកំ យថា សប្បច្ចយទុកំ ឯវំ កាតព្វំ[១] និន្នានាករណំ ។

សង្ខតទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សនិទស្សនទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១៨៥] អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា អនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា អនិទស្សនំ កដត្តា ច រូបំ

១ ម. គណេតព្វន្តិ ទិស្សតិ ។

សង្ខតទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៨៤] *សង្ខតធម៌* (ធម៌ ដែលមានបច្ច័យតាក់តែង) *អាស្រ័យ នូវសង្ខតធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវសង្ខតក្ខន្ធ ១ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១ ... ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ សប្បច្ចយទុកៈ ដូចទុកៈនេះដែរ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ នូវទុកៈនេះ ឲ្យដូច សប្បច្ចយទុកៈចុះ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងគ្នាទេ ។*

ចប់ សង្ខតទុកៈ ។

សនិទស្សនទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៨៥] *អនិទស្សនធម៌* (ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយការឃើញ) *អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអនិទស្សនៈក្តី អាស្រ័យ នូវ អនិទស្សនក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈ នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូប ជាអនិទស្សនៈក្តី អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនក្ខន្ធ ១*

ទ្វេ ខន្ធេ . . . ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច អនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនេ ខន្ធេ បដិច្ច សនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ មហាភូតេ បដិច្ច សនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ច អនិទស្សនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា សនិទស្សនញ្ច អនិទស្សនញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ មហាភូតេ បដិច្ច សនិទស្សនញ្ច អនិទស្សនញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។

[១៨៦] អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ។

នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអនិទស្សនៈ កដត្តារូប និង ឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ សនិទស្សនធម៌ (ធម៌ដែលប្រកបដោយការឃើញ) អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាអនិទស្សនៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ សនិទស្សនធម៌ក្តី អនិទស្សនធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ និងអនិទស្សនៈក្តី អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ និងអនិទស្សនៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។

[១៨៦] អនិទស្សនធម៌ អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវអនិទស្ស-នក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។

១៦១

សនិទស្សនទុកេ បដិច្ចវារោ

[១៨៧] អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា អនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ទ្វេ មហាភូតេ . . . មហាភូតេ បដិច្ច អនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ ។ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា អនិទស្សនេ ខន្ធេ បដិច្ច សនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ មហាភូតេ បដិច្ច សនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ ។ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ច អនិទស្សនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អធិបតិប្បច្ចយា អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា សនិទស្សនញ្ច អនិទស្សនញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . មហាភូតេ បដិច្ច សនិទស្សនញ្ច អនិទស្សនញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។ សព្វេ កាតព្វា ។

[១៨៨] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ តីណិ

[១៨៧] អនិទស្សនធម៌ អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអនិទស្សនៈក្តី អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . មហាភូត ៣ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ នូវមហាភូត ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអនិទស្សនៈ និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ សនិទស្សនធម៌ អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាអនិទស្សនៈ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ សនិទស្សនធម៌ក្តី អនិទស្សនធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ និងអនិទស្សនៈក្តី អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ និងអនិទស្សនៈ និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ចុះ ។

[១៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

ឧបនិស្សយេ ឯកំ បុរេជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ តីណិ វិបាកេ តីណិ សព្វត្ថ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា តីណិ នត្ថិយា ឯកំ វិគតេ ឯកំ អវិគតេ តីណិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[១៨៩] អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា អនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច អនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ ឧតុសមុដ្ឋានំ អសញ្ញសត្តានំ . . . វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា

ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[១៨៩] អនិទស្សនធម៌ អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអនិទស្សនៈក្តី អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាអនិទស្សនៈ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធអាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអនិទស្សនៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន ឧតុសមុដ្ឋាន របស់ពួកអសញ្ញសត្វ . . . មោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ សនិទស្សនធម៌ អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ

អហេតុកោ អនិទស្សនេ ខន្ធេ បដិច្ច សនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ មហាភូតេ បដិច្ច សនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតេ បដិច្ច សនិទស្សនំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ច អនិទស្សនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នហេតុបច្ចយា អហេតុកំ អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច សនិទស្សនញ្ច អនិទស្សនញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ មហាភូតេ បដិច្ច . . . ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតេ បដិច្ច សនិទស្សនញ្ច អនិទស្សនញ្ច កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ ឯវំ សព្វេ កាតព្វា ។

[១៩០] នហេតុយា តីណិ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា តីណិ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នអាហារេ តីណិ

ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវពួកអហេតុកក្ខន្ធ ជាអនិទស្សនៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . កដត្តារូប ជាសនិទស្សនៈ និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ សនិទស្សនធម៌ក្តី អនិទស្សនធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ និងអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាអនិទស្សនៈ នូវខន្ធ ២ . . . អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . កដត្តារូប ជាសនិទស្សនៈ និងអនិទស្សនៈ និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ បច្ច័យទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

[១៩០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

នឥន្ទ្រិយេ តីណិ នឈានេ តីណិ នមគ្គេ តីណិ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩១] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា តីណិ សព្វត្ថ តីណិ នកម្មេ ឯកំ នវិបាកេ តីណិ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ . . . អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ ឯកំ បុរេជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ តីណិ សង្ខិត្តំ . . . ឈានេ តីណិ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ ឯកំ

ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[១៩១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[១៩២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ សេចក្តីបំប្រួញ ... ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា តីណិ នត្ថិយា ឯកំ វិគតេ ឯកំ អវិគតេ តីណិ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

បច្ចយវារោ

[១៩៣] អនិទស្សនំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា អនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បច្ចយា វត្ថុ វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ បច្ចយា . . . មហាភូតេ បច្ចយា អនិទស្សនំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ វត្ថុំ បច្ចយា អនិទស្សនា ខន្ធា ។ ឥតរេបិ ទ្វេ បញ្ហា កាតព្វា ។

[១៩៤] អនិទស្សនំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អនិទស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ . . . ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អនិទស្សនា ខន្ធា ។ សង្ខិត្តំ ។

ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

បច្ចយវារៈ

[១៩៣] អនិទស្សនធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអនិទស្សនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអនិទស្សនៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងអនិទស្សនក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ពួកខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ពឹងផ្អែក នឹងមហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអនិទស្សនៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ឯប្រស្នា ២ ក្រៅនេះ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។

[១៩៤] អនិទស្សនធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអនិទស្សនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នឹងអនិទស្សនក្ខន្ធ ១ . . . នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៩៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អធិ-
បតិយា តីណិ ។ បេ ។ អវិគតេ តីណិ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩៦] អនិទស្សនំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ អនិទស្សនំ
ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា អនិទស្សនំ ចិត្ត-
សមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខ-
ណេ . . . យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា
ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ
វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា អនិទស្សនា ខន្ធា វិចិកិច្ឆា-
សហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា
វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។
ឥតរេបិ ទ្វេ កាតព្វា ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៩៧] នហេតុយា តីណិ នអារម្មណេ តីណិ
នោវិគតេ តីណិ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . .

[១៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បេ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ អនុលោម ។

[១៩៦] អនិទស្សនធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអនិទស្សនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអនិទស្សនៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាអនិទស្សនៈ នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ . . . រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកអហេតុកក្ខន្ធ ជាអនិទស្សនៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង វត្ថុផង ។ ឯប្រស្នាទាំង ២ ក្រៅនេះ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៩៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[១៩៨] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . .

ឯកម្ហេ ឯកំ ឯវិប្បយុត្តេ ឯកំ ឯោឯត្ថិយា តីណិ ឯោវិកតេ តីណិ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩៩] ឯហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ . . . មគ្គេ ឯកំ អវិកតេ តីណិ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

ឯិស្សយវារោបិ ឯវំ កាតព្វោ ។

សំសដ្ឋវារោ

[២០០] អឯិឯស្សនំ ឯម្មំ សំសដ្ឋោ អឯិឯស្សនោ ឯម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អឯិឯស្សនំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ ។

[២០១] អឯិឯស្សនំ ឯម្មំ សំសដ្ឋោ អឯិ-ឯស្សនោ ឯម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ ឯវំ សព្វំ សប្បច្ចយគណនាឯាហិ សទ្ធឹ កាតព្វំ ។

សម្បយុត្តវារោបិ សំសដ្ឋវារសទិសោ ។

ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារ: ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារ: ១ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារ: ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារ: ៣ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយ: ។

[១៩៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារ: ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារ: ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារ: ៣ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ឯនិស្សយវារ: បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះដែរ ។

សំសដ្ឋវារ:

[២០០] អនិទស្សនធម៌ ប្រឡំ នឹងអនិទស្សនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ជាអនិទស្សន: នឹងខន្ធ ២ ... មានបដិសន្ធិដែរ ។

[២០១] អនិទស្សនធម៌ ប្រឡំ នឹងអនិស្សនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ បទទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើមួយអន្ទើ ដោយការរាប់នូវសប្បច្ចយ:ទាំងឡាយ យ៉ាងនេះចុះ ។

សម្បយុត្តវារ: ដូចសំសដ្ឋវារ:ដែរ ។

បញ្ហាវារោ

[២០២] អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស
ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនិទស្សនា
ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អនិទស្សនានំ ចិត្ត-
សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិ-
ទស្សនស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនិ-
ទស្សនា ហេតូ សនិទស្សនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបា-
នំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។
អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្ស-
នស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនិ-
ទស្សនា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ សនិទស្ស-
នានញ្ច អនិទស្សនានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

[២០៣] សនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស
ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សនិទស្សនំ
រូបំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ

បញ្ហាវារៈ

[២០២] អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអនិទស្សនហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអនិទស្សនៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអនិទស្សនហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនធម៌ផង នៃអនិទស្សនធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអនិទស្សនហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ និងជាអនិទស្សនៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[២០៣] សនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវសនិទស្សនរូប ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង

ទិព្វេន ចក្ខុនា . . . រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សនិទស្សនា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខតិ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ . . . បុព្វេ . . . ចក្ខុំ . . . កាយំ សទ្ទេ វត្ថុំ . . . អនិទស្សនេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន អនិទស្សនចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស សទ្ទាយតនំ

ដោយទិព្វចក្ខុ . . . រូបាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកសនិទស្សនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ទាន . . . សីល . . . ឧបោសថកម្ម . . . ពិចារណា នូវកុសលនោះ ពិចារណា នូវពួកកុសល ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ពិចារណា នូវឈាន ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ពិចារណា នូវមគ្គ ពិចារណា នូវផល ពិចារណា នូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលលះបង់ហើយ នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ . . . . ក្នុងកាលមុន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវកាយ នូវពួកសំឡេង នូវវត្ថុ . . . នូវពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹងនូវចិត្ត របស់បុគ្គល ដែលប្រកបដោយអនិទស្សនចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ សទ្ធាយតនៈ

សោតវិញ្ញាណស្ស ឃានវិញ្ញាណស្ស ជិវ្ហាវិញ្ញាណស្ស កាយវិញ្ញាណស្ស អនិទស្សនា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណស្ស យថាកម្មូបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២០៤] សនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ អនិទស្សនំ រូបំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វា សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ គរុំ កត្វា . . . បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា . . . ផលំ គរុំ កត្វា . . . និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . អនិទស្សនេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។

(ជាបច្ច័យ) នៃសោតវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយ-វិញ្ញាណ ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២០៤] សនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ធ្វើ នូវអនិទស្សនរូប ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើ នូវរូបនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សីល . . . ឧបោសថកម្ម . . . ធ្វើ នូវកម្មនោះ ឲ្យជាទីគោរព . . . នូវពួកកុសល ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញអំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ធ្វើ នូវមគ្គឲ្យជាទីគោរព . . . ធ្វើ នូវផល ឲ្យជាទីគោរព . . . ព្រះនិព្វានជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ធ្វើ នូវពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើនូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។

សហជាតាធិបតិ អនិទស្សនាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អនិទស្សនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ អនិទស្សនាធិបតិ សនិទស្សនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា-ធិបតិ អនិទស្សនាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ សនិទស្សនានញ្ច អនិទស្សនានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២០៥] អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អនិ-ទស្សនា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អនិទស្សនានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស គោត្រភុ មគ្គស្ស នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ផលស-មាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២០៦] អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស

សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអនិទស្សនៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនធម៌ផង នៃអនិទស្សនធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ និងជាអនិទស្សនៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[២០៥] អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[២០៦] អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌

សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២០៧] សនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ វណ្ណសម្បទំ បត្ថយមានោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ ករោតិ វណ្ណសម្បទា សទ្ធាយ ។ បេ ។ បត្ថនាយ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[២០៧] សនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល ប្រាថ្នា នូវវណ្ណសម្បទា ទាន . . . សីល . . . ធ្វើឧបោសថកម្ម វណ្ណសម្បទា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ មគ្គ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានះ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល . . . ។ បេ ។ អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

១៧៣

សនិទស្សនទុកេ បញ្ហាវារោ

[២០៨] សនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ សនិទស្សនំ រូបំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ សទ្ទាយតនំ សោតវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ អនិទស្សនានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សនិទស្សនោ ច អនិទស្សនោ ច ធម្មា អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ រូបាយតនញ្ច វត្ថុ ច អនិទស្សនានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបាយតនញ្ច ចក្ខាយតនញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សនិទស្សនទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[២០៨] សនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) នូវសនិទស្សនរូប ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ រូបាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បាន ដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ សទ្ទាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃសោតវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួក អនិទស្សនក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ សនិទស្សនធម៌ក្តី អនិទស្សនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បាន ដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត គឺ រូបាយតនៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ រូបាយតនៈក្តី ចក្ខាយតនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[២០៩] អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា អនិទស្សនា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស អនិទស្សនស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា អនិទស្សនា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សនិទស្សនស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា អនិទស្សនា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១០] អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា . . . ។

[២១១] អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា អនិទស្សនា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អនិទស្សនានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា

[២០៩] អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនកាយ នេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនធម៌ផង នៃអនិទស្សនធម៌ផង ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនកាយ និងអនិទស្សនកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[២១០] អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ មុន ... ។

[២១១] អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ អនិទស្សនចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអនិទស្សនៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ

អនិទស្សនា ចេតនា វិបាកានំ អនិទស្សនានំ ខន្ធានំ អនិទស្សនានញ្ច កដត្តារូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ វិត្ថារេតព្វំ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ វិត្ថារេតព្វំ ។

[២១២] អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ . . . អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ តីសុបិ កពឡី-ការោ អាហារោ កាតព្វោ ។ . . . ឥន្ទ្រិយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ តីណិ តីសុបិ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ ។ . . . ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ . . . មគ្គប្បច្ច-យេន បច្ចយោ តីណិ ។ . . . សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

គឺ អនិទស្សនចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ជាអនិទស្សនៈផង នៃពួកកដត្តារូប ជាអនិទស្សនៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនធម៌ផង នៃអនិទស្សនធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[២១២] អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កពឡិង្ការាហារ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុងវារៈទាំង ៣ ចុះ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ (បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ) ក្នុងវារៈ ទាំង ៣ ចុះ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[២១៣] អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេ-ជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អនិទស្សនា ខន្ធា អនិទស្សនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ច-យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ អនិទស្សនា ខន្ធា អនិទស្សនានំ កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ខន្ធា វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយ-វិញ្ញាណស្ស វត្ថុ អនិទស្សនានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អនិទស្សនា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស អនិទស្សនស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អនិទស្សនា ខន្ធា សនិទស្សនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្ប យុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ បច្ឆាជាតា អនិទស្សនា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សនិទស្ស-នស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១៣] *អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអនិទស្សនៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ជាអនិទស្សនៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ* (*ជាបច្ច័យ*) *នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ* (*ជាបច្ច័យ*) *នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ បច្ឆាជាត គឺ ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។*

អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អនិទស្សនា ខន្ធា សនិទស្សនានញ្ច អនិទស្សនានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ បច្ឆាជាតា អនិទស្សនា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១៤] សនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សនិទស្សនំ រូបំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ អនិទស្សនោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អនិទស្សនានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . សង្ខិត្តំ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ ... វត្ថុំ អនិច្ចតោ ...

អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនធម៌ផង នៃអនិទស្សនធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ និងជាអនិទស្សនៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនកាយ និងអនិទស្សនកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[២១៤] សនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) នូវសនិទស្សនរូប ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ រូបាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ អនិទស្សនក្ខន្ធ ១ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអនិទស្សនៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . សេចក្តីបំប្រួញ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ បុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង . . .

ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ សទ្ទាយតនំ សោតវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ អនិទស្សនានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អនិទស្សនា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស អនិទស្សនស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ កពឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស អនិទស្សនស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ អនិទស្សនានំ កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតា អនិទស្សនា ខន្ធា សនិទស្សនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ មហាភូតា សនិទស្សនានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កដត្តារូបានំ ឧបាទារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតា សនិទស្សនស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោត-ធាតុ សទ្ទាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃសោតវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកអនិទស្ស-នក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិ-ប្បច្ច័យ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនកាយនេះ ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ ឯរូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ជាអនិទស្ស-នៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្ស-នធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និង ឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកមហាភូត ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ ពួកកដត្តារូប និងពួកឧបាទារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . ពួកមហាភូត របស់ ពួកអសញ្ញសត្វ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

១៧៩

បច្ឆាជាតា អនិទស្សនា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សនិទស្សនស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ កពឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស សនិទស្សនស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ សនិទស្សនានំ កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ អនិទស្សនោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ សនិទស្សនានញ្ច អនិទស្សនានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . បដិសន្ធិក្ខណេ មហាភូតា សនិទស្សនានញ្ច អនិទស្សនានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កដត្តារូបានំ ឧបាទារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ មហាភូតា សនិទស្សនានញ្ច អនិទស្សនានញ្ច កដត្តារូបានំ ឧបាទារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សនិទស្សនោ ច អនិទស្សនោ ច ធម្មា អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ រូបាយតនញ្ច

បច្ឆាជាត គឺ ពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃស-និទស្សនកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ឯរូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ជាសនិទស្សនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនធម៌ផង នៃអនិទស្សនធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ អនិទស្សនក្ខន្ធ ១ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ និងជាអនិទស្សនៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកមហាភូត ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសនិទស្សនៈ និងជាអនិទស្សនៈ ពួកកដត្តារូប និងពួកឧបាទារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុ-សមុដ្ឋាន . . . ពួកមហាភូត របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ជាសនិទស្សនៈ និងជាអនិទស្សនៈ និងពួកឧបាទារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សនិទស្សនធម៌ក្តី អនិទស្សនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ រូបាយតនៈក្តី

វត្ថុ ច អនិទស្សនានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ រូបាយតនញ្ច ចក្ខាយតនញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស
អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិ-
បតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហ-
ជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ តីណិ
ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ
អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ តីណិ វិបាកេ តីណិ
អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ
មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ តីណិ
អត្ថិយា បញ្ច នត្ថិយា ឯកំ វិគតេ ឯកំ អវិគតេ
បញ្ច ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកអនិទស្សនក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ រូបាយតនៈក្តី ចក្ខាយតនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[២១៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[២១៦] សនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ច អនិទស្សនស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សនិទស្សនោ ច អនិទស្សនោ ច ធម្មា អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១៧] នហេតុយា បញ្ច នអារម្មណេ ចត្តារិ នអធិបតិយា បញ្ច នអនន្តរេ បញ្ច នសមនន្តរេ បញ្ច

សនិទស្សនទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[២១៦] សនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសនិទស្សនធម៌ផង នៃអនិទស្សនធម៌ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ សនិទស្សនធម៌ក្តី អនិទស្សនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[២១៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥

នសហជាតេ បញ្ច នអញ្ញមញ្ញេ បញ្ច ននិស្សយេ ចត្តារិ នឧបនិស្សយេ បញ្ច នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ បញ្ច សព្វត្ថ បញ្ច នសម្បយុត្តេ បញ្ច នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោអត្ថិយា ចត្តារិ នោនត្ថិយា បញ្ច នោវិគតេ បញ្ច នោអវិគតេ ចត្តារិ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[២១៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា តីណិ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ សង្ខិត្តំ . . . នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[២១៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ . . . អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ឯកំ

ក្នុងនសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៥ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[២១៨] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ សេចក្តីបំប្រួញ . . . ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[២១៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

១៨៣

សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ តីណិ សង្ខិត្តំ . . . មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា បញ្ច នត្ថិយា ឯកំ វិគតេ ឯកំ អវិគតេ បញ្ច ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

សនិទស្សនទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សប្បដិឃទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២២០] សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សប្បដិឃំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ឯកំ . . . សប្បដិឃេ មហាភូតេ បដិច្ច សប្បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ បដិច្ច ចក្ខាយតនំ រសាយតនំ ។

ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ សេចក្តីបំប្រួញ . . . ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ សនិទស្សនទុកៈ ។

សប្បដិឃទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២២០] *សប្បដិឃធម៌* (ធម៌ *ដែលប្រកបដោយការប៉ះពាល់*) *អាស្រ័យ នូវសប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មហាភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ ដែលជាសប្បដិឃៈ* (មហាភូត) *១ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដែលជាសប្បដិឃៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ដែលជាសប្បដិឃៈ ចក្ខាយតនៈ និងរសាយតនៈ អាស្រ័យ នូវផោដ្ឋព្វាយតនៈ ។*

សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សប្បដិឃេ មហាភូតេ បដិច្ច អាបោធាតុ សប្បដិឃេ មហាភូតេ បដិច្ច អប្បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ បដិច្ច អាបោធាតុ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ កពឡិង្ការោ អាហារោ ។ សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សប្បដិឃំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា អាបោធាតុ ច ទ្វេ មហាភូតេ . . . សប្បដិឃេ មហាភូតេ បដិច្ច សប្បដិឃញ្ច អប្បដិឃញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ បដិច្ច ចក្ខាយតនំ រសាយតនំ អាបោធាតុ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ កពឡីការោ អាហារោ ។ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អប្បដិឃំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា អប្បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា អាបោធាតុំ បដិច្ច អប្បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ

អប្បដិឃធម៌ (ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់) អាស្រ័យ នូវសប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អាបោធាតុ អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ដែលជាសប្បដិឃៈ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដែលជាអប្បដិឃៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ជាសប្បដិឃៈ អាបោធាតុ ឥត្ថិន្ទ្រិយ និងកពឡិង្ការាហារ អាស្រ័យ នូវផោដ្ឋព្វាយតនៈ ។ សប្បដិឃធម៌ក្តី អប្បដិឃធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវសប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មហាភូត ២ ក្តី អាបោធាតុក្តី អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ ជាសប្បដិឃៈ នូវមហាភូត ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិឃៈ និងជាអប្បដិឃៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ជាសប្បដិឃៈ ចក្ខាយតនៈ រសាយតនៈ អាបោធាតុ ឥត្ថិន្ទ្រិយ និងកពឡិង្ការាហារ អាស្រ័យ នូវផោដ្ឋព្វាយតនៈ ។ អប្បដិឃធម៌ អាស្រ័យ នូវអប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអប្បដិឃៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអប្បដិឃៈ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអប្បដិឃៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវអាបោធាតុ

សប្បដិឃទុកេ បដិច្ចវារោ

អាបោធាតុំ បដិច្ច ឥត្ថិន្ទ្រិយំ កពឡិង្ការោ អាហារោ ។ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អប្បដិឃេ ខន្ធេ បដិច្ច សប្បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ អាបោធាតុំ បដិច្ច សប្បដិឃា មហាភូតា អាបោធាតុំ បដិច្ច សប្បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ អាបោធាតុំ បដិច្ច ចក្ខាយតនំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ ។ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អប្បដិឃំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា សប្បដិឃញ្ច អប្បដិឃញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ អាបោធាតុំ បដិច្ច សប្បដិឃញ្ច អប្បដិឃញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ អាបោធាតុំ បដិច្ច ចក្ខាយតនំ ផោដ្ឋព្វាយតនំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ កពឡិង្ការោ អាហារោ ។ សប្បដិឃញ្ច អប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សប្បដិឃេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច សប្បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ សប្បដិឃំ ឯកំ មហាភូតញ្ច អាបោធាតុញ្ច បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា

ឥត្ថិន្ទ្រិយ និងកពឡិង្ការាហារ អាស្រ័យ នូវអាបោធាតុ ។ សប្បដិ-យធម៌ អាស្រ័យ នូវអប្បដិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិយៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាអប្បដិយៈ ពួកមហាភូត ជាសប្បដិយៈ អាស្រ័យ នូវអាបោធាតុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិយៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវអាបោធាតុ ចក្ខាយតនៈ និងផោដ្ឋព្វាយតនៈ អាស្រ័យ នូវអាបោធាតុ ។ សប្បដិយធម៌ក្តី អប្បដិយធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវអប្បដិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិយៈ និងជាអប្បដិយៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអប្បដិយៈ នូវខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិយៈ និងជាអប្បដិយៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវអាបោធាតុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ចក្ខាយតនៈ ផោដ្ឋព្វាយ-តនៈ ឥត្ថិន្ទ្រិយ និងកពឡិង្ការាហារ អាស្រ័យ នូវអាបោធាតុ ។ សប្ប-ដិយធម៌ អាស្រ័យ នូវសប្បដិយធម៌ផង នូវអប្បដិយធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិយៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាសប្បដិយៈផង នូវពួកមហាភូតផង មហាភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ ជាសប្បដិយៈផង នូវអាបោធាតុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ

សប្បដិឃេ មហាភូតេ ច អាហារាតុញ្ច បដិច្ច សប្បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ឆោដ្ឋព្វាយតនញ្ច អាហារាតុញ្ច បដិច្ច ចក្ខាយតនំ រសាយតនំ ។ សប្បដិឃញ្ច អប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សប្ប-ដិឃេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច អប្បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ អប្បដិឃេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច អប្បដិឃំ កដត្តារូបំ ឆោដ្ឋព្វាយតនញ្ច អាហារាតុញ្ច បដិច្ច អប្បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ឆោដ្ឋព្វាយ-តនញ្ច អាហារាតុញ្ច បដិច្ច ឥត្ថិន្ទ្រិយំ កពឡិង្ការោ អាហារោ ។ សប្បដិឃញ្ច អប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេ-តុប្បច្ចយា អប្បដិឃេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច សប្បដិឃញ្ច អប្បដិឃញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិ-សន្ធិក្ខណេ អប្បដិឃេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច សប្បដិឃញ្ច អប្បដិឃញ្ច កដត្តារូបំ ឆោដ្ឋព្វា-យតនញ្ច អាហារាតុញ្ច បដិច្ច សប្បដិឃញ្ច អប្ប-ដិឃញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ

ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិឃៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ជាសប្បដិឃៈផង នូវអាបោធាតុផង ចក្ខាយតនៈ និងរសាយតនៈ អាស្រ័យ នូវផោដ្ឋព្វាយតនៈផង នូវអាបោធាតុផង ។ អប្បដិឃធម៌ អាស្រ័យ នូវសប្បដិឃធម៌ផង នូវអប្បដិឃធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាសប្បដិឃៈផង នូវពួកមហាភូតផង កដត្តារូប ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាអប្បដិឃៈផង នូវពួកមហាភូតផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអប្បដិឃៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវផោដ្ឋព្វាយតនៈផង នូវអាបោធាតុផង ឥត្ថិន្ទ្រិយ និងកពឡិង្ការាហារ អាស្រ័យ នូវផោដ្ឋព្វាយតនៈផង នូវអាបោធាតុផង ។ សប្បដិឃធម៌ក្តី អប្បដិឃធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវសប្បដិឃធម៌ផង នូវអប្បដិឃធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិឃៈ និងជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាអប្បដិឃៈផង នូវពួកមហាភូតផង កដត្តារូប ជាសប្បដិឃៈ និងជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាអប្បដិឃៈផង នូវពួកមហាភូតផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិឃៈ និងជាអប្បដិឃៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវផោដ្ឋព្វាយតនៈផង នូវអាបោធាតុផង

១៨៧

ផោដ្ឋព្វាយតនញ្ច អាបោធាតុញ្ច បដិច្ច ចក្ខាយតនំ រសាយតនំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ កពឡិង្ការោ អាហារោ ។

[២២១] អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អប្បដិឃំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ។

[២២២] សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា បដិសន្ធិ វជ្ជេតព្វា កដត្តារូបា ច ។ អនន្តរប្បច្ចយា សមនន្តរប្បច្ចយា សហជាតប្បច្ចយា សព្វេ មហាភូតា កាតព្វា ។

[២២៣] . . . អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា សប្បដិឃំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា ទ្វេ មហាភូតេ . . . ។ សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា សប្បដិឃេ មហាភូតេ បដិច្ច អាបោធាតុ ។ សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា សប្បដិឃំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា ច អាបោធាតុ ច ទ្វេ មហាភូតេ . . . ។

ចក្ខាយតនៈ រសាយតនៈ ឥត្ថិន្ទ្រិយ និងកពឡិង្ការាហារ អាស្រ័យ នូវផោដ្ឋព្វាយតនៈផង នូវអាបោធាតុផង ។

[២២១] អប្បដិឃធម៌ អាស្រ័យ នូវអប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអប្បដិឃៈ នូវខន្ធ ២ . . . ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[២២២] សប្បដិឃធម៌ អាស្រ័យ នូវសប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ បដិសន្ធិ និងពួកកដត្តារូប បណ្ឌិតគប្បីវៀរ ។ ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ និងសហជាតប្បច្ច័យ គឺ មហាភូតទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។

[២២៣] . . . ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មហាភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ ជាសប្បដិឃៈ នូវមហាភូត ២ . . . ។ អប្បដិឃធម៌ អាស្រ័យ នូវសប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ អាបោធាតុ អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ជាសប្បដិឃៈ ។ សប្បដិឃធម៌ក្តី អប្បដិឃធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវសប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មហាភូត ២ ក្តី អាបោធាតុក្តី អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ ជាសប្បដិឃៈ នូវមហាភូត ២ . . . ។

អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា អប្បដិឃំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ។ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា អាបោធាតុំ បដិច្ច សប្បដិឃា មហាភូតា ឥមេ អជ្ឈត្តិកពាហិរា មហាភូតា កាតព្វា ។ សប្បដិឃញ្ច អប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា សប្បដិឃំ ឯកំ មហាភូតញ្ច អាបោធាតុញ្ច បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា ។ និស្សយប្បច្ចយា អវិគតប្បច្ចយា ។

[២២៤] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ ឯកំ បុរេជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ នវ មគ្គេ នវ

អប្បដិឃធម៌ អាស្រ័យ នូវអប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអប្បដិឃៈ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។ សប្បដិឃធម៌ អាស្រ័យ នូវអប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ពួកមហាភូត ជាសប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអាបោធាតុ ពួកមហាភូត ទាំងក្នុងទាំងក្រៅនេះ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។ សប្បដិឃធម៌ អាស្រ័យ នូវសប្បដិឃធម៌ផង នូវអប្បដិឃធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មហាភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ ជាសប្បដិឃៈផង នូវអាបោធាតុផង ។ ព្រោះនិស្សយប្បច្ច័យ និងអវិគតប្បច្ច័យ ។

[២២៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

១៨៩

សប្បដិឃទុកេ បដិច្ចវារោ

សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា ឯកំ វិគតេ ឯកំ អវិគតេ នវ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[២២៨] សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ អប្បដិឃំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា អប្បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា អាបោធាតុំ បដិច្ច អប្បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ អាបោធាតុំ បដិច្ច ឥត្ថិន្ទ្រិយំ កពឡីការោ អាហារោ ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញសត្តានំ អាបោធាតុំ បដិច្ច អប្បដិឃំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ អប្បដិឃមូលកំ ឥតរេបិ ទ្វេ បញ្ហា កាតព្វា

ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ អនុលោម ។

[២២៥] សប្បដិឃធម៌ អាស្រ័យ នូវសប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អប្បដិឃធម៌ អាស្រ័យ នូវអប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអប្បដិឃៈក្តី អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជាអប្បដិឃៈ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបជាអប្បដិឃៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវអាបោធាតុ ឥត្ថិន្ទ្រិយ និងកពឡិង្ការាហារ អាស្រ័យ នូវអាបោធាតុ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . កដត្តារូប ជាអប្បដិឃៈ និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវអាបោធាតុ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ អប្បដិឃមូលកៈ និងបញ្ហា ២ ប្រការ ក្រៅនេះ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ

ឃដនេបិ តីណិ បញ្ហា កាតព្វា អជ្ឈត្តិកា ពាហិរា មហាភូតា សព្វេ ជានិត្វា កាតព្វា ។

[២២៦] សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។ សព្វំ សង្ខិត្តំ ។ នោវិគតប្បច្ចយា ។

[២២៧] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ នវ នសមនន្តរេ នវ នអញ្ញមញ្ញេ នវ នឧបនិស្សយេ នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ នវ នវិបាកេ នវ នអាហារេ នវ នឥន្ទ្រិយេ នវ នឈានេ នវ នមគ្គេ នវ នសម្បយុត្តេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ នោនត្ថិយា នវ នោវិគតេ នវ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

វារៈ ៣ ក្នុងតំណ និងបញ្ហា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ មហាភូតទាំងអស់ ទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ បណ្ឌិត ដឹងហើយ គប្បីធ្វើចុះ ។

[២២៦] សប្បដិឃធម៌ អាស្រ័យ នូវសប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ គឺ សេចក្តីបំប្រួញ ទាំងអស់ ។ ព្រោះនោវិគតប្បច្ច័យ ។

[២២៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

១៩១

សប្បដិយទុកេ បដិច្ចវារោ

[២២៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ជវ . . . នអធិបតិយា ជវ នអនន្តរេ ជវ នសមនន្តរេ ជវ នអញ្ញមញ្ញេ ជវ នឧបនិស្សយេ ជវ នបុរេជាតេ ជវ នបច្ឆាជាតេ ជវ នអាសេវនេ ជវ នកម្មេ ឯកំ នវិបាកេ ជវ នសម្បយុត្តេ ជវ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ នោនត្ថិយា ជវ នោវិគតេ ជវ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[២២៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ . . . អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ ឯកំ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ ជវ ឧបនិស្សយេ ឯកំ បុរេជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ ជវ ។ សង្ខិត្តំ . . . មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ជវ អត្ថិយា ជវ នត្ថិយា ឯកំ វិគតេ ឯកំ អវិគតេ ជវ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[២២៨] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[២២៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ . . . ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

សហជាតវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ ។

បច្ចយវារោ

[២៣០] សប្បដិឃំ ធម្មំ បច្ចយា សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អប្បដិឃំ ធម្មំ បច្ចយា អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អប្បដិឃំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា អប្បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ អាបោធាតុំ បច្ចយា អប្បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ អាបោធាតុំ បច្ចយា ឥត្ថិន្ទ្រិយំ កពឡីការោ អាហារោ វត្ថុំ បច្ចយា អប្បដិឃា ខន្ធា ។ អវសេសា បញ្ច បញ្ហា បដិច្ចវារសទិសា ។

[២៣១] សប្បដិឃំ ធម្មំ បច្ចយា អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ ។ អប្បដិឃំ ធម្មំ បច្ចយា អប្បដិ-យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អប្បដិឃំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា អប្បដិឃា ខន្ធា ។

ឯសហជាតវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារៈ

[២៣០] សប្បដិឃធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ អប្បដិឃធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងអប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអប្បដិឃៈ ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជាអប្បដិឃៈ នឹងខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអប្បដិឃៈ កដត្តារូប និងឧបាទារូប ពឹងផ្អែក នឹងអាបោធាតុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ឥត្ថិន្ទ្រិយ និងកពឡិង្ការាហារ ពឹងផ្អែក នឹងអាបោធាតុ ពួកខន្ធ ជាអប្បដិឃៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ បញ្ហា ៩ យ៉ាង ដ៏សេសសល់ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[២៣១] អប្បដិឃធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ។ អប្បដិឃធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអប្បដិឃធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជាអប្បដិឃៈ នឹងខន្ធ ២ . . . ពួកខន្ធ ជាអប្បដិឃៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

សប្បដិឃទុកេ បច្ចយវារោ

សប្បដិឃញ្ច អប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ចក្ខាយតនញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា កាយវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កាយាយតនញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ។ អធិបតិប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។ អវិគតប្បច្ចយា ។

[២៣២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ តីណិ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ នវ អវិគតេ នវ ។ ឯវំ បច្ចនីយគណនាបិ កាតព្វា ។

និស្សយវារោបិ បច្ចយវារសទិសោ ។

សំសដ្ឋវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ សង្ខិត្តំ ។ អវិគតប្បច្ចយា ឯកាយេវ បញ្ហា ។ ទ្វេបិ វារា កាតព្វា ។

អប្បដិឃធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសប្បដិឃធម៌ផង នឹងអប្បដិឃធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយចក្ខុវិញ្ញាណផង នឹងចក្ខាយតនៈផង ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយកាយវិញ្ញាណផង នឹងកាយាយតនៈផង ។ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ព្រោះអវិគតប្បច្ច័យ ។

[២៣២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ឯការរាប់ នូវបច្ចនីយៈ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ ។

និស្សយវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងបច្ចយវារៈដែរ ។

ឯក្នុងសំសដ្ឋវារៈ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១

សេចក្តីបំប្រួញ ។ ព្រោះអវិគតប្បច្ច័យ មានបញ្ហាតែ ១ គត់ ។

វារៈទាំង ២ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[២៣៣] អប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អប្បដិឃា ហេតូ សម្ប-យុត្តកានំ ខន្ធានំ អប្បដិឃានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។ អប្ប-ដិឃោ ធម្មោ សប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អប្បដិឃា ហេតូ សប្បដិឃានំ ចិត្តស-មុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ។ អប្បដិឃោ ធម្មោ សប្បដិឃស្ស ច អប្បដិឃស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អប្បដិឃា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ សប្បដិឃានញ្ច អប្បដិឃានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ច-យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

[២៣៤] សប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . ផោដ្ឋព្វេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ

បញ្ហាវារៈ

[២៣៣] អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាអប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអប្បដិឃៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានបដិសន្ធិ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាអប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិឃៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានបដិសន្ធិ . . . ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ផង នៃអប្បដិឃធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាអប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិឃៈ និងជាអប្បដិឃៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[២៣៤] សប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវពួកផោដ្ឋព្វៈ ជាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ

រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយ-
វិញ្ញាណស្ស សប្បដិយា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស
បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស
អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បដិយោ
ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា
តំ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខតិ ឈានា
វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា
មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស
វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា បហីនេ កិលេសេ បច្ច-
វេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្វេ សមុទា-
ចិណ្ណេ កិលេសេ ជានន្តិ វត្ថុំ . . . ឥត្ថិន្ទ្រិយំ បុរិសិន្ទ្រិ-
យំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ អាបោធាតុំ . . . កពឡីការំ អាហារំ
អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ចេតោបរិយញ្ញា-
ណេន អប្បដិឃចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកា-
សានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញា-
យតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស អប្បដិឃា ខន្ធា

រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ពួកខន្ធ ជាសប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ទាន . . . សីល . . . ធ្វើឧបោសថកម្ម ពិចារណា នូវកុសលនោះ ពិចារណា នូវពួកកុសល ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ពិចារណា នូវឈាន ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ពិចារណា នូវមគ្គ ពិចារណា នូវផល ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលលះបង់ហើយ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹង នូវពួកកិលេស ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន នូវវត្ថុ . . . នូវឥត្ថិន្ទ្រិយ បុរិសិន្ទ្រិយ ជីវិតិន្ទ្រិយ អាបោធាតុ . . . នូវកពឡិង្ការាហារ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយអប្បដិឃចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ពួកអប្បដិឃក្ខន្ធ

ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេ-និវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣៩] សប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ចក្ខុំ . . . ផោដ្ឋព្វេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ អប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្ម-ណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ គរុំ កត្វា . . . បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា . . . ផលំ គរុំ កត្វា . . . និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុំ . . . ឥត្ថិន្ទ្រិយំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ អាបោធាតុំ . . . កពឡី-ការំ អាហារំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។

ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២៣៩] សប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . ធ្វើ នូវពួកផោដ្ឋព្វៈ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកផោដ្ឋព្វៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ទាន . . . សីល . . . ឧបោសថកម្ម . . . ធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព . . . នូវពួកកុសល ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញអំពីឈាន ធ្វើ នូវឈាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ធ្វើ នូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព . . . ធ្វើ នូវផល ឲ្យជាទីគោរព . . . ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវវត្ថុ . . . នូវឥត្ថិន្ទ្រិយ បុរិសិន្ទ្រិយ ជីវិតិន្ទ្រិយ អាបោធាតុ . . . ធ្វើ នូវកពឡិង្ការាហារ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវធម៌នោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។

សហជាតាធិបតិ អប្បដិឃាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អប្បដិឃានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិប-តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បដិឃោ ធម្មោ សប្បដិ-ឃស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អប្បដិឃា-ធិបតិ អប្បដិឃានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បដិឃោ ធម្មោ សប្បដិឃស្ស ច អប្បដិឃស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ច-យោ សហជាតាធិបតិ អប្បដិឃាធិបតិ សម្បយុត្ត-កានំ ខន្ធានំ សប្បដិឃានញ្ច អប្បដិឃានញ្ច ចិត្ត-សមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣៦] អប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អប្បដិឃា ខន្ធា . . . ។ បេ ។ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។

[២៣៧] អប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣៨] សប្បដិឃោ ធម្មោ សប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន៍ ។ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន ។ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន៍ ។

ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអប្បដិឃៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ អធិបតិធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអប្បដិឃៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ផង នៃអប្បដិឃធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិឃៈ និងជាអប្បដិឃៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[២៣៦] អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកអប្បដិឃក្ខន្ធ មុន ៗ . . . ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[២៣៧] អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។

[២៣៨] សប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៣៩] សប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ឧតុំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ ឧតុ . . . សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ ។ បេ ។ និព្វានំ កណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ កាយិកំ សុខំ . . . កាយិកំ ទុក្ខំ . . . ភោជនំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ ភោជនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤០] សប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . ផោដ្ឋព្វេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ

[២៣៩] សប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ (បុគ្គល) នូវរដូវ . . . អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ រដូវ . . . សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល . . . ។ បេ ។ នូវកាយិកសុខ . . . នូវកាយិកទុក្ខ . . . បុគ្គល អាស្រ័យ នូវភោជន ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ ភោជន ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៤០] សប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវពួកផោដ្ឋព្វៈ ជាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ

រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយ-វិញ្ញាណស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ វត្ថុបុរេ-ជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ច-យេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុំ . . . ឥត្ថិន្ទ្រិយំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ អាបោធាតុំ . . . កពឡិង្ការំ អាហារំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ អប្បដិឃានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សប្បដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ ចក្ខាយតនញ្ច វត្ថុ ច ផោដ្ឋព្វាយត-នញ្ច វត្ថុ ច អប្បដិឃានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។

[២៤១] អប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា អប្បដិឃា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស អប្បដិឃស្ស កាយស្ស

រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខា-យតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និង វត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវវត្ថុ . . . នូវឥត្ថិន្ទ្រិយ បុរិ-សិន្ទ្រិយ ជីវិតិន្ទ្រិយ អាបោធាតុ . . . នូវកពឡិង្ការាហារ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអប្បដិឃក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ សប្បដិឃធម៌ក្តី អប្ប-ដិឃធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បាន ដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ គឺ ចក្ខាយតនៈក្តី វត្ថុក្តី ផោដ្ឋព្វាយតនៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកអប្បដិឃក្ខន្ធ ដោយបុរេ-ជាតប្បច្ច័យ ។

[២៤១] អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកអប្បដិ-ឃក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃកាយនេះ ដែលកើតមុន

បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អប្បដិឃា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សប្បដិឃស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អប្បដិឃា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សប្បដិឃស្ស ច អប្បដិ-ឃស្ស ច កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទ្វិន្នម្បិ មូលា កាតព្វា ។

[២៤២] អប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អប្បដិឃា ខន្ធា . . . គោត្រភុ មគ្គស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤៣] អប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិ-កា ។ សហជាតា អប្បដិឃា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ សប្បដិឃានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្ម-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា អប្បដិឃា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ អប្បដិឃានញ្ច កដត្តា-រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បដិឃោ ធម្មោ សប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា

ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកអប្បដិឃក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកអប្បដិឃក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃកាយ និង អប្បដិឃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ឯមូល នៃបច្ច័យទាំងពីរ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។

[២៤២] អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយ អាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ពួកអប្បដិឃក្ខន្ធ មុន ៗ . . . វោទាន ជា បច្ច័យ នៃមគ្គ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[២៤៣] អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយ កម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ អប្បដិឃចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋា-នរូប ជាសប្បដិឃៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ អប្ប-ដិឃចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូប ជាអប្បដិឃៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត

អប្បដិឃា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ សប្បដិ-ឃានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ នានាខណិកា អប្បដិឃា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ សប្បដិឃានញ្ច កដត្តារូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បដិឃោ ធម្មោ សប្បដិឃស្ស ច អប្បដិឃស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ បេ ។

[២៤៤] អប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកោ អប្បដិឃោ ... តីណិ ។

[២៤៥] អប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ អប្បដិឃា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អប្បដិឃានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋា-នានំ រូបានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ-ក្ខណេ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស អប្ប-ដិឃស្ស កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អវសេសា ទ្វេបិ បញ្ហា កាតព្វា បដិសន្ធិ កព-ឡិង្ការោ អាហារោ ទ្វីសុបិ កាតព្វោ អគ្គេ ។

គឺ អប្បដិឃចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិឃៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ អប្បដិឃចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូប ជាសប្បដិឃៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ផង នៃអប្បដិឃធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ បេ ។

[២៤៨] អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាក ជាអប្បដិឃៈ ... មានវារៈ ៣ ។

[២៤៩] អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ជាអប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអប្បដិឃៈផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃកាយនេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ ឯប្រស្នា ទាំង ២ ដ៏សេស និងបដិសន្ធិ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ កពឡិង្ការាហារ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុងប្រស្នាទាំង ២ ត្រង់ខាងចុងបំផុតចុះ ។

[២៤៦] សប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុន្ទ្រិយំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញាណស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ តីសុបិ ជីវិតិន្ទ្រិយំ អគ្គេ កាតព្វំ ។ សប្បដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុន្ទ្រិយញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាយិន្ទ្រិយញ្ច កាយវិញ្ញាណញ្ច កាយវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤៧] ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

[២៤៨] សប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[២៤៦] សប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ចក្ខុន្ទ្រិយ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ជីវិតិន្ទ្រិយ ក្នុងវារៈទាំង ៣ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ត្រង់ខាងចុងបំផុតចុះ ។ សប្បដិឃធម៌ក្តី អប្បដិឃធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ចក្ខុន្ទ្រិយក្តី ចក្ខុវិញ្ញាណក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធដែលប្រកបដោយចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ កាយិន្ទ្រិយក្តី កាយវិញ្ញាណក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយកាយវិញ្ញាណ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

[២៤៧] ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[២៤៨] សប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ

២០៣

សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អប្បដិ-
ឃា ខន្ធា អប្បដិឃានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្ប-
យុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធា វត្ថុស្ស
វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ វត្ថុ អប្បដិឃានំ ខន្ធានំ
វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អប្បដិឃា
ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស អប្បដិឃស្ស កាយស្ស
វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បដិឃោ ធម្មោ
សប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អប្បដិឃា
ខន្ធា សប្បដិឃានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្ត-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ បច្ឆា-
ជាតា អប្បដិឃា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សប្ប-
ដិឃស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
អប្បដិឃោ ធម្មោ សប្បដិឃស្ស ច អប្បដិឃស្ស
ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ
បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អប្បដិឃា ខន្ធា សប្បដិ-
ឃានញ្ច អប្បដិឃានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ

បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកអប្បដិយក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអប្បដិយៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ជាអប្បដិយៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកអប្បដិយក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិយកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ អប្បដិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិយធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកអប្បដិយក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិយៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកអប្បដិយក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិយកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ អប្បដិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិយធម៌ផង នៃអប្បដិយធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកអប្បដិយក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិយៈ និងជាអប្បដិយៈ

វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ បច្ឆាជាតា អប្បដិឃា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សប្បដិឃស្ស ច អប្បដិឃស្ស ច កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤៩] សប្បដិយោ ធម្មោ សប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ បដិច្ចសទិសា បឋមប្បញ្ហា ។ សប្បដិយោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតា សប្បដិឃា មហាភូតា អាបោធាតុយា អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សប្បដិឃា មហាភូតា អប្បដិឃានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កដត្តារូបានំ ឧបាទារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ផោដ្ឋព្វាយតនំ ឥត្ថិន្ទ្រិយស្ស កពឡិង្ការស្ស អាហារស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ ឧតុសមុដ្ឋានំ អសញ្ញសត្តានំ . . . ។ បុរេជាតំ . . . ចក្ខុំ . . . ផោដ្ឋព្វេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ

ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកអប្បដិឃក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃកាយ និងអប្បដិឃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[២៤៩] សប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ប្រស្នាទី ១ ដូចបដិច្ចវារៈដែរ ។ សប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ពួកមហាភូត ជាសប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃអាបោធាតុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពួកមហាភូត ជាសប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអប្បដិឃៈ ពួកកដត្តារូប និងពួកឧបាទារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃឥត្ថិន្ទ្រិយ និងកពឡិង្ការាហារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន ឧតុសមុដ្ឋាន របស់ពួកអសញ្ញសត្វ . . . ។ ឯបុរេជាត . . . គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវពួកផោដ្ឋព្វៈ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ

កាយវិញ្ញាណស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សប្ប-
ដិឃោ ធម្មោ សប្បដិឃស្ស ច អប្បដិឃស្ស ច
ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សប្បដិឃំ ឯកំ
មហាភូតំ ទ្វិន្នំ មហាភូតានំ អាបោធាតុយា ច អត្ថិប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចសទិសំ យាវ អសញ្ញសត្តា ។
អប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ
ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ អប្បដិឃោ ឯកោ ខន្ធោ
តិណ្ណន្នំ . . . យាវ អសញ្ញសត្តា ។ បុរេជាតំ វត្ថុំ . . .
ឥត្ថិន្ទ្រិយំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ អាបោធាតុំ . . .
កពឡិង្ការំ អាហារំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ
ឧប្បជ្ជតិ វត្ថុ អប្បដិឃានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ។ បច្ឆាជាតា អប្បដិឃា ខន្ធា បុរេជាតស្ស
ឥមស្ស អប្បដិឃស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស អប្បដិឃស្ស
កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ
អប្បដិឃានំ កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
អប្បដិឃោ ធម្មោ សប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ

ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ផង នៃអប្បដិឃធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ មហាភូត ១ ជាសប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃមហាភូត ២ ផង នៃអាបោធាតុផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ដូចបដិច្ចវារៈដែរ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ អប្បដិឃក្ខន្ធ ១ (នៃខន្ធ) ៣ . . . រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ បុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវវត្ថុ . . . នូវឥត្ថិន្ទ្រិយ បុរិសិន្ទ្រិយ ជីវិតិន្ទ្រិយ អាបោធាតុ . . . នូវកពឡិង្ការាហារ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអប្បដិឃក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកអប្បដិឃក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូបជាអប្បដិឃៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ

ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតា អព្យាកតា ខន្ធា សព្យាកតានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ អាបោធាតុ សព្យាកតានំ មហាភូតានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាបោធាតុ សព្យាកតានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កដត្តារូបានំ ឧបាទារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាបោធាតុ ចក្ខាយតនស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ ឧតុសមុដ្ឋានំ អសញ្ញសត្តានំ . . . ។ បច្ឆាជាតា អព្យាកតា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សព្យាកតស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស សព្យាកតស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ សព្យាកតានំ កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ធម្មោ សព្យាកតស្ស ច អព្យាកតស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ អព្យាកតោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ សព្យាកតានញ្ច អព្យាកតានញ្ច . . . បដិច្ចសទិសំ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ បច្ឆាជាតា

និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ពួកអប្បដិឃក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិឃៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ អាបោធាតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកមហាភូត ជាសប្បដិឃៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ អាបោធាតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាសប្បដិឃៈ ពួកកដត្តារូប និងពួកឧបាទារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ អាបោធាតុ ជាបច្ច័យ នៃចក្ខាយតនៈ និងផោដ្ឋព្វាយតនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពាហិរៈ . . . អាហារសមុដ្ឋាន ឧតុសមុដ្ឋាន របស់ពួកអសញ្ញសត្វ . . . ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ជាអប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយ ជាសប្បដិឃៈ នេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃកាយ ជាសប្បដិឃៈ នេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ជាសប្បដិឃៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ផង នៃអប្បដិឃធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ អប្បដិឃក្ខន្ធ ១ នៃខន្ធ ៣ ជាសប្បដិឃៈ និងជាអប្បដិឃៈ . . . ដូចបដិច្ចវារៈដែរ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ បច្ឆាជាត

២០៧

សប្បដិឃទុកេ បញ្ហាវារោ

អប្បដិឃា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស សប្បដិឃស្ស ច អប្បដិឃស្ស ច កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ កពឡីង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស សប្បដិឃស្ស ច អប្បដិឃស្ស ច កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ សប្បដិឃានញ្ច អប្បដិឃានញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សប្ប-ដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា សប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចសន្ធិសំ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ សប្បដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-ជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតា អប្បដិឃា ខន្ធា ច មហាភូតា ច អប្បដិឃានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ . . . បដិច្ចសន្ធិសំ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ សហជាតោ ចក្ខុ-វិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច ចក្ខាយតនញ្ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ . . . ទ្វេ ខន្ធា . . . កាយវិញ្ញាណ-សហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច កាយាយតនញ្ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។

គឺ ពួកអប្បដិឃក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃកាយ និងអប្បដិឃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃកាយ និងអប្បដិឃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ រូបជីវិតិន្ទ្រិយជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ជាសប្បដិឃៈ និងជាអប្បដិឃៈ ដោយអត្ថិ-ប្បច្ច័យ ។ សប្បដិឃធម៌ក្តី អប្បដិឃធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ដូចបដិច្ចវារៈដែរ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ សប្បដិឃធម៌ក្តី អប្បដិឃធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ពួកអប្បដិឃក្ខន្ធក្តី ពួកមហាភូតក្តី នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាអប្បដិឃៈ . . . ដូចបដិច្ចវារៈដែរ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយចក្ខុវិញ្ញាណក្តី ចក្ខាយតនៈក្តី នៃខន្ធ ៣ . . . ខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយកាយវិញ្ញាណក្តី កាយាយ-តនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។

សប្បដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា សប្បដិឃស្ស ច អប្បដិឃស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចសទិសំ ។

[២៤០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ តីណិ វិបាកេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ បញ្ច ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ចត្តារិ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា ឯកំ វិគតេ នវ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[២៤១] សប្បដិឃោ ធម្មោ សប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ

សប្បដិឃធម៌ក្តី អប្បដិឃធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ផង នៃអប្បដិឃធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ដូចបដិច្ចវារៈដែរ ។

[២៥០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[២៥១] សប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។ សប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ

ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សប្បដិឃោ ធម្មោ សប្បដិឃស្ស ច អប្បដិឃស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បដិឃោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បដិឃោ ធម្មោ សប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បដិឃោ ធម្មោ សប្បដិឃស្ស ច អប្បដិឃស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សប្បដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា សប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ សប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ផង នៃអប្បដិឃធម៌ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហា-រប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ អប្បដិឃធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ផង នៃអប្បដិឃធម៌ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ សប្បដិឃធម៌ក្តី អប្បដិឃធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

សប្បដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សប្បដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា សប្បដិឃស្ស ច អប្បដិឃស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៨២] នហេតុយា នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ នអនន្តរេ នវ នសមនន្តរេ នវ នសហជាតេ ចត្តារិ នអញ្ញមញ្ញេ នវ ននិស្សយេ ចត្តារិ នឧបនិស្សយេ នវ នបុរេជាតេ នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ នសម្បយុត្តេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ នោអត្ថិយា ចត្តារិ នោនត្ថិយា នវ នោវិគតេ នវ នោអវិគតេ ចត្តារិ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[២៨៣] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ សង្ខិត្តំ . . . នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ សង្ខិត្តំ . . . នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ

សប្បដិឃធម៌ក្តី អប្បដិឃធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអប្បដិឃធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ សប្បដិឃធម៌ក្តី អប្បដិឃធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសប្បដិឃធម៌ផង នៃអប្បដិឃធម៌ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២៥២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[២៥៣] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សេចក្តីបំប្រួញ . . . ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ សេចក្តីបំប្រួញ . . . ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

ដោនត្ថិយា តីណិ ដោវិគតេ តីណិ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[២៤៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ . . . អធិបតិយា ចត្តារិ ។ អនុលោមមាតិកា កាតព្វា ។ . . . អវិគតេ នវ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

សប្បដិឃទុកំ និដ្ឋិតំ ។

រូបិទុកេ

បដិច្ចវារោ

[២៤៥] រូបឹ ធម្មំ បដិច្ច រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ទ្វេ មហាភូតេ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ រូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច អរូបិនោ ខន្ធា ។ រូបឹ ធម្មំ បដិច្ច រូបី ច អរូបី ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច អរូបិនោ ខន្ធា មហាភូតេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ។ អរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អរូបឹ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា

ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[២៥៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិតគប្បីរាប់ចុះ ។ .... ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ សប្បដិឃទុកៈ ។

រូបិទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៥៥] រូបិធម៌ (ធម៌ ដែលមានរូប) អាស្រ័យ នូវរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មហាភូត ៣ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ នូវមហាភូត ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ អរូបិធម៌ (ធម៌ ដែលមិនមានរូប) អាស្រ័យ នូវរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអរូបិក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ រូបិធម៌ក្តី អរូបិធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអរូបិក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ អរូបិធម៌ អាស្រ័យ នូវអរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវអរូបិក្ខន្ធ ១

ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ ។ អរូបឹ ជម្មំ បដិច្ច រូបី ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អរូបិនោ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិ ។ អរូបឹ ជម្មំ បដិច្ច រូបី ច អរូបី ច ជម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អរូបឹ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ ។ រូបឹ ច អរូបឹ ច ជម្មំ បដិច្ច រូបី ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អរូបិនោ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ រូបឹ ច អរូបឹ ច ជម្មំ បដិច្ច អរូបី ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ អរូបឹ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ រូបឹ ច អរូបឹ ច ជម្មំ បដិច្ច រូបី ច អរូបី ច ជម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ អរូបឹ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . អរូបិនោ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៨៦] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ

នូវខន្ធ ២ . . . មានបដិសន្ធិដែរ ។ រូបិធម៌ អាស្រ័យ នូវអរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកអរូបិក្ខន្ធ មានបដិសន្ធិដែរ ។ រូបិធម៌ក្តី អរូបិធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវអរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវអរូបិក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . មានបដិសន្ធិដែរ ។ រូបិធម៌ អាស្រ័យ នូវរូបិធម៌ផង នូវអរូបិធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកអរូបិក្ខន្ធផង នូវពួកមហាភូតផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ អរូបិធម៌ អាស្រ័យ នូវរូបិធម៌ផង នូវអរូបិធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវអរូបិក្ខន្ធ ១ ផង នូវវត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២ . . . ។ រូបិធម៌ក្តី អរូបិធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវរូបិធម៌ផង នូវអរូបិធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវអរូបិក្ខន្ធ ១ ផង នូវវត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២ . . . កដត្តារូប អាស្រ័យ នូវពួកអរូបិក្ខន្ធផង នូវពួកមហាភូតផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២៥៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

រូបិទុកេ បដិច្ចវារោ

ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ នវ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា តីណិ វិគតេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[២៤៧] រូបឹ ធម្មំ បដិច្ច រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ អរូបឹ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ច-សហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ច-សហគតោ មោហោ ។ នហេតុប្បច្ចយា នវ បញ្ហា អហេតុកន្តិ និយាមេតព្វំ ។

[២៤៨] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ

ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ អនុលោម ។

[២៥៧] រូបិធម៌ អាស្រ័យ នូវរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ អរូបិធម៌ អាស្រ័យ នូវអរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវអរូបិក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ នូវខន្ធ ២ . . . មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ។ មានបញ្ហា ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ តែបណ្ឌិត គប្បីកំណត់ថា ជាអហេតុកៈ ដូច្នេះចុះ ។

[២៥៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ន វ នបច្ឆាជាតេ ន វ នអាសេវនេ ន វ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ បញ្ច នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ទ្វេ នមគ្គេ ន វ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្ប-យុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[២៥៩] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា ន វ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ន វ នបច្ឆាជាតេ ន វ នអាសេវនេ ន វ នកម្មេ ឯកំ នវិបាកេ បញ្ច នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[២៥៩] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

រូបិទុកេ បច្ចយវារោ

[២៦០] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ . . . អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ នវ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា តីណិ វិគតេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

សហជាតវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ ។

បច្ចយវារោ

[២៦១] រូបី ធម្មំ បច្ចយា រូបី ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ មហាភូតំ . . . បដិច្ច-សទិសំ ។ រូបី ធម្មំ បច្ចយា អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[២៦០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ឯសហជាតវារៈ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារៈ

[២៦១] រូបិធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មហាភូត ១ . . . ដូចបដិច្ចវារៈដែរ ។ អរូបិធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា អរូបិនោ ខន្ធា បដិសន្ធិ ។ រូបី ធម្មំ បច្ចយា រូបី ច អរូបី ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា អរូបិនោ ខន្ធា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិ-សន្ធិ ។ ឯវំ អវសេសា បញ្ហា បវត្តិ បដិសន្ធិ វិភជិតព្វា ។

[២៦២] រូបី ធម្មំ បច្ចយា អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អរូបិនោ ខន្ធា បដិសន្ធិ ។ អរូបី ធម្មំ បច្ចយា អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អរូបី ឯកំ ខន្ធំ . . . ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ ។ រូបី ច អរូបី ច ធម្មំ បច្ចយា អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ចក្ខាយតនញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . កាយវិញ្ញាណ-សហគតំ . . . អរូបី ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ... ។ សង្ខិត្តំ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអរូបិក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មានបដិសន្ធិដែរ ។ រូបិធម៌ក្តី អរូបិធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អរូបិក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត មានបដិសន្ធិដែរ ។ ប្រស្នា ដ៏សេស និងបវត្តិប្បដិសន្ធិ បណ្ឌិត គប្បីចែក យ៉ាងនេះចុះ ។

[២៦២] អរូបិធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយ-វិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកអរូបិក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មានបដិសន្ធិដែរ ។ អរូបិធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នឹងអរូបិក្ខន្ធ ១ . . . នឹងខន្ធ ២ . . . មានបដិសន្ធិដែរ ។ អរូបិធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងរូបិធម៌ផង នឹងអរូបិធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយចក្ខុវិញ្ញាណផង នឹងចក្ខាយតនៈ ផង នឹងខន្ធ ២ . . . ដែលប្រកបដោយកាយវិញ្ញាណ. . . ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងអរូបិក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

រូបិទុកេ បច្ចយវារោ

[២៦៣] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា តីណិ វិគតេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[២៦៤] រូបី ធម្មំ បច្ចយា រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ឯកំ មហាភូតំ . . . អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ . . . ។ រូបី ធម្មំ បច្ចយា អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា អរូបិនោ ខន្ធា អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ រូបី ធម្មំ បច្ចយា រូបី ច អរូបី ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នហេតុប្បច្ចយា

[២៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ អនុលោម ។

[២៦៤] រូបិធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មហាភូត ១ . . . មហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ . . . ។ អរូបិធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកអរូបិក្ខន្ធ ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ។ រូបិធម៌ក្តី អរូបិធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ

បវត្តិ បដិសន្ធិ កាតព្វា ។ អរូបី ធម្មំ បច្ចយា អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ អរូបី ឯកំ ខន្ធំ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ អរូបី ធម្មំ បច្ចយា រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អរូបិនោ ខន្ធេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិ ។ អរូបី ធម្មំ បច្ចយា រូបី ច អរូបី ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នហេតុប្បច្ចយា អរូបី ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ ។ រូបិញ្ច អរូបិញ្ច ធម្មំ បច្ចយា រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អរូបិនោ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិ ។ រូបិញ្ច អរូបិញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច ចក្ខាយតនញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . កាយវិញ្ញាណសហគតំ . . .

គឺ បវត្តិប្បដិសន្ធិ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។ អរូបិធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអរូបិ-ធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ នឹងអរូបិក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ . . . មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងខណៈនៃ បដិសន្ធិ ។ រូបិធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេ-តុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកអរូបិក្ខន្ធ មានបដិសន្ធិ ដែរ ។ រូបិធម៌ក្តី អរូបិធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងអរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះ នហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងអរូបិក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២ . . . មានបដិសន្ធិដែរ ។ រូបិធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងរូបិធម៌ផង នឹងអរូបិធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកអរូបិក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង មានបដិសន្ធិដែរ ។ អរូបិ-ធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងរូបិធម៌ផង នឹងអរូបិធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេ-តុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយចក្ខុវិញ្ញាណផង នឹងចក្ខាយតនៈផង ខន្ធ ២. . . ដែលប្រកបដោយកាយវិញ្ញាណ . . .

អរូបី ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ច-សហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហ-គតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ រូបិញ្ច អរូបិញ្ច ធម្មំ បច្ចយា រូបី ច អរូបី ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នហេតុប្បច្ចយា អរូបឹ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា អហេតុកា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . អរូបិនោ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិ ។

[២៦៨] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ តីណិ ន-អធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ចត្តារិ នមគ្គេ នវ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងអរូបិក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង ខន្ធ ២ . . . មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ រូបិធម៌ក្តី អរូបិធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងរូបិធម៌ផង នឹងអរូបិធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អហេតុកក្ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងអរូបិក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង ខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកអរូបិក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង មានបដិសន្ធិដែរ ។

[២៦៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[២៦៦] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។ សង្ខិត្តំ សព្វេ កាតព្វា ។ . . . នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[២៦៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ សព្វេ កាតព្វា . . . ឈានេ នវ មគ្គេ តីណិ សង្ខិត្តំ . . . អវិគតេ នវ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

និស្សយភាគេបិ បច្ចយភាគសទិសោ ។

សំសដ្ឋវារោ

[២៦៨] អរូបឹ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋោ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អរូបឹ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ ។

[២៦៩] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ

[២៦៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ បច្ច័យទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យដូចគ្នាចុះ ។ ... ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[២៦៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ បច្ច័យទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យដូចគ្នាចុះ ... ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ សេចក្តីបំប្រួញ ... ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ឯនិស្សយវារៈ ដូចគ្នានឹងបច្ចយវារៈដែរ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[២៦៨] អរូបិធម៌ ប្រឡំ នឹងអរូបិធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡំ នឹងអរូបិក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២ ... មានបដិសន្ធិដែរ ។

[២៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

ឯវំ បច្ចនីយម្បិ តីណិ គណនាបិ សម្បយុត្ត-
វារោបិ សព្វេ កាតព្វា ឯកាយេវ បញ្ហា[១] ។

បញ្ហាវារោ

[២៧០] អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ អរូបី ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។ អរូបី ធម្មោ
រូបិស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរូបី ហេតូ
ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិ ។ អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ច អរូបិស្ស ច
ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរូបី ហេតូ
សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។

[២៧១] រូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស អារម្ម-
ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ បុរិ-
សិន្ទ្រិយំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ អាបោធាតុំ . . . កពឡិង្ការំ
អាហារំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ

១ ម. ឯកោយេវ បញ្ហោ ។

បច្ចនីយៈក្តី វារៈ ៣ ក្តី ការរាប់ក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ទាំងអស់នេះ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ មានបញ្ហា តែ ១ ប៉ុណ្ណោះទេ ។

បញ្ហាវារៈ

[២៧០] អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអរូបិហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានបដិសន្ធិដែរ ។ អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអរូបិហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានបដិសន្ធិដែរ ។ អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ផង និងអរូបិធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអរូបិហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង និងពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានបដិសន្ធិដែរ ។

[២៧១] រូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវចក្ខុ ... នូវវត្ថុ ឥត្ថិន្ទ្រិយ បុរិសិន្ទ្រិយ ជីវិតិន្ទ្រិយ អាបោធាតុ ...នូវកពឡិង្ការាហារ ថាមិនទៀង ... ទោមនស្ស កើតឡើង

និព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ និព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស អារម្មណ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបិនោ ខន្ធា ឥទ្ធិវិ-ធញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស អនាគតំ-សញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខតិ ឈានា . . . អរិយា មគ្គា . . . ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជ-នាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា បហីនេ កិលេសេ . . . វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ . . . បុព្វេ . . . អរូបិនោ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន អរូបិចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយត-នស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស

បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួករូបិក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ទាន . . . សីល . . . ឧបោសថកម្ម . . . ហើយពិចារណា នូវកុសលនោះ ពិចារណា នូវពួកកុសល ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន អំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ អំពីមគ្គ . . . ហើយពិចារណា នូវផល ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលលះបង់ហើយ . . . នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ . . . ក្នុងកាលមុន . . . នូវពួកអរូបិក្ខន្ធ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គល អ្នកប្រកបដោយអរូបិចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ

អរូបិនោ ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧២] រូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ចក្ខុំ . . . កពឡិង្ការំ អាហារំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។ និព្វានំ មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរូបិនោ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ . . . រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ អរូបី អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ អរូបី អធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ពួកអរូបិក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និង អនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២៧២] រូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . ធ្វើ នូវកពឡិង្ការាហារ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើ នូវវត្ថុនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) នូវទាន . . . ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បុគ្គល ធ្វើ នូវពួកអរូបិក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ . . . រាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អរូបិធម៌ ជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ អរូបិធម៌ ជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ច អរូបិស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ អរូបី អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៣] អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អរូបិនោ ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អរូបីនំ ខន្ធានំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត មិហ យជនា នត្ថិ ។ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ធ ។ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត បញ្ហា មិហ យជនា នត្ថិ ។

[២៧៤] រូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ឧតុំ . . . ភោជនំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ ឧតុ ភោជនំ សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ

អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ផង នៃអរូបិធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ អរូបិធម៌ ជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[២៧៣] អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកអរូបិក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកអរូបិក្ខន្ធ ក្រោយៗ ផង នៃផលសមាបត្តិផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៧ តំណា មិនមានក្នុងទីនេះទេ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៦ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានបញ្ហា ៧ ឯតំណា មិនមានក្នុងទីនេះទេ ។

[២៧៤] រូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ (បុគ្គល) នូវរដូវ . . . នូវភោជន . . . អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ រដូវ ភោជន សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ

អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូប-និស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧប-និស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ . . . សីលំ . . . ។ បេ ។ កាយិកំ ទុក្ខំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ កាយិកំ ទុក្ខំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៥] រូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស បុរេជាត-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . កពឡិង្ការំ អាហារំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយ-តនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ អរូបីនំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៦] អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា អរូបិនោ ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ័ អនន្តរូបនិស្សយ័ និងបកតូបនិស្សយ័ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្សយ័ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យទាន . . . នូវសីល . . . ។ បេ ។ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវកាយិកទុក្ខ ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ កាយិកទុក្ខ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

[២៧៥] រូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយបុរេជាតបច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . នូវកពឡិង្ការាហារ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអរូបិក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតបច្ច័យ ។

[២៧៦] អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ ដោយបច្ឆាជាតបច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកអរូបិក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតបច្ច័យ ។

[២៧៧] អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ... ។

[២៧៨] អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា អរូបី ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា អរូបី ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា អរូបី ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា អរូបី ចេតនា កដត្តារូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ច អរូបិស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា អរូបី ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា អរូបី ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៧] អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយអាសេវ-
នប្បច្ច័យ គឺ មុន ៗ . . . ។

[២៧៨] អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ អរូបិចេ-
តនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានា-
ខណិកៈ គឺ អរូបិចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។
អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត
និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ អរូបិចេតនា ជាបច្ច័យ នៃ
ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ អរូបិ-
ចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ អរូបិធម៌
ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ផង នៃអរូបិធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់
សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ អរូបិចេតនា ជាបច្ច័យ
នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។
ឯនានាខណិកៈ គឺ អរូបិចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃ
ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[២៧៩] អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស វិបា-
កប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២៨០] រូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស អាហា-
រប្បច្ចយេន បច្ចយោ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស
កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អរូបី ធម្មោ
អរូបិស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២៨១] រូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិ-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ រូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស
ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុន្ទ្រិយំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស
កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញាណស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ រូបី ច អរូបី ច ធម្មា អរូ-
បិស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុន្ទ្រិ-
យញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណញ្ច ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតានំ ខន្ធា-
នំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាយិន្ទ្រិយញ្ច . . . ។

[២៨២] អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស ឈានប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[២៧៩] អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[២៨០] រូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[២៨១] រូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ រូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ចក្ខុន្ទ្រិយ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ រូបិធម៌ក្តី អរូបិធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ចក្ខុន្ទ្រិយក្តី ចក្ខុវិញ្ញាណក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ កាយិន្ទ្រិយក្តី . . . ។

[២៨២] អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ

តីណិ ។ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

[២៨៣] រូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ អរូបីនំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ អរូបីនំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អរូបិនោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ អរូបី ខន្ធា កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អរូបិនោ ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៨៤] រូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតំ ឯកំ មហាភូតំ . . . យាវ អសញ្ញសត្តា កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដត្តារូបានំ

គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។

[២៨៣] រូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអរូបិក្ខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ឯបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអរូបិក្ខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកអរូបិក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ពួកអរូបិក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកដត្តារូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកអរូបិក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[២៨៤] រូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ មហាភូត ១ . . . រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប

អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ។ រូបី ធម្មោ អរូបិស្ស
ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។
សហជាតំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ អរូបីនំ ខន្ធានំ
អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . កព-
ឡិង្ការំ អាហារំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ
ទិព្វេន ចក្ខុនា . . . ទិព្វាយ សោតធាតុយា . . .
រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយ-
វិញ្ញាណស្ស ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយា-
យតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ អរូបីនំ ខន្ធានំ
អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស
ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ អរូបី ឯកោ ខន្ធោ
តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ទ្វេ ខន្ធា . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។
អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អរូបិនោ ខន្ធា
ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ បដិ-
សន្ធិក្ខណេ . . . ។ បច្ឆាជាតា អរូបិនោ ខន្ធា បុរេ-
ជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ រូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអរូបិក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ឯបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវកពឡិង្ការាហារ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ដោយទិព្វចក្ខុ . . . ដោយទិព្វសោតធាតុ . . . រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយ-តនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអរូបិក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ អរូបិក្ខន្ធ ១ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកអរូបិក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកអរូបិក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយ នេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ច អរូបិស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ អរូបី ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ
ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ
ខន្ធា . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ រូបី ច អរូបី
ច ធម្មា រូបិស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហ-
ជាតា អរូបិនោ ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋា-
នានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា
អរូបិនោ ខន្ធា ច កពឡិង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស
កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា អរូបិ-
នោ ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។ រូបី ច អរូបី ច ធម្មា អរូបិស្ស
ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជា-
តំ ។ សហជាតោ ចក្ខុវិញ្ញាណសហគតោ ឯកោ
ខន្ធោ ច ចក្ខាយតនញ្ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . កាយវិញ្ញាណសហ-
គតា អរូបី ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ
ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . .

អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ផង នៃអរូបិធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ អរូបិក្ខន្ធ ១ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ រូបិធម៌ក្តី អរូបិធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហ-ជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ពួកអរូ-បិក្ខន្ធក្តី មហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកអរូបិក្ខន្ធក្តី កពឡិង្ការាហារក្តី ជា បច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺ ពួកអរូបិក្ខន្ធក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ រូបិធម៌ក្តី អរូបិធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បាន ដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកប ដោយចក្ខុវិញ្ញាណក្តី ចក្ខាយតនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . អរូបិក្ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយកាយវិញ្ញាណ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . .

រូបិទុកេ បញ្ហាវារោ

បដិសន្ធិក្ខណេ អរូបី ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ នត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៨៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ សត្ត អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ឯកំ បច្ឆាជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ តីណិ វិបាកេ តីណិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ឆ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា សត្ត នត្ថិយា ឯកំ វិគតេ ឯកំ អវិគតេ សត្ត ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[២៨៦] រូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ រូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

អរូបិក្ខន្ធ ១ ក្តី វត្ថុក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈ នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ . . . ។ ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[២៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[២៨៦] រូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ រូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អរូបី ធម្មោ អរូបិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អរូបី ធម្មោ រូបិស្ស ច អរូបិស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ រូបី ច អរូបី ច ធម្មា រូបិស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ រូបី ច អរូបី ច ធម្មា អរូបិស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៨៧] នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត នអ-ធិបតិយា សត្ត នអនន្តរេ សត្ត នសមនន្តរេ សត្ត នសហជាតេ ឆ នអញ្ញមញ្ញេ ឆ ននិស្សយេ ឆ នឧប-និស្សយេ សត្ត នបុរេជាតេ សត្ត ។ សង្ខិត្តំ ។ នមគ្គេ

ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆា-ជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ អរូបិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ផង នៃអរូបិធម៌ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ រូបិធម៌ក្តី អរូបិធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃរូបិធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ រូបិធម៌ក្តី អរូបិ-ធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអរូបិធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[២៨៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបុរេជា-តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ

រូបិទុកេ បញ្ហាវារោ

សត្ត នសម្បយុត្តេ ឆ នវិប្បយុត្តេ បញ្ច នោអត្ថិយា ចត្តារិ នោនត្ថិយា សត្ត នោវិគតេ សត្ត នោអវិគតេ ចត្តារិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[២៨៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា តីណិ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ ឯកំ នឧបនិស្សយេ តីណិ សព្វត្ថ តីណិ នសម្បយុត្តេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[២៨៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ . . . អធិបតិយា ចត្តារិ អនុលោមមាតិកា កាតព្វា . . . អវិគតេ សត្ត ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

រូបិទុកំ និដ្ឋិតំ ។

មានវារៈ ៧ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[២៨៨] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានវារៈ ៣ ដូចគ្នា ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[២៨៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ... ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ រូបិទុកៈ ។

លោកិយទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២៩០] លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកុត្តរំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកុត្តរេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា លោកុត្តរំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ លោកិយញ្ច លោកុត្តរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

លោកិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៩០] *លោកិយធម៌ អាស្រ័យ នូវលោកិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវលោកិយក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប ឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ លោកុត្តរធម៌ អាស្រ័យ នូវលោកុត្តរធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវលោកុត្តរក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . .។ លោកិយធម៌ អាស្រ័យ នូវលោកុត្តរធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកលោកុត្តរក្ខន្ធ ។ លោកិយធម៌ក្តី លោកុត្តរធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវលោកុត្តរធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវលោកុត្តរក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ។ លោកិយធម៌ អាស្រ័យ នូវលោកិយធម៌ផង នូវលោកុត្តរធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ*

លោកុត្តរេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៩១] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ បញ្ច វិបាកេ បញ្ច អាហារេ បញ្ច ឥន្ទ្រិយេ បញ្ច ឈានេ បញ្ច មគ្គេ បញ្ច សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា បញ្ច នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[២៩២] លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ លោកិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ

គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកលោកុត្តរក្ខន្ធផង នូវពួកមហាភូតផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងមគ្គ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្ត-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ចប់ អនុលោម ។

[២៩២] លោកិយធម៌ អាស្រ័យ នូវលោកិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវលោកិយក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ខន្ធ ២... មានអហេតុកប្បដិសន្ធិដែរ

យាវ អសញ្ញសត្តា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៩៣] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ទ្វេ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច ។ នអាសេវនមូលកេ លោកុត្តរេ សុទ្ធកេ អរូបេ វិបាកោតិ និយាមេតព្វំ អវសេសា បកតិកាយេវ ។ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ បញ្ច នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[២៩៤] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . .

រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកប ដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកប ដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២៩៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជា-តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអា-សេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិត គប្បីកំណត់ថា វិបាក ក្នុង លោកុត្តរៈ មាននអាសេវនមូល ក្នុងអរូបសុទ្ធ ដូច្នេះ ពួកបច្ច័យដ៏សេស នៅជាប្រក្រតីដដែល ។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[២៩៤] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ...

២៣៧

នអធិបតិយា ទ្វេ នអនន្តរបធាទិ បច្ចនីយសទិសា . . . នវិចាកេ បញ្ច នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[២៩៥] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ . . . អនន្តរេ ឯកំ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . អវិគតេ ឯកំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

សហជាតវារោ បដិច្ចវារសទិសោ ។

បច្ចយវារោ

[២៩៦] លោកិយំ ធម្មំ បច្ចយា លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកិយំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។ ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ វត្ថុំ បច្ចយា លោកិយា ខន្ធា ។ លោកិយំ ធម្មំ បច្ចយា លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា លោកុត្តរា ខន្ធា ។

ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ (បច្ច័យ) មាននអនន្តរប្បច្ច័យជាដើម ដូចបច្ចនីយវារៈដែរ . . . ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[២៩៥] *ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

សហជាតវារៈ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារៈ

[២៩៦] *លោកិយធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងលោកិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពឹងផ្អែក នឹងលោកិយក្ខន្ធ ១ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ មហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ពួកលោកិយក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ លោកុត្តរធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងលោកិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកលោកុត្តរក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។*

លោកិយំ ធម្មំ បច្ចយា លោកិយោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា លោកុត្តរា ខន្ធា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ លោកុត្តរំ ធម្មំ បច្ចយា លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ លោកិយញ្ច លោកុត្តរញ្ច ធម្មំ បច្ចយា លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកុត្តរេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ លោកិយញ្ច លោកុត្តរញ្ច ធម្មំ បច្ចយា លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកុត្តរំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ លោកិយញ្ច លោកុត្តរញ្ច ធម្មំ បច្ចយា លោកិយោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា លោកុត្តរំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . លោកុត្តរេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៩៧] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ នវ

លោកិយធម៌ក្តី លោកុត្តរធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងលោកិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកលោកុត្តរក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ។ លោកុត្តរធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងលោកុត្តរធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ លោកិយធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងលោកិយធម៌ផង នឹងលោកុត្តរធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកលោកុត្តរក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ។ លោកុត្តរធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងលោកិយធម៌ផង នឹងលោកុត្តរធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងលោកុត្តរក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ លោកិយធម៌ក្តី លោកុត្តរធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងលោកិយធម៌ផង នឹងលោកុត្តរធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងលោកុត្តរក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកលោកុត្តរក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២៩៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ ចត្តារិ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ នវ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[២៩៨] លោកិយំ ធម្មំ បច្ចយា លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ លោកិយំ ឯកំ ខន្ធំ . . . យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា លោកិយា ខន្ធា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៩៩] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ចត្តារិ នអនន្តរេ តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ នវ

ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាក-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ អនុលោម ។

[២៩៨] លោកិយធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងលោកិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ នូវលោកិយក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ . . . រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយ-វិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកលោកិយក្ខន្ធ ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២៩៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

នអាសេវនេ នវ ។ លោកុត្តរេ អរូបេ វិបាកន្តិ និយាមេតព្វំ ។ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៣០០] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា ចត្តារិ នអនន្តរបទានិ[១] បច្ចនីយសទិសា . . . នវិបាកេ នវ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៣០១] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ . . . អនន្តរេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

---

១ ម. នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេបទាទិ ។

ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត គប្បីកំណត់ថា វិបាក មានក្នុងលោកុត្តរៈ និងអរូបដូច្នេះចុះ ។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[៣០០] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបទ មានបទថា នអនន្តរប្បច្ច័យ ជាដើម ដូចបច្ចនីយៈដែរ . . . ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[៣០១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

សំសដ្ឋវារោ

[៣០២] លោកិយំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកិយំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ លោកុត្តរំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកុត្តរំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សំសដ្ឋវារោ ឯវំ វិត្ថារេតព្វោ សហ គណនាហិ ទ្វេ បញ្ហា ។ សម្បយុត្តវារោ សំសដ្ឋវារសទិសោ ។

បញ្ហាវារោ

[៣០៣] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ លោកិយា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣០៤] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . .

សំសដ្ឋវារៈ

[៣០២] លោកិយធម៌ ប្រឡំ នឹងលោកិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡំ នឹងលោកិយក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ លោកុត្តរធម៌ ប្រឡំ នឹងលោកុត្តរធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡំ នឹងលោកុត្តរក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២ . . . ។ សំសដ្ឋវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះ ជាមួយ នឹងការរាប់ទាំងឡាយ មានបញ្ហា ២ ។

សម្បយុត្តវារៈ ដូចគ្នានឹងសំសដ្ឋវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

[៣០៣] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកលោកិយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ. . .។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[៣០៤] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ទាន . . . សីល . . .

ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុ-
ចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខតិ ឈានា . . . អរិយា គោត្រភុំ
បច្ចវេក្ខន្តិ វោទានំ បច្ចវេក្ខន្តិ បហីនេ កិលេសេ
បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្វេ
សមុទាចិណ្ណេ កិលេសេ ជានន្តិ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ
. . . លោកិយេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ
ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោ-
តធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន
លោកិយចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសាន-
ញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ
នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញា-
ណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស លោកិយា
ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេ-
និវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស
អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្ត-
រស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ និព្វានំ
មគ្គស្ស ផលស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណា នូវកុសលនោះ ពិចារណា នូវពួកកុសល ដែលសន្សំទុកហើយ ក្នុងកាលមុន អំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវគោត្រភូ ពិចារណា នូវវោទានៈ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលលះបង់ហើយ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹង នូវពួកកិលេស ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . នូវពួកលោកិយក្ខន្ធ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គលឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយលោកិយចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ពួកលោកិយក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ និងផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អារម្ម-
ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ
បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ
គោត្រភុស្ស វោទានស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្-
ចយេន បច្ចយោ អរិយា ចេតោបរិយញ្ញាណេន លោ-
កុត្តរចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានន្តិ លោកុត្តរា ខន្ធា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស
អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្-
ចយេន បច្ចយោ ។

[៣០៩] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស
អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហ-
ជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វា សីលំ . . .
ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ . . . ឈានា . . . សេក្ខា
គោត្រភុំ គរុំ កត្វា . . . វោទានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ
ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . លោកិយេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា
អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ
ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ លោកិយាធិបតិ
សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ
អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ

លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ហើយពិចារណា នូវមគ្គ ពិចារណា នូវផល ពិចារណា នូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវគោត្រភូ និងវោទានៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយលោកុត្តរចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ពួកលោកុត្តរក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារ-ណា នូវចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ និងអនាគតំ-សញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣០៥] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អា-រម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សីល . . . ឧបោសថកម្ម . . . ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ពួកសេក្ខបុគ្គល ធ្វើ នូវគោត្រភូ ឲ្យជាទីគោរព . . . ធ្វើ នូវវោទានៈ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ធ្វើ នូវពួកលោកិយក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើ នូវលោកិយក្ខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ ឯសហ-ជាតាធិបតិ គឺ លោកិយាធិបតិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌

លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ និព្វានំ មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតាធិបតិ លោកុត្តរាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ . . . ផលំ គរុំ . . . និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតាធិបតិ លោកុត្តរាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ច លោកុត្តរស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ លោកុត្តរាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣០៦] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា លោកិយា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ លោកិយានំ ខន្ធានំ

ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ លោកុត្តរាធិបតិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ (ធ្វើ) នូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព . . . នូវផល ឲ្យជាទីគោរព... ធ្វើ នូវព្រះនិព្វាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ និងវោទានៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ លោកុត្តរាធិបតិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ផង នៃលោកុត្តរធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ លោកុត្តរាធិបតិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៣០៦] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកលោកិយក្ខន្ធ មុន ៗ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកលោកិយក្ខន្ធ ក្រោយៗ

. . . អនុលោមំ គោត្រភុស្ស អនុលោមំ វោទានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកិយោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ គោត្រភុ មគ្គស្ស វោទានំ មគ្គស្ស អនុលោមំ ផលសមាបត្តិយា និរោធា វុដ្ឋហន្តស្ស នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា លោកុត្តរា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ លោកុត្តរានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គោ ផលស្ស ផលំ ផលស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ផលំ វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច បញ្ហា យថា នត្ថិ ។ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។

[៣០៧] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ

. . . អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃវោទានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ វោទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃផលសមាបត្តិ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញ អំពីនិរោធ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ លោកុត្តរក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកលោកុត្តរក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មគ្គ (ជាបច្ច័យ) នៃផល ផល ជាបច្ច័យ នៃផល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺផល ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ (ការចេញ) ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ មានបញ្ហា ៥ ការជាប់ទាក់ទង មិនមានទេ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ២ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៧ ។

[៣០៧] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ

អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ លោកិយំ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ជនេតិ ។ បេ ។ វិបស្សនំ ឧប្បាទេតិ អភិញ្ញំ ឧប្បាទេតិ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ លោកិយំ សីលំ . . . ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ជនេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ លោកិយា សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ លោកិយាយ សទ្ធាយ ។ បេ ។ កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលាកុសលំ កម្មំ វិបាកស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកិយោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ បឋមស្ស មគ្គស្ស បរិកម្មំ បឋមស្ស មគ្គស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ ចតុត្ថស្ស មគ្គស្ស បរិកម្មំ ចតុត្ថស្ស មគ្គស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។

អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវលោកិយសទ្ធា ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ ញុំាងវិបស្សនា ឲ្យកើតឡើង ញុំាងអភិញ្ញា ឲ្យកើតឡើង ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានះ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ លោកិយសីល . . . ។ បេ ។ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ លោកិយសទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយសទ្ធា ។ បេ ។ នៃកាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្សយ-ប្បច្ច័យ កុសលាកុសលកម្ម ជាបច្ច័យ នៃវិបាក ដោយឧបនិស្ស-យប្បច្ច័យ ។ លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បរិកម្ម នៃបឋមមគ្គ ជាបច្ច័យ នៃបឋមមគ្គ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បេ ។ បរិកម្ម នៃចតុត្ថមគ្គ ជាបច្ច័យ នៃចតុត្ថមគ្គ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។

បកតូបនិស្សយោ បឋមោ មគ្គោ ទុតិយស្ស មគ្គស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តតិយោ មគ្គោ ចតុត្ថស្ស មគ្គស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្ស-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូ-បនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូប-និស្សយោ អរិយា មគ្គំ ឧបនិស្សាយ អនុប្បន្នំ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេន្តិ ឧប្បន្នំ សមាបជ្ជន្តិ សង្ខារេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ តេសំ មគ្គោ ។ បេ ។ ឋានាឋានកោសល្លស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ផលសមាបត្តិ កាយិកស្ស សុខស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣០៨] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេ-ជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុ-វិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ។

ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បឋមមគ្គ ជាបច្ច័យ នៃទុតិយមគ្គ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ តតិយមគ្គ ជាបច្ច័យ នៃចតុត្ថមគ្គ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកព្រះអរិយៈ អាស្រ័យ នូវមគ្គ ញ៉ាំងសមាបត្តិ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ហើយចូលកាន់សមាបត្តិ ដែលកើតឡើងហើយ ឃើញច្បាស់ នូវពួកសង្ខារ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន មគ្គ របស់ពួកព្រះអរិយៈនោះ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃភាវៈឈ្លាស ក្នុងឋានៈនិងអដ្ឋានៈ (ហេតុគួរ និងហេតុមិនគួរ) ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ផលសមាបត្តិ ជាបច្ច័យ នៃកាយិកសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣០៨] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ។

វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយត-
នំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ លោកិយានំ ខន្ធានំ បុរេជា-
តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកិយោ ធម្មោ លោកុត្ត-
រស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុបុរេជាតំ
វត្ថុ លោកុត្តរានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣០៩] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស
ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា
លោកិយា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស
បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ
លោកិយស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បច្ឆាជាតា លោកុត្តរា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស
កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣១០] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស
អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា លោកិយា
ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ លោកិយានំ ខន្ធានំ
អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស
អនុលោមំ វោទានស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ។ លោកិយោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស
អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ គោត្រភុ មគ្គស្ស

វត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកលោកិយក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់វត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកលោ-កុត្តរក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣០៩] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកលោកិយក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកលោកុត្តរក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[៣១០] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ពួកលោកិយក្ខន្ធ មុនៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកលោកិយក្ខន្ធ ក្រោយៗ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃវោទានៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។ លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ

ហោន្តំ មគ្គស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣១១] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា លោកិយា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា លោកិយា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា លោកុត្តរា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា លោកុត្តរា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ លោកុត្តរា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ច លោកុត្តរស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ លោកុត្តរា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

វោទាន: ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣១១] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិក: ។ សហជាត គឺ លោកិយចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិក: គឺ លោកិយចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិក: ។ សហជាត គឺ លោកុត្តរចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិក: គឺ លោកុត្តរចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ លោកុត្តរចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ផង នៃលោកុត្តរធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ លោកុត្តរចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣១២] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកោ លោកិយោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣១៣] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ លោកិយា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣១៤] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ កាតព្វា ចក្ខុន្ទ្រិយំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញាណស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣១២] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ លោកិយវិបាកក្ខន្ធ ១ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[៣១៣] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកលោកិយាហារ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[៣១៤] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ បដិសន្ធិ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ចក្ខុន្ទ្រិយ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[៣១៥] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ លោកុត្តរោ . . . តីណិ ។ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ លោកិយេ ឯកំ លោកុត្តរេ តីណិ ។ លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ លោកុត្តរោ . . . ឯកំ ។

[៣១៦] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា លោកិយា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធា វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ លោកិយានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា លោកិយា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកិយោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ លោកុត្តរានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

លោកិយទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[៣១៥] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។ លោកុត្តរធម៌ . . . គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងលោកិយៈ មានវារៈ ១ ក្នុងលោកុត្តរៈ មានវារៈ ៣ ។ លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។ លោកុត្តរៈ . . . គឺ មានវារៈ ១ ។

[៣១៦] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកលោកិយក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកលោកិយក្ខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកលោកិយក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយ នេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកលោកុត្តរក្ខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា លោកុត្តរា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា លោកុត្តរា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣១៧] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ លោកិយោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច . . . យាវ អសញ្ញសត្តា ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . បុរេជាតសង្ខិសំ វត្ថុ លោកិយានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា លោកិយា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកិយោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ លោកុត្តរានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកលោកុត្តរក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកលោកុត្តរក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយ នេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣១៧] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ លោកិយក្ខន្ធ ១ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង . . . រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ បុរេ-ជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ដូចបុរេជាតប្បច្ច័យដែរ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកលោកិយក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកលោកិយក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយ នេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃកាយ នេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកលោកុត្តរក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

២៤៣

លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ លោកុត្តរោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា លោកុត្តរា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា លោកុត្តរា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ច លោកុត្តរស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ លោកុត្តរោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ លោកិយោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្មា លោកិយស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតា លោកុត្តរា ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា លោកុត្តរា ខន្ធា ច កពឡិង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា លោកុត្តរា ខន្ធា ច

លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ លោកុត្តរក្ខន្ធ ១ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកលោកុត្តរក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកលោកុត្តរក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយ នេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ផង នៃលោកុត្តរធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ លោកុត្តរក្ខន្ធ ១ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ លោកិយធម៌ក្តី លោកុត្តរធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ពួកលោកុត្តរក្ខន្ធក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកលោកុត្តរក្ខន្ធក្តី កពឡិង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយ នេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺ ពួកលោកុត្តរក្ខន្ធក្តី

រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកិយោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្មា លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ លោកុត្តរោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ នត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣១៨] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា សត្ត នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកជត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ លោកិយធម៌ក្តី លោកុត្តរធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺលោកុត្តរក្ខន្ធ ១ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៣១៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៣១៩] លោកិយោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកិយោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ ធម្មោ លោកិយស្ស ច លោកុត្តរស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកិយោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្មា លោកិយស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣១៩] លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ លោកិយធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ លោកុត្តរធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ផង នៃលោកុត្តរធម៌ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។ លោកិយធម៌ក្តី លោកុត្តរធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃលោកិយធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

លោកិយោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្មា លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្ប-ច្ចយេន បច្ចយា ។

[៣២០] នហេតុយា សត្ត ។ សង្ខិត្តំ ។ នសម-នន្តរេ សត្ត នសហជាតេ បញ្ច នអញ្ញមញ្ញេ បញ្ច ននិស្សយេ បញ្ច នឧបនិស្សយេ សត្ត នបុរេជាតេ ន នបច្ឆាជាតេ សត្ត ។ សង្ខិត្តំ ។ នមគ្គេ សត្ត នសម្បយុត្តេ បញ្ច នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោអត្ថិយា ចត្តារិ នោនត្ថិយា សត្ត នោវិគតេ សត្ត នោអវិគតេ ចត្តារិ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៣២១] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . នសមនន្តរេ ចត្តារិ នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . នមគ្គេ ចត្តារិ នសម្បយុត្តេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

លោកិយធម៌ក្តី លោកុត្តរធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃលោកុត្តរធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣២០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ សេចក្តបំប្រួញ ។ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[៣២១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ... ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[៣៦២] ឧហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ . . . អធិបតិយា ចត្តារិ អនុលោមមាតិកា កាតព្វា . . . អវិគតេ សត្ត ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

លោកិយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កេនចិ វិញ្ញេយ្យទុកំ

បដិច្ចវារោ

[៣៦៣] កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិ វិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិ វិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

[៣២២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ លោកិយទុក: ។

កេនចិ វិញ្ញេយ្យទុក:

បដិច្ចវារ:

[៣២៣] ធម៌ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ (មានចក្ខុវិញ្ញាណ ជាដើម) អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ៣ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ធម៌ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

កោនចិ វិញ្ញេយ្យំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច កោនចិ ន វិញ្ញេយ្យា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ កោនចិ វិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច កោនចិ វិញ្ញេយ្យោ ច កោនចិ ន វិញ្ញេយ្យោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា កោនចិ វិញ្ញេយ្យំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច កោនចិ វិញ្ញេយ្យា ច កោនចិ ន វិញ្ញេយ្យា ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ កោនចិ ន វិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច កោនចិ ន វិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កោនចិ ន វិញ្ញេយ្យំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច កោនចិ ន វិញ្ញេយ្យា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ

គឺ ខន្ធ ៣ ដែលបុគ្គលមិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ នូវមហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ធម៌ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី ធម៌ ដែលបុគ្គលមិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី មិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ នូវមហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ធម៌ ដែលបុគ្គលមិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលមិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ដែលបុគ្គលមិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលបុគ្គលមិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ

២៤៩

ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិ វិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច កេនចិ វិញ្ញេយ្យា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិ វិញ្ញេយ្យោ ច កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច កេនចិ វិញ្ញេយ្យា ច កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យា ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។

នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ នូវមហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ធម៌ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលមិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលបុគ្គលមិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ នូវមហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ធម៌ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី ធម៌ ដែលបុគ្គលមិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលមិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី មិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលបុគ្គលមិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ នូវមហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។

កោនចិ វិញ្ញេយ្យញ្ច កោនចិ ន វិញ្ញេយ្យញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កោនចិ វិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កោនចិ វិញ្ញេយ្យញ្ច កោនចិ ន វិញ្ញេយ្យញ្ច ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច កោនចិ វិញ្ញេយ្យា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។

កោនចិ វិញ្ញេយ្យញ្ច កោនចិ ន វិញ្ញេយ្យញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កោនចិ ន វិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កោនចិ វិញ្ញេយ្យញ្ច កោនចិ ន វិញ្ញេយ្យញ្ច ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច កោនចិ ន វិញ្ញេយ្យា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។

ធម៌ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយផង នូវធម៌ ដែលបុគ្គលមិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយផង មិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយផង នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ នូវមហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ធម៌ ដែលបុគ្គលមិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយផង មិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ដែលបុគ្គលមិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយផង មិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយផង នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ នូវមហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។

២៦១

កេនចិ វិញ្ញេយ្យទុកេ បដិច្ចវារោ

កេនចិ វិញ្ញេយ្យញ្ច កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កេនចិ វិញ្ញេយ្យោ ច កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កេនចិ វិញ្ញេយ្យញ្ច កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យញ្ច ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច កេនចិ វិញ្ញេយ្យា ច កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យា ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៣២៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ អវិគតេ នវ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[៣២៩] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោវិគតេ នវ ។

ឯវំ ចត្តារិបិ គណនា បរិបុណ្ណា ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ
សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វា ។

ធម៌ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី ធម៌ ដែលបុគ្គលមិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយផង មិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី មិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយផង មិនត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយផង នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ នូវមហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៣២៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៣២៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

វារៈ ២ ក្តី ការរាប់ក្តី (ចប់) បរិបូណ៌ ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចយវារេ វត្ថុ ច បញ្ចាយតនានិ ច ឧស្សេតព្វានិ ។ យថា យថា លព្ភតិ តំ តំ កាតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

[៣២៦] កោនចិ វិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ កោនចិ វិញ្ញេយ្យស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កោនចិ វិញ្ញេយ្យា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៣២៧] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ អវិគតេ នវ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[៣២៨] នហេតុយា នវ នោវិគតេ នវ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

ឯវំ ចត្តារិបិ គណនា បរិបុណ្ណា ។

កេនចិ វិញ្ញេយ្យទុកំ និដ្ឋិតំ ។

វត្ថុក្តី អាយតនៈ ៥ ក្តី បណ្ឌិត គប្បីសម្តែង (តាម) ក្នុងបច្ចយវារៈ ផងចុះ ។ (លោកិយទុកៈ) បណ្ឌិត បាន (យល់) យ៉ាងណា ៗ កេនចិ វិញ្ញេយ្យទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនោះ ៗ ផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៣២៦] ធម៌ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលបុគ្គលត្រូវដឹង ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានបដិសន្ធិដែរ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៣២៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៣២៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

វារៈ ៤ ក្តី ការរាប់ក្តី (ចប់) បរិបូណ៌ ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

ចប់ កេនចិ វិញ្ញេយ្យទុកៈ ។

អាសវទុកំ

បដិច្ចវារោ

[៣២៩] អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមាសវំ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ ទិដ្ឋាសវំ បដិច្ច កាមាសវោ អវិជ្ជាសវោ អវិជ្ជាសវំ បដិច្ច កាមាសវោ ទិដ្ឋាសវោ ភវាសវំ បដិច្ច អវិជ្ជាសវោ ទិដ្ឋាសវំ បដិច្ច អវិជ្ជាសវោ ឯកេកាម្បិ ចក្កំ កាតព្វំ ។ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ច នោអាសវោ[១] ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា កាមាសវំ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . .

---

១ ម. នវាសវោ ។ ឯវំ សព្វត្ថ ។

អាសវទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៣២៩] អាសវធម៌ អាស្រ័យ នូវអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋាសវៈ អវិជ្ជាសវៈ អាស្រ័យ នូវកាមាសវៈ កាមាសវៈ អវិជ្ជាសវៈ អាស្រ័យ នូវទិដ្ឋាសវៈ កាមាសវៈ ទិដ្ឋាសវៈ អាស្រ័យ នូវអវិជ្ជាសវៈ អវិជ្ជាសវៈ អាស្រ័យ នូវភវាសវៈ អវិជ្ជាសវៈ អាស្រ័យ នូវទិដ្ឋាសវៈ បណ្ឌិត គប្បីចង ចក្កៈ ម្តងមួយ ៗ ផងចុះ ។ នោអាសវធម៌ (ធម៌ ដែលមិនមានអាសវៈ) អាស្រ័យ នូវអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវអាសវៈ ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋាសវៈក្តី អវិជ្ជាសវៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវកាមាសវៈ ។ បណ្ឌិត គប្បីចង ជាចក្កៈចុះ ។ នោអាសវធម៌ អាស្រ័យ នូវនោអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវនោអាសវក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ១ . . .

មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោអាសវេ ខន្ធេ បដិច្ច ចត្តារោ អាសវា ។ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា អាសវា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវញ្ច នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមាសវញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ អាសវញ្ច នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធញ្ច អាសវេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវញ្ច នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កាមាសវញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ចក្កំ ។ សង្ខិត្តំ ។

ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ អាសវធម៌ អាស្រ័យ នូវនោអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អាសវៈ ៤ អាស្រ័យ នូវពួកនោអាសវក្ខន្ធ ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អាសវក្ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវនោអាសវក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ។ អាសវធម៌ អាស្រ័យ នូវអាសវធម៌ផង នូវនោអាសវធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋាសវៈ អវិជ្ជាសវៈ អាស្រ័យ នូវកាមាសវៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ បណ្ឌិត គប្បីចង ជាចក្កៈចុះ ។ នោអាសវធម៌ អាស្រ័យ នូវអាសវធម៌ផង នូវនោអាសវធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវនោអាសវក្ខន្ធ ១ ផង នូវពួកអាសវៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវអាសវធម៌ផង នូវនោអាសវធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ទិដ្ឋាសវៈក្តី អវិជ្ជាសវៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវនោអាសវក្ខន្ធ ១ ផង នូវកាមាសវៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ ចក្កៈ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

អាសវទុកេ បដិច្ចវារោ

[៣៣០] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៣១] នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . យាវ អសញ្ញសត្តា ។ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

[៣៣២] អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា អាសវេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា នោអាសវេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ

អាសវទុកៈ បដិច្ចវារៈ

[៣៣០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៣៣១] នោអាសវធម៌ អាស្រ័យ នូវនោអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវនោអាសវក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ នូវមហាភូត ១ . . . រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ អាសវធម៌ អាស្រ័យ នូវនោអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៣៣២] នោអាសវធម៌ អាស្រ័យ នូវអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកអាសវៈ ។ នោអាសវធម៌ អាស្រ័យ នូវនោអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកនោអាសវក្ខន្ធ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ

ឯកំ មហាភូតំ . . . យាវ អសញ្ញសត្តា ។ អាសវញ្ច នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា អាសវេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៣៣៣] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ នវ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៣៤] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ

នូវមហាភូត ១ . . . រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ នោអាសវធម៌ អាស្រ័យ នូវអាសវធម៌ផង នូវនោអាសវធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិតត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកអាសវក្ខន្ធផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៣៣៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[៣៣៤] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជា-តេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នសម្បយុត្តេ តីណិ ន វិប្ប-យុត្តេ នវ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៣៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ . . . អនន្តរេ ទ្វេ វិបាកេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ អវិគតេ ទ្វេ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

សហជាតវារោ បដិច្ចវារសទិសោ ។

បច្ចយវារោ

[៣៣៦] អាសវំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវមូលកំ តីណិ បដិច្ចសទិសា ។ នោអាសវំ ធម្មំ បច្ចយា នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បច្ចយា វត្ថុ

ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[៣៣៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

សហជាតវារៈ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារៈ

[៣៣៦] អាសវធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អាសវមូលកៈ និងវារៈ ៣ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ នោអាសវធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោអាសវក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២ . . . វត្ថុ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ

វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ វត្ថុំ បច្ចយា នោអាសវា ខន្ធា ។ នោអាសវំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោអាសវេ ខន្ធេ បច្ចយា អាសវា វត្ថុំ បច្ចយា អាសវា ។ នោអាសវំ ធម្មំ បច្ចយា អា-សវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា អាសវា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . វត្ថុំ បច្ចយា អាសវា សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ អាសវញ្ច នោអា-សវញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា កាមាសវញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បច្ច-យា ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ ។ ចក្កំ ។ កាមាសវញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ ។ ចក្កំ ។ អាសវញ្ច នោអាសវញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធញ្ច អាសវេ ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អាសវញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា នោអាសវា ខន្ធា ។ អាសវញ្ច នោអាសវញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា

ពួកខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទា-រូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ពួកនោអាសវក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ អាសវធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងនោអាសវក្ខន្ធ ពួកអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អាសវក្ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោអាសវក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២ . . . ពួកអាសវៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ អាសវធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអាសវធម៌ផង នឹងនោអាសវធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋាសវៈ អវិជ្ជាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងកាមាសវៈផង នឹងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ បក្កៈ ។ ទិដ្ឋាសវៈ អវិជ្ជាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងកាមាសវៈផង នឹងវត្ថុផង ។ បក្កៈ ។ នោអាសវធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងអាសវធម៌ផង នឹងនោអាសវធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោអាសវក្ខន្ធ ១ ផង នឹងពួកអាសវៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ពួកនោអាសវក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងអាសវៈផង នឹងវត្ថុផង ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងអាសវធម៌ផង នឹងនោអាសវធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កាមាសវញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ចក្កំ ។ កាមាសវញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ ចក្កំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៣៣៧] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ នវ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៣៨] នោអាសវំ ធម្មំ បច្ចយា នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នោអាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា នោអាសវា ខន្ធា ។ នោអាសវំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

[៣៣៩] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ

គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ទិដ្ឋាសវ:ក្តី អវិជ្ជាសវ:ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោអាសវក្ខន្ធ ១ ផង នឹងកាមាសវ:ផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ បក្ក: ។ ទិដ្ឋាសវ:ក្តី អវិជ្ជាសវ:ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ពឹងផ្អែក នឹងកាមាសវ:ផង នឹងវត្ថុផង ។ បក្ក: ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៣៣៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារ: ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារ: ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារ: ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារ: ៩ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៣៣៨] នោអាសវធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោអាសវក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុក: នឹងខន្ធ ២ . . . មានអហេតុកប្បដិសន្ធិ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតន: កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតន: ពួកនោអាសវក្ខន្ធ ជាអហេតុក: ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ អាសវធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហ: ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ច: ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ច:ផង នឹងវត្ថុផង ។

[៣៣៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ

តីណិ នអធិបតិយា នវ នកម្មេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ នវ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

ឯវំ សព្វេ គណនា គណេតព្វា ។

និស្សយវារោ បច្ចយវារសទិសោ ។

សំសដ្ឋវារោ

[៣៤០] អាសវំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមាសវំ សំសដ្ឋោ ទិដ្ឋា-សវោ អវិជ្ជាសវោ ។ ចក្កំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៣៤១] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ នវ ។

[៣៤២] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ការរាប់ទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

និស្សយវារៈ ដូចគ្នានឹងបច្ចយវារៈដែរ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[៣៤០] អាសវធម៌ ប្រឡំ នឹងអាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋាសវៈ និងអវិជ្ជាសវៈ ប្រឡំ នឹងកាមាសវៈ ។ ចក្កៈ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៣៤១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៣៤២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

គណាជាបិ សម្បយុត្តវារេបិ សំសដ្ឋវារសទិសោ ។

បញ្ហាវារោ

[៣៤៣] អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាមាសវោ ទិដ្ឋាសវស្ស អវិជ្ជាសវស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ភវាសវោ អវិជ្ជាសវស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ។ អាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាមាសវោ ទិដ្ឋាសវស្ស អវិជ្ជាសវស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោអាសវា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។

ការរាប់ក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងសំសដ្ឋវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

[៣៤៣] *អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ កាមាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃទិដ្ឋាសវៈ និងអវិជ្ជាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ភវាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអវិជ្ជាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ បក្កៈ ។ អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ កាមាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃទិដ្ឋាសវៈផង នៃអវិជ្ជាសវៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោអាសវហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ* មានបដិសន្ធិដែរ ។

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោអាសវា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ អាសវានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោអាសវា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អាសវានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា នោអាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវា ច នោអាសវា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៤៤] អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវេ អារព្ភ អាសវា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវេ អារព្ភ នោអាសវា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវេ អារព្ភ អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស

នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោ-អាសវហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោអាសវហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកអាសវៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយហេ-តុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវហេតុក្តី ពួកនោអាសវហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៤៤] អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអារម្មណ-ប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកអាសវៈ ។ អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោអាសវក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកអាសវៈ ។ អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវក្ខន្ធក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកអាសវៈ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌

២៧៣

អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . ឈានា . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា នោអាសវេ បហីនេ កិលេសេ . . . វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ . . . បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ កិលេ-សេ ជានន្តិ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោអាសវេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន នោអាសវចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយ-វិញ្ញាណស្ស នោអាសវា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មូបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អា-វជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . អំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ហើយពិចារណា នូវមគ្គ ពិចារណា នូវផល ពិចារណា នូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវពួកនោអាសវៈ នូវពួកកិលេស ដែលលះបង់ហើយ . . . នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ . . . ដឹង នូវពួកកិលេស ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . នូវពួកនោអាសវក្ខន្ធ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយនោអាសវចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ពួកនោអាសវក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

២៧៤

ទានំ ទត្វា តំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ អាសវា ឧប្បជ្ជន្តិ សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោអាសវេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ អាសវា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . ទុតិយគមនំ នោអាសវេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ អារព្ភ អាសវា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ អារព្ភ នោអាសវា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ អារព្ភ អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន ហើយត្រេកអរ រីករាយ នឹងកុសលនោះ ពួកអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវកុសលនោះ នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . នូវឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងពួកនោអាសវក្ខន្ធ ពួកអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកអាសវក្ខន្ធនោះ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . ដូចដំណើរទី ២ ដែរ ត្រេកអរ រីករាយ នឹងពួកនោអាសវក្ខន្ធ ពួកអាសវៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកអាសវៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោអាសវក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកអាសវៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកអាសវៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។

២៧៥

អាសវទុកេ បញ្ហាវារោ

[៣៤៥] អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ អាសវេ គរុំ កត្វា អាសវា ឧប្បជ្ជន្តិ តីណិ ។ អារម្មណ-សទិសា គរុការម្មណា កាតព្វា ។ នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ច-យោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណា-ធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ . . . អរិយា មគ្គា . . . ផលំ . . . និព្វានំ គរុំ . . . និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោ-អាសវេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតា-ធិបតិ នោអាសវាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្ត-សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ច-យេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . នោអាសវេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា អាសវា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[៣៤៥] អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកអាសវៈ ឲ្យជាទីគោរព មានវារៈ ៣ ។ គរុការម្មណ៍ ដូចគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិនិងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) នូវទាន ... នូវសីល ... នូវឧបោសថកម្ម ... ក្នុងកាលមុន ... ពួកព្រះអរិយៈ អំពីមគ្គ ... នូវផល ... នូវព្រះនិព្វាន ឲ្យជាទីគោរព ... ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ ... នូវវត្ថុ ... ធ្វើ នូវពួកនោអាសវក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើ នូវអាសវៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ នោអាសវាធិបតិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) នូវទាន ... ធ្វើ នូវពួកនោអាសវក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ ពួកអាសវៈ ធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

សហជាតាធិបតិ នោអាសវាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ អាសវានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អធិ-បតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិ-បតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . នោអាសវេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ នោអា-សវាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អាសវានំ ចិត្ត-សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ អាសវេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ . . . អាសវា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ តីណិ គរុការម្មណា ។

[៣៤៦] អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អាសវា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អាសវានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អាសវា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នោអាសវានំ ខន្ធានំ

សហជាតាធិបតិ គឺ នោអាសវាធិបតិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) នូវទាន . . . ធ្វើ នូវពួកនោអាសវក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើ នូវអាសវៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ នោអាសវាធិបតិធម៌ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកអាសវៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ធ្វើ នូវពួកអាសវៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ . . . ពួកអាសវៈ កើតឡើង ។ មានវារៈ ៣ មានគរុការម្មណ៍ ។

[៣៤៦] អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវៈ មុនៗ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវក្ខន្ធ ក្រោយៗ

២៧៧

អាសវទុកេ បញ្ហាវារោ

អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អាសវា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អាសវានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នោអាសវា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នោអាសវានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នោអាសវា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អាសវានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នោអាសវា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អាសវានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈ ក្រោយៗ ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោអាសវក្ខន្ធ មុនៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោអាសវក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ និងផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោអាសវក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោអាសវក្ខន្ធ មុនៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈ ក្រោយ ៗ ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ សហជាតប្បច្ចយេនបច្ចយោ
នវ ។ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ និស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ វត្ថុ ច នស្សេតព្វំ ។

[៣៤៧] អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ
អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូ-
បនិស្សយោ អាសវា អាសវានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ តីណិ ។ នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស
ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូប-
និស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ
។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទានំ
ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ
ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ សេនាសនំ
ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ
សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ ផលស-
មាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអា-
សវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ

អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ឯវត្ថុ បណ្ឌិត គប្បីសម្តែងចុះ ។

[៣៤៧] អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ហើយមានវារៈ ៣ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានះ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល . . . ។ បេ ។ អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យទាន ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ

បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ រាគស្ស ។ បេ ។ បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ចាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ រាគស្ស ។ បេ ។ បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ តីណិ ។

[៣៤៨] នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ដោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស

និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយដំឡើងមានះ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល...។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃរាគៈ ។ បេ ។ នៃសេចក្ដីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យនៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយដំឡើងមានះប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល... ។ បេ ។ អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយសម្លាប់សត្វ ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈជាបច្ច័យ នៃរាគៈ ។ បេ ។ នៃសេចក្ដីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយ-ប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ក្ដី នោអាសវធម៌ក្ដី ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យនិងបកតូបនិស្ស័យ ហើយមានវារៈ ៣ ។

[៣៤៨] នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្ដារ យ៉ាងនេះចុះ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ

បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ នោអាសវានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ អាសវា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ អាសវានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ អាសវា សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ អាសវានញ្ច អាសវសម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៤៩] អាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា អាសវា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ

ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោអាសវក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ ... ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ ពួកអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ នឹងចក្ខុ ពួកអាសវៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវចក្ខុនោះ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈផង នៃពួកអាសវសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣៤៩] អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយ នេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌

នោអាសវស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា នោអាសវា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា នោអាសវស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៨០] អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[៣៨១] នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា នោអាសវា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា នោអាសវា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោអាសវា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ អាសវានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកនោអាសវក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយ នេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោ-អាសវធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកអាសវៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[៣៥០] អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអាសេវ-នប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។

[៣៥១] នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ នោអាសវចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋា-នរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ នោអាសវចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ នោអា-សវចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកាសវៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោអាសវា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អាសវានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៨២] នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

[៣៨៣] នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោអាសវា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ កពឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោអាសវា អាហារា សម្បយុត្តកានំ អាសវានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោអាសវា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អាសវានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ នោអាសវចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកអាសវៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៥២] នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។

[៣៥៣] នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោអាសវាហារ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោអាសវាហារ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកាសវៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោអាសវាហារ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកអាសវៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។

[៣៨៤] នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោអាសវា ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ចក្ខុន្ទ្រិយំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយិន្ទ្រិយំ កាយ-វិញ្ញាណស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដត្តារូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ ធវ ។ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ធវ ។

[៣៨៥] អាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អាសវា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្ត-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អាសវា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្ត-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា នោអាសវា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ

[៣៩៤] នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោអាសវឥន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ចក្ខុន្ទ្រិយ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កាយិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកជត្តារូប ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ហើយមានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។

[៣៩៥] អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកនោអាសវក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប

វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធា វត្ថុស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ នោអាសវានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា នោអាសវា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ អាសវានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ អាសវានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា នោអាសវស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោអាសវក្ខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកនោអាសវក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ នោ-អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកអាសវៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្ប-យុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកអាសវៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយ នេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៨៦] អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាមាសវោ ទិដ្ឋាសវស្ស អវិជ្ជាសវស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ។ អាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អាស-វា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អាសវា បុរេ-ជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាស-វស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាមាស-វោ ទិដ្ឋាសវស្ស អវិជ្ជាសវស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆា-ជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ នោអាសវោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . ទោ-មនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ

[៣៩៦] អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ កាមាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃទិដ្ឋាសវៈ និងអវិជ្ជាសវៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ចក្កៈ ។ អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ កាមាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃទិដ្ឋាសវៈ និងអវិជ្ជាសវៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ នោអាសវក្ខន្ធ ១ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ បុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ

ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយ-វិញ្ញាណស្ស វត្ថុ នោអាសវានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា នោអាសវា ខន្ធា បុរេជា-តស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ កពឡិង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ច-យេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេ-ជាតំ ។ សហជាតា នោអាសវា ខន្ធា អាសវានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ អាសវា ឧប្បជ្ជន្តិ វត្ថុ អាសវានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាស-វោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ នោអាសវោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អាសវានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ ចក្ខុំ ។

(ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោអាសវក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកនោអាសវក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ពួកនោអាសវក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេ-ជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ ពួកអាសវៈកើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ នោអាសវក្ខន្ធ ១ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកអាសវៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ ចក្ខុៈ ។

២៨៧

អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ កាមាសវោ ច នោអាសវា សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ទិដ្ឋាសវស្ស អវិជ្ជាសវស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ។ កាមាសវោ ច វត្ថុ ច ទិដ្ឋាសវស្ស អវិជ្ជាសវស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ នោអាសវោ ឯកោ ខន្ធោ ច អាសវា ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា អាសវា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវា ច វត្ថុ ច នោអាសវានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អាសវា ច កពឡីង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា អាសវា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ

អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ កាមាសវៈក្តី ពួកនោអាសវៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃទិដ្ឋាសវៈ និងអវិជ្ជាសវៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ចក្កៈ ។ កាមាសវៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃទិដ្ឋាសវៈ និងអវិជ្ជាសវៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ នោអាសវក្ខន្ធ ១ ក្តី ពួកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ សហជាត គឺ ពួកអាសវៈក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពួកអាសវៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកនោអាសវក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកអាសវៈក្តី កពឡិង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺ ពួកអាសវៈក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ

សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ នោអាសវោ ឯកោ ខន្ធោ ច កាមាសវោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ទិដ្ឋាសវស្ស អវិជ្ជាសវស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ សហជាតោ កាមាសវោ ច វត្ថុ ច ទិដ្ឋាសវស្ស អវិជ្ជាសវស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។

[៣៨៧] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិ-បតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ នោអាសវក្ខន្ធ ១ ក្តី កាមាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ទិដ្ឋាសវៈ និងអវិជ្ជាសវៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ បណ្ឌិត គប្បីចង់ ជាចក្កៈចុះ ។ សហជាត គឺ កាមាសវៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃទិដ្ឋាសវៈ និងអវិជ្ជាសវៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីចង់ ជាចក្កៈចុះ ។

[៣៩៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៣៨៨] អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ច-យេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាត-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោអាសវោ ធម្មោ

[៣៥៨] អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោអាសវធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោអាសវធម៌

អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ[១] ។ អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ច នោអាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៨៩] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ នអធិបតិយា នវ សព្វត្ថ នវ នោអវិគតេ នវ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

---

១ ម. បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ នត្ថិ ។

ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហ-ជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោ-អាសវធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ អាសវធម៌ក្តី នោអាសវធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃអាសវធម៌ផង នៃនោអាសវធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៥៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ (ដូចគ្នា) ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

សាសវទុកេ បដិច្ចវារោ

[៣៦០] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ សត្ត . . . នអធិបតិយា សត្ត នអនន្តរេ សត្ត នសមនន្តរេ សត្ត នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ សត្ត សព្វត្ថ សត្ត នមគ្គេ សត្ត នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ សត្ត នោនត្ថិយា សត្ត នោវិគតេ សត្ត ។

អនុលោមបច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៦១] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . . អធិបតិយា នវ អនុលោមបទា បរិបុណ្ណា . . . អវិគតេ នវ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

អាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សាសវទុកំ

បដិច្ចវារោ

[៣៦២] សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . .

[៣៦០] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៧ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[៣៦១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ អនុលោមបទទាំងឡាយ (ចប់) បរិបូណ៌ (តែប៉ុណ្ណោះ) . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ អាសវទុកៈ ។

សាសវទុកៈ
បដិច្ចវារៈ

[៣៦២] សាសវធម៌ (ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ) អាស្រ័យ នូវសាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវសាសវក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . .

បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនាសវេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ច អនាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អនាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សាសវញ្ច អនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនាសវេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ យថា ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកំ ឯវំ កាតព្វំ និន្នានាករណំ ។

សាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ នូវមហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ អានាសវធម៌ (ធម៌ ដែលមិនមាន អាសវៈ) អាស្រ័យ នូវអនាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវអនាសវក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ។ សាសវ-ធម៌ អាស្រ័យ នូវអនាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកអនាសវក្ខន្ធ ។ សាសវធម៌ក្តី អនា-សវធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវអនាសវធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវអនាសវក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ។ សាសវធម៌ អាស្រ័យ នូវសាសវធម៌ផង នូវអនាសវធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកអនាសវក្ខន្ធផង នូវពួកមហាភូតផង ។ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ នូវ សាសវទុកៈ ឲ្យដូចគ្នានឹងលោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈចុះ មិនមាន ការធ្វើឲ្យប្លែកៗ គ្នាទេ ។

ចប់ សាសវទុកៈ ។

អាសវសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ

[៣៦៣] អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទោមនស្សសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច មោហោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . .

អាសវសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៣៦៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ មោហៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ នូវខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ នូវខន្ធ ២ . . .

ទោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា តយោ មហាភូតេ បដិច្ច ឯកំ មហាភូតំ ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ទោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រទ្បំដោយទោមនស្ស ប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ មហាភូត ៣ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ មហាភូត ១ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ៣ មហាភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រទ្បំដោយទោមនស្ស ប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំ ដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាស ចាកអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តស-មុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រទ្បំដោយទោមនស្ស ប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយ អាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រទ្បំដោយទោមនស្ស ប្រទ្បំ ដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង នូវខន្ធ ២... ។

អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ទោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[៣៦៤] អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច មោហោ ។ អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ

ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នូវពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។

[៣៦៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង

អារម្មណប្បច្ចយា នោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា នោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា នោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[៣៦៤] អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា តីណិ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . .

ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។

[៣៦៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ នូវខន្ធ ២ . . .

ឆោមនស្សសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ[១] ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា ឆោមនស្សសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អធិបតិប្បច្ចយា ឆោមនស្សសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា ឆោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ

១ ម. អាសវវិប្បយុត្តោ ។

ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស នូវមហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្សផង នូវមោហៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង នូវពួកមហាភូតផង

ពោមនស្សសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្ប-យុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវ-វិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អធិបតិប្បច្ចយា ទោម-នស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ ឯវំ សព្វេ បច្ចយា វិត្ថារេតព្វា ។ សង្ខិត្តំ ។

[៣៦៦] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ឆ អធិបតិ-យា នវ អនន្តរេ ឆ សមនន្តរេ ឆ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ ឆ បុរេ-ជាតេ ឆ អាសេវនេ ឆ កម្មេ នវ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ នវ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ នវ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ ឆ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា ឆ វិគតេ ឆ អវិគតេ នវ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្សផង នូវមោហៈផង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្សផង នូវមោហៈផង នូវខន្ធ ២... ។ បច្ច័យទាំងអស់ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៣៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៣៦៧] អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ អាសវវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា ។

[៣៦៨] អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ លោភដ្ឋសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ ឯកំ មហាភូតំ . . . យាវ អសញ្ញសត្តា ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា

[៣៦៧] ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រាកចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ នូវខន្ធ ២ . . . មានអហេតុកប្បដិសន្ធិ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។

[៣៦៨] ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ នូវមហាភូត ១ . . . រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ

អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៣៦៩] អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

[៣៧០] អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ អាសវសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នូវពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង ។

[៣៦៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៣៧០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ក្នុងអរូប នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងអរូប ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងអរូប នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង

នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ អាសវវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . អាសវវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ឆាសហ-គតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ៤ ។ នបច្ឆាជាតប្បច្ចយា

ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាស ចាកអាសវៈ ក្នុងអរូប នូវខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រទ្បំដោយទោមនស្ស ប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ មានបដិសន្ធិ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយ អាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងអរូប ។ ធម៌ ដែល ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នូវ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយ ឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង ក្នុងអរូប នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាស ចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយ អាសវៈផង នូវពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួក ខន្ធ ដែលប្រទ្បំដោយទោមនស្ស ប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយ ឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង ។ មានវារៈ ២ ។ ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ

នវ នអាសេវនប្បច្ចយា នវ ។

[៣៧១] អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច វិប្បយុត្តកា ចេតនា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា ទោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បដិច្ច សម្បយុត្តកា ចេតនា ។ នវិបាកប្បច្ចយា នអាហារប្បច្ចយា នឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា នឈានប្បច្ចយា នមគ្គប្បច្ចយា នសម្បយុត្តប្បច្ចយា នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា នោនត្ថិប្បច្ចយា នោវិគតប្បច្ចយា ។

[៣៧២] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ

គឺ មានវារៈ ៩ ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។

[៣៧១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ វិប្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកចេតនា អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង ។ ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ នអាហារប្បច្ច័យ នឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ នឈានប្បច្ច័យ នមគ្គប្បច្ច័យ នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ នោនត្ថិប្បច្ច័យ និងនោវិគតប្បច្ច័យ ។

[៣៧២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ

តីណិ នអធិបតិយា ទ្វេ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ សត្ត នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ ទ្វេ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ឆ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៧៣] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នបុរេជាតេ ឆ នវិបាកេ ទ្វេ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

អនុលោមបច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៧៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ . . . អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ កម្មេ ទ្វេ វិបាកេ ឯកំ

មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[៣៧៣] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[៣៧៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ១

អាហារេ ទ្វេ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

សហជាតវារោ បដិច្ចវារសទិសោ ។

បច្ចយវារោ

[៣៧៨] អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ បដិច្ចសទិសោ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឋោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បច្ចយា វត្ថុ វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ បច្ចយា តយោ មហាភូតា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ វត្ថុំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តា ខន្ធា វត្ថុំ បច្ចយា ឋោមនស្សសហគតោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ

ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

សហជាតវារៈ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារៈ

[៣៧៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ នឹងខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងមោហៈ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ វត្ថុ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ពួកខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មហាភូត ៣ ពឹងផ្អែក នឹងមហាភូត ១ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា

ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា ទោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វត្ថុំ បច្ចយា ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងមោហៈ ដែលប្រឡំដោយទោមនស្ស ប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ និងចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងមោហៈ ដែលប្រឡំដោយទោមនស្ស ប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយទោមនស្សក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយទោមនស្ស ប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោហៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ធោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ធោមនស្សសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា ធោមនស្សសហគតោ មោហោ ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ធោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ធោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា មោហោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[៣៧៦] អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា តីណិ បដិច្ចសទិសោ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា

គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នឹងពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោហៈផង មោហៈ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្សផង នឹងវត្ថុផង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នឹងពួកមហាភូតផង ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋា-នរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោហៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្សផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។

[៣៧៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ

៣០៧

អាសវវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តា ខន្ធា វត្ថុំ បច្ចយា ទោមនស្សសហគតោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា ទោមនស្សសហគតំ វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា

គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ពួកខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងមោហៈ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ

ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហ-
គតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា ទោមនស្សសហគតោ
វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។
អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា
អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា
ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា ទោមនស្សសហគតំ វិចិ-
កិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច
បច្ចយា តយោ ខន្ធា មោហោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។
អធិបតិប្បច្ចយា អនន្តរប្បច្ចយា អវិគតប្បច្ចយា ។

[៣៧៧] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ សព្វត្ថ
នវ កម្មេ នវ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ នវ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៧៨] អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា
អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា
វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បច្ចយា
វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ អនន្តរប្បច្ច័យ និងអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៣៧៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៣៧៨] ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

៣០៩

អាសវសម្បយុត្តទុកេ បច្ចយវារោ

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ អាសវវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា អា-សវវិប្បយុត្តា ខន្ធា វត្ថុំ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាស-ហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៣៧៩] នហេតុយា តីណិ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ សត្ត នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេ-វនេ នវ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ នវ

ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ នឹងខន្ធ ២ . . . មានអហេតុកប្បដិសន្ធិដែរ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកអហេតុកក្ខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៣៧៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ន នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

ឯវំ ឥតរេបិ ទ្វេ គណនា កាតព្វា ។

និស្សយវារោបិ បច្ចយវារសទិសោ ។

សំសដ្ឋវារោ

[៣៨០] អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៨១] ហេតុយា ឆ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា ឆ សព្វត្ថ ឆ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ ឆ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៨២] អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ សំសដ្ឋោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ការរាប់ ២ យ៉ាង ក្រៅពីនេះ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

ឯនិស្សយវារៈ ដូចគ្នានឹងបច្ចយវារៈដែរ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[៣៨០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ច្រឡំ នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៨១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៦ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៣៨២] ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ច្រឡំ នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ច្រឡំ នឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។

[៣៨៣] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា ឆ នបុរេជាតេ ឆ នបច្ឆាជាតេ ឆ នអាសេវនេ ឆ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ ឆ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ឆ ។

ឯវំ ឥតរេបិ ទ្វេ គណនា កាតព្វា ។
សម្បយុត្តវារោបិ សំសដ្ឋវារសទិសោ[១] ។

បញ្ហាវារោ

[៣៨៤] អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវសម្បយុត្តា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវសម្បយុត្តា ហេតូ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឡោភោ មោហស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

---
១ ម. សម្បយុត្តវារំបិ សំសដ្ឋវារសទិសំ ។

ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ប្រឡំ នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។

[៣៨៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

ការរាប់២យ៉ាង ក្រៅពីនេះ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

ឯសម្បយុត្តវារៈ ដូចគ្នានឹងសំសដ្ឋវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

[៣៨៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ទោសៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អា-
សវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អាសវសម្បយុត្តា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ
ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
លោភោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ចិត្ត-
សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវវិប្បយុត្តា ហេតូ
សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតោ វិចិ-
កិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ចិត្តស-
មុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។
អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតោ
វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ
សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាស-
វវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង៍ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង៍ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ទោសៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង៍ នៃមោហៈផង៍ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង៍ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានបដិសន្ធិដែរ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង៍ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ

ទោមនស្សសហគតោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ លោភោ ច មោហោ ច អាសវសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ លោភោ ច មោហោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ លោភោ ច មោហោ ច សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៨៤] អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អារព្ភ អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ

គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទោសៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទោសៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទោសៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៨៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ

អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អារព្ភ អាសវវិប្បយុត្តា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អារព្ភ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ . . . ផលំ . . . និព្វានំ . . . និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា អាសវវិប្បយុត្តេ បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្វេ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . អាសវវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ ។ នេ អស្សាទនា នត្ថិ ។ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គលឲ្យ) នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ហើយពិចារណា នូវកុសលនោះ នូវពួកកុសល ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ នូវមគ្គ . . . នូវផល . . . នូវនិព្វាន . . . ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដែលលះបង់ហើយ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ក្នុងកាលមុន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ឃើញ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ។ សេចក្តីត្រេកអរ មិនមាន ក្នុងពួកខន្ធនេះទេ ។ បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ

ចេតោបរិយញ្ញាណេន អាសវវិប្បយុត្តចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយ-តនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយ-តនស្ស រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អាសវវិប្បយុត្តា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញា-ណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្ស-តិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំ-សញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ មោហស្ស អារម្មណប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវ-សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ អស្សា-ទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្ប-ជ្ជតិ វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចំ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . អាសវវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ . . . ទិដ្ឋិ ទោមនស្សំ វិចិ-កិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . .

ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ និងមោហៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គលឲ្យ) នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយត្រេកអរ រីករាយ នឹងកុសលនោះ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវកុសលនោះ ទិដ្ឋិ កើតឡើង វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចៈ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង នូវពួកកុសល ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញអំពីឈាន នូវឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ រាគៈ ព្រោះប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ . . . ទិដ្ឋិ ទោមនស្ស វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចៈ កើតឡើង ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . .

អាសវវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ អារព្ភ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច អារព្ភ អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច អារព្ភ អាសវវិប្បយុត្តា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច អារព្ភ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។

ពួកខន្ធ ដែលប្រទូសដោយទោមនស្ស ប្រទូសដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទូសដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទូសដោយទោមនស្ស ប្រទូសដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទូសដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទូសដោយទោមនស្ស ប្រទូសដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទូសដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រទូសដោយទោមនស្ស ប្រទូសដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទូសដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទូសដោយទោមនស្ស ប្រទូសដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទូសដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង ។

[៣៨៦] អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ អាសវសម្បយុត្តេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ អាសវសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ អាសវសម្បយុត្តាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ លោភសហគតាធិបតិ មោហស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា អាសវសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ លោភសហគតាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អាសវសម្បយុត្តទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[៣៨៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិ-ប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ អធិបតិធម៌ ដែលប្រទូំដោយទោមនស្ស ជាបច្ច័យ នៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ អធិ-បតិធម៌ ដែលប្រទូំដោយទោមនស្ស ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ . . . ផលំ . . . និព្វានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតាធិបតិ អាសវវិប្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . អាសវវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។

ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ទាន . . . សីល . . . ធ្វើនូវឧបោសថកម្ម ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា នូវពួកកុសល ដែលបានសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញអំពីឈាន ឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ មគ្គ . . . ផល . . . ធ្វើ នូវព្រះនិព្វាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ឯសហ-ជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ទាន . . . សីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ធ្វើនូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ ក៏កើតឡើង ពួកកុសល ដែលបានសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ចក្ខុ . . . វត្ថុ . . . ធ្វើនូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអររីករាយ រាគៈ ធ្វើ នូវពួកខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយកើតឡើងទិដ្ឋិ ក៏កើតឡើង ។

[៣៨៧] អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្ប-យុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អាសវសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា លោភសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហ-គតា ខន្ធា បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស លោភសហ-គតស្ស វិចិកិច្ឆាសហគតស្ស ឧទ្ធច្ចសហគតស្ស មោហស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវសម្ប-យុត្តា ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរិមា បុរិមា លោភសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ លោភសហគតានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អនន្តរប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវ-វិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ

អាសវសម្បយុត្តទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[៣៨៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុនៗ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែល ប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយ អាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុនៗ ដែលប្រទាំដោយទោមនស្ស ប្រទាំដោយវិចិកិច្ឆា និង ប្រទាំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ក្រោយៗ ដែលប្រទាំដោយទោ-មនស្ស ប្រទាំដោយវិចិកិច្ឆា និងប្រទាំដោយឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយ អនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយ អនន្តរប្បច្ច័យ ។ ពួកខន្ធ មុនៗ ដែលប្រទាំដោយទោមនស្ស ប្រទាំ ដោយវិចិកិច្ឆា និងប្រទាំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយៗ ដែលប្រទាំដោយទោមនស្សផង ប្រទាំដោយវិចិកិច្ឆាផង ប្រទាំដោយ ឧទ្ធច្ចៈផង និងមោហៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាក អាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

បុរិមោ បុរិមោ ទោមនស្សសហគតោ វិចិកិច្ឆាសហ-
គតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស
ទោមនស្សសហគតស្ស វិចិកិច្ឆាសហគតស្ស ឧទ្ធច្ច-
សហគតស្ស មោហស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បុរិមា បុរិមា អាសវវិប្បយុត្តា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ
អាសវវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អនុលោមំ គោត្រភុស្ស ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវ-
សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បុរិមោ បុរិមោ ទោមនស្សសហគតោ វិចិកិច្ឆាសហ-
គតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ
ទោមនស្សសហគតានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចស-
ហគតានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា
អាសវសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស
ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ ទោមនស្សសហគតោ វិចិ-
កិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ បច្ឆិមានំ
បច្ឆិមានំ ទោមនស្សសហគតានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ

គឺ មោហៈ មុនៗ ដែលប្រទូំដោយទោមនស្ស ប្រទូំដោយវិចិកិច្ឆា និងប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ក្រោយៗ ដែលប្រទូំដោយទោមនស្ស ប្រទូំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ មុនៗ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ និងផលសមាបត្តិ ដោយអនន្ត-រប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ មុនៗ ដែលប្រទូំដោយទោមនស្ស ប្រទូំដោយវិចិកិច្ឆា និងប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយៗ ដែលប្រទូំដោយទោមនស្ស ប្រទូំដោយវិចិកិច្ឆា និងប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនា (ការពិចារណា) ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ មុនៗ ដែលប្រទូំដោយទោម-នស្ស ប្រទូំដោយវិចិកិច្ឆា និងប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រទូំដោយទោមនស្ស ប្រទូំដោយវិចិកិច្ឆា

ឧទ្ធច្ចសហគតាធំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា ទោមនស្សសហគតានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ទោមនស្សសហគតានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស ទោមនស្សសហគតស្ស វិចិកិច្ឆាសហគតស្ស ឧទ្ធច្ចសហគតស្ស មោហស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា

ប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនា ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រទូំដោយទោមនស្ស ប្រទូំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុនៗ ដែលប្រទូំដោយទោមនស្ស ប្រទូំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយៗ ដែលប្រទូំដោយទោមនស្ស ប្រទូំដោយវិចិកិច្ឆា និងប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ប្រទូំដោយទោមនស្ស ប្រទូំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ក្រោយ ៗ ដែលប្រទូំដោយទោមនស្ស ប្រទូំដោយវិចិកិច្ឆា និងប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលប្រទូំដោយទោមនស្ស ប្រទូំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី

អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ទោមនស្ស-សហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ទោមនស្សសហគ-តានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវ-សម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ សហជាតប្បច្ច-យេន បច្ចយោ នវ ។ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[៣៨៨] អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្ប-យុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូប-និស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ អាសវសម្ប-យុត្តា ខន្ធា អាសវសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ និងធម៌ ដែលប្រាស ចាកអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលច្រឡំ ដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈ ក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល ប្រកបដោយអាសវៈ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជា បច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៦ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។

[៣៨៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូ-បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូប-និស្ស័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែល ប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ

អាសវវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ
អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ
បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ អាស-
វសម្បយុត្តា ខន្ធា លោភសហគតានំ វិចិកិច្ឆា-
សហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស
ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្ប-
យុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូប-
និស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស-
យោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ សីលំ . . . ។ បេ ។
បញ្ញំ កាយិកំ សុខំ សេនាសនំ . . . មោហំ ឧប-
និស្សាយ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ សទ្ធា ។ បេ ។ បញ្ញា
កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ មោហោ ច សទ្ធាយ
មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្ស-
យោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។

ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ និងមោហៈ ដោយឧប-និស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ នឹងមោហៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយឲ្យទាន នូវសីល . . . ។ បេ ។ បញ្ញា កាយិក-សុខ សេនាសនៈ . . . អាស្រ័យ នូវមោហៈ ហើយញុំាងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង សទ្ធា ។ បេ ។ បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ និងមោហៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា និងមោហៈ ដោយឧបនិស្ស-យប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។

បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ បញ្ញំ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ឧតុំ ភោជនំ សេនាសនំ . . . មោហំ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ច មោហោ ច រាគស្ស ។ បេ ។ បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធា . . . សីលំ . . . មោហោ ទោមនស្សសហគតានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច អាសវសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយដំឡើងមានះ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ សីល...។ បេ ។ បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ ភោជន សេនាសនៈ . . . អាស្រ័យ នូវមោហៈ ហើយសម្លាប់សត្វ ។ បេ ។ បំបែកសង្ឃ សទ្ធាក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃរាគៈ ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាក អាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង ធម៌ ដែល ប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូប-និស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ សទ្ធា . . . សីល . . . មោហៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោម-នស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ ដោយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែល ប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

បុច្ឆិតព្វំ មូលំ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហ-
គតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច អាសវវិប្ប-
យុត្តានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច
ធម្មា អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច
ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូប-
និស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូប-
និស្សយោ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា
ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ទោមនស្សសហ-
គតានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធា-
នញ្ច មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៨៩] អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្ត-
ស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណ-
បុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ
. . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ
ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុ-
យា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស
ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុបុរេជាតំ
ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ

មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរចុះ ពួកខន្ធ ដែលប្រទាំដោយទោមនស្ស ប្រទាំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទាំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រទាំដោយទោមនស្ស ប្រទាំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទាំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រទាំដោយទោមនស្ស ប្រទាំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទាំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៨៩] ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេ-ជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . ឃើញច្បាស់ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ

កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ អាសវវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ អាសវសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អារព្ភ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ ទោមនស្សសហគតានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៩០] អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា

ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាក អាសវៈផង នៃមោហៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាស ចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយបុរេ-ជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុ-រេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ រាគៈ ក៏កើត ឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . ពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយទោម-នស្ស ប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយទោមនស្ស ប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣៩០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត

អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា អាសវវិប្បយុត្តា ខន្ធា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា លោភសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៩១] អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ អាវជ្ជនាបិ វុដ្ឋានម្បិ នត្ថិ ។

[៣៩២] អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា

គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[៣៩១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ឯ អាវជ្ជនាក្តី វុដ្ឋានៈក្តី មិនមានទេ ។

[៣៩២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត

ជាជាខណិកា ។ សហជាតា អាសវសម្បយុត្តា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ជាជាខណិកា អាសវសម្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តាច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆា-សហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ចេតនា មោហស្ស ចិត្ត-សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ច-យោ អាសវសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវ-វិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-ជាតា ជាជាខណិកា ។ សហជាតា អាសវវិប្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ជាជាខណិកា

និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រទាំដោយទោមនស្ស ប្រទាំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទាំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រទាំដោយទោមនស្ស ប្រទាំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទាំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ

អាសវវិប្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៩៣] អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

[៣៩៤] អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវសម្បយុត្តា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវសម្បយុត្តា អាហារា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា អាហារា មោហស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវសម្បយុត្តា អាហារា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា អាហារា

គឺ ចេតនា ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៩៣] ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។

[៣៩៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ អាហារ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអាហារប្បច្ច័យ ពួកអាហារ ដែលប្រឡំដោយទោមនស្ស ប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ពួកអាហារ ដែលប្រឡំដោយទោមនស្ស ប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ

សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋា-
នានញ្ច រូបានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវ-
វិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អា-
ហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវវិប្បយុត្តា អាហារា
សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ
អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ កពឡី-
ង្ការោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស អាហារប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។

[៣៩៥] អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្ប-
យុត្តស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ
ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ចត្តារិ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។

[៣៩៦] អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្ប-
យុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-
ជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា
ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
បច្ឆាជាតា អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា បុរេជាតស្ស
ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋាន-រូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ កពឡិង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។

[៣៩៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៦ ។

[៣៩៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្ត-ប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

៣៣១

អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ វិត្ថារេតព្វំ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ អាសវសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ ទោមនស្សសហគតានំ វិចិកិច្ឆាសហគតានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៩៧] អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា មោហស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតសទិសំ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សង្ខិត្តំ វិត្ថារេតព្វំ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។

[៣៩៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិ-ប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលប្រទ្បំដោយទោមនស្ស ប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ប្រហែលគ្នានឹងសហ-ជាតប្បច្ច័យដែរ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សេចក្តីបំប្រួញ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។

៣៣៣

សហជាតោ ទោមនស្សសហគតោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចំ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ វត្ថុ អាសវសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ ទោមនស្សសហគតោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អារព្ភ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ អាសវសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច

សហជាត គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . ហើយត្រេកអររីករាយ នឹងវត្ថុ រាគៈ ប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចៈ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង វត្ថុជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយទោម-នស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ និងមោហៈ ប្រារព្ធនូវវត្ថុ ទើបកើតឡើង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី វត្ថុក្តី

តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ទោមនស្សសហគតោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច មោហោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតា អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតា វិចិកិច្ឆាសហគតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច វត្ថុ ច មោហស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា ច កពឡីង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា អាសវសម្បយុត្តា ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា

ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ១ ដែលប្រទ្បំដោយទោមនស្ស ប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលប្រទ្បំដោយទោមនស្ស ប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលប្រទ្បំដោយទោមនស្ស ប្រទ្បំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី កពឡិង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី

អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ លោភសហគតោ ទោមនស្សសហគតោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច មោហោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ... ។

[៣៩៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ នវ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ឆ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយទោមនស្ស ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ។

[៣៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៣៩៩] អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[៣៩៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ

បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤០០] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ នអធិបតិយា នវ សព្វត្ថ នវ នោអវិគតេ នវ ។

បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាត-ប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤០០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

[៤០១] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ នវ . . . នអធិបតិយា នវ សង្ខិត្តំ . . . នសមនន្តរេ នវ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ នវ សង្ខិត្តំ . . . នមគ្គេ នវ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ នវ នោនត្ថិយា នវ នោវិគតេ នវ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

[៤០២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . . អធិបតិយា បញ្ច សង្ខិត្តំ អនុលោមគណនា . . . អវិគតេ នវ ។

បច្ចនីយានុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

អាសវសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អាសវសាសវទុកំ

បដិច្ចវារោ

[៤០៣] អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា កាមាសវំ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ

[៤០១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ សេចក្តីបំប្រួញ ... ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ សេចក្តីបំប្រួញ ... ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

[៤០២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ សេចក្តីបំប្រួញ អនុលោម-គណនា... ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ អាសវសម្បយុត្តទុកៈ ។

អាសវសាសវទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៤០៣] ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋាសវៈ និងអវិជ្ជាសវៈ អាស្រ័យ នូវកាមាសវៈ

៣៣៩

អាសវសាសវទុកេ បដិច្ចវារោ

ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ភវាសវំ បដិច្ច អវិជ្ជាសវោ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ទិដ្ឋាសវំ បដិច្ច អវិជ្ជាសវោ ។ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវេ[១] បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា កាមាសវំ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ភវាសវំ...ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . ។ សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សាសវេ ចេវ នោ ច អាសវេ[២] ខន្ធេ បដិច្ច អាសវា ។

១ ម. អាសវំ ។ ២ ម. សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវេ ។

បណ្ឌិត គប្បីចង់ ជាចក្កៈចុះ អវិជ្ជាសវៈ អាស្រ័យ នូវភវាសវៈ បណ្ឌិត គប្បីចង់ ជាចក្កៈចុះ អវិជ្ជាសវៈ អាស្រ័យ នូវទិដ្ឋាសវៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវពួកអាសវៈ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយ អាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ទាំង ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋាសវៈ អវិជ្ជាសវៈ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ និងចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវ កាមាសវៈ នូវភវាសវៈ . . . បណ្ឌិត គប្បីចង់ ជាចក្កៈចុះ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុង បដិសន្ធិក្ខណៈ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវ វត្ថុ នូវមហាភូត ១ . . . ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយ អាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជា អាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ។

សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា អាសវា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមាសវញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ ឯវំ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធញ្ច អាសវេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ពួកអាសវៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ នូវខន្ធ ២ . . ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋាសវៈ អវិជ្ជាសវៈ អាស្រ័យ នូវកាមាសវៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង បណ្ឌិត គប្បីចង ជាចក្កៈ យ៉ាងនេះចុះ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង នូវពួកអាសវៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កាមាសវញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ចក្កំ ។ សង្ខិត្តំ ។

ឯវំ បដិច្ចវារោបិ សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ
និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
យថា អាសវទុកំ ឯវំ កាតព្វំ និន្នានំ ។

បញ្ហាវារោ

បញ្ហាវារេ ហេតុប្បច្ចយេបិ អារម្មណប្បច្ចយេបិ លោកុត្តរំ ន កាតព្វំ សេក្ខា គោត្រភុំ បច្ចវេក្ខន្តិ វោទានំ បច្ចវេក្ខន្តីតិ កាតព្វំ អធិបតិប្បច្ចយេបិ[១] សព្វំ ជានិត្វា កាតព្វំ ។

[៤០៤] អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ សាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អាសវា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អាសវានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ សាសវស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ

១ ម. កាតព្វា អធិបតិប្បច្ចយំបីតិ ទិស្សតិ ។

គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ទិដ្ឋាសវៈក្តី អវិជ្ជាសវៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង នូវ កាមាសវៈផង នូវខន្ធ ២ ... ចក្កៈ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

បដិច្ចវារៈក្តី សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី មានប្រការយ៉ាងនេះឯង អាសវទុកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ មិនមានសេចក្តីផ្សេងគ្នាទេ ។

បញ្ហាវារៈ

ក្នុងបញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត មិនគប្បីធ្វើ នូវលោកុត្តរៈ ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ និងអារម្មណប្បច្ច័យទេ គប្បីធ្វើថា ពួកសេក្ខបុគ្គល ពិចារណា នូវ គោត្រភូ ពិចារណា នូវវោទានៈចុះ បើដឹងបទទាំងអស់ ក្នុងអធិប-តិប្បច្ច័យហើយ គប្បីធ្វើចុះ ។

[៤០៤] ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវៈ មុនៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្ប-ច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

៣៤២

បុរិមា បុរិមា អាសវា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សាសវានញ្ចេវ នោ ច អាសវានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ សាសវស្ស ច សាសវស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អា-សវា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អាសវានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ សាសវស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សាសវា ចេវ នោ ច អាសវា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សាសវានញ្ចេវ នោ ច អាសវានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស អនុលោមំ វោទានស្ស អាវជ្ជនា សាសវានញ្ចេវ នោ ច អាសវានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ សាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សាសវា ចេវ នោ ច អាសវា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អាសវានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ

គឺ ពួកអាសវៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈ ក្រោយ ៗ ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយៗ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ អាវជ្ជនា ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

៣៤៣

អាវជ្ជនា អាសវានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ សាសវស្ស ច សាសវស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សាសវា ចេវ នោ ច អាសវា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អាសវានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា អាសវានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ចេវ សាសវោ ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ចេវ សាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អាសវានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ចេវ សាសវោ ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មា សាសវស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សាសវានញ្ចេវ នោ ច អាសវានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា

អាវជ្ជនា ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈ ក្រោយ ៗ ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនា ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្ត-រប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវៈ មុន ៗ ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយ អនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវៈ មុន ៗ ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជា អាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកអាសវៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី

វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ចេវ សាសវោ ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ចេវ សាសវស្ស ច សាសវស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អាសវា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អាសវានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ឯវំ សព្វំ វិត្ថារេតព្វំ ។ អាសវទុកេបិ អនន្តរំ ឥមស្ស សទិសំ កាតព្វំ ។ អាវជ្ជនាបិ វុដ្ឋានម្បិ ឯវំ សមុទ្ទិដ្ឋំ ។ សង្ខិត្តំ សព្វំ បរិបុណ្ណំ អាសវទុកសទិសំ កាតព្វំ និដ្ឋានំ ។

អាសវសាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ

[៤០៥] អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមាសវំ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ

ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវៈ មុន ៗ ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកអាសវៈ ក្រោយ ៗ ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

បទទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។ ឯក្នុងអាសវទុកៈ អនន្តរប្បច្ច័យ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យដូចគ្នានឹងបច្ច័យនេះដែរ ។ អាវជ្ជនាក្តី វុដ្ឋានៈក្តី លោក បានសម្តែងហើយ យ៉ាងនេះ ។ សេចក្តីបំប្រួញ បទទាំងអស់ ចប់សព្វគ្រប់ហើយ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យដូចគ្នានឹងអាសវទុកៈចុះ មិនមានផ្សេងគ្នាទេ ។

ចប់ អាសវសាសវទុកៈ ។

អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៤០៥] ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋាសវៈក្តី អវិជ្ជាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវកាមាសវៈ

៣៤៨

អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកេ បដិច្ចវារោ

ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ភវាសវំ បដិច្ច អវិជ្ជាសវោ ចក្កំ ទិដ្ឋាសវំ បដិច្ច អវិជ្ជាសវោ ។ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តំ កាមាសវំ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា សព្វំ ចក្កំ ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តេ ចេវ នោ ច អាសវេ ខន្ធេ បដិច្ច អាសវា ។

បណ្ឌិត គប្បីចង់ ជាចក្កៈចុះ អវិជ្ជាសវៈ អាស្រ័យ នូវភវាសវៈ ចក្កៈ អវិជ្ជាសវៈ អាស្រ័យ នូវទិដ្ឋាសវៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវពួកអាសវៈ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋាសវៈក្តី អវិជ្ជាសវៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី អាស្រ័យ នូវកាមាសវៈ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ (បណ្ឌិត គប្បីចង់) ជាចក្កៈ ទាំងអស់ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ។

អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា អាសវា ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមាសវញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ សព្វំ ចក្កំ ។ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធញ្ច អាសវេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ

ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ពួកអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋាសវៈ និងអវិជ្ជាសវៈ អាស្រ័យនូវកាមាសវៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង (ចង) ជាចក្កៈទាំងអស់ចុះ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង នូវពួកអាសវៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈផង នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កាមាសវញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទិដ្ឋាសវោ អវិជ្ជាសវោ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ចក្កំ ។ ឯវំ សព្វេ បច្ចយា កាតព្វា ។

[៤០៦] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ សព្វត្ថ នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ កម្មេ នវ វិបាកំ នត្ថិ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

[៤០៧] អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា នហេតុមូលកំ នត្ថិ ។ នបុរេជាតប្បច្ចយា នបច្ឆាជាតប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

[៤០៨] នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បរិបុណ្ណា បដិច្ចសទិសា ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ទិដ្ឋាសវៈក្តី អវិជ្ជាសវៈក្តី អាស្រ័យនូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង នូវកាមាសវៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ចក្កៈ ។ បច្ច័យទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

[៤០៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ឯវិបាកប្បច្ច័យ មិនមានវារៈទេ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៤០៧] ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ នហេតុមូលកៈ មិនមានទេ ។ ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ និងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៤០៨] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ការរាប់ទាំង ២ យ៉ាង ក្រៅពីនេះក្តី សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី (ចប់) បរិបូណ៌ហើយ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារោ

[៤០៩] អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច អាសវា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤១០] អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវសម្បយុត្តេ ចេវ នោ ច អាសវេ ខន្ធេ អារព្ភ អាសវសម្បយុត្តា ចេវ នោ អាសវា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

បញ្ហាវារៈ

[៦០៩] ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦១០] ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកេ បញ្ហាវារោ

អាសវសម្បយុត្តេ ចេវ នោ អាសវេ ខន្ធេ អារព្ភ អាសវា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាសវសម្បយុត្តេ ចេវ នោ ច អាសវេ ខន្ធេ អារព្ភ អាសវា ច អាសវសម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

អធិបតិប្បច្ចយា អារម្មណសទិសា គរុការម្មណា ។ អនន្តរប្បច្ចយា អារម្មណសទិសាយេវ បុរិមា បុរិមាតិ កាតព្វា ។ សមនន្តរប្បច្ចយា សហជាតប្បច្ចយា អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា និស្សយប្បច្ចយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយា អារម្មណសទិសាយេវ វិភជនា នត្ថិ តីណិ ឧបនិស្សយំ សព្វំ កាតព្វំ ។

គឺ ពួកអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយ អាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិន មែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ផង នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាសវៈក្តី ពួកអាសវសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើត ឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិន មែនជាអាសវៈ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ មាន វារៈ ៣ ។

អធិបតិប្បច្ច័យ មានគរុការម្មណ៍ ដូចគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យ ដែរ ។ អនន្តរប្បច្ច័យ ដូចគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ បណ្ឌិត គប្បី ធ្វើ ដូចពាក្យថា ពួកខន្ធ មុន ៗ ចុះ ។ សមនន្តរប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ និងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ដូចគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ មិនមានការបែកទេ គ្រាន់តែមានវារៈ ៣ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។

[៤១១] អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អា-
សវោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច
អាសវស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ
អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គប្បច្ចយេន
បច្ចយោ នវ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ
អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ នត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
នវ ។

[៤១២] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ នវ អធិ-
បតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ
នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ
អាសេវនេ នវ កម្មេ នវ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ
តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ
អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

[៦១១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។

[៦១២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៤១៣] អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[៤១៣] ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ចេវ អាស-វសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ច-យោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មា អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ច ធម្មា អាសវស្ស ចេវ អាសវ-សម្បយុត្តស្ស ច អាសវសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច អាសវស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈផង នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤១៤] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ នោអវិគតេ នវ ។

[៤១៥] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ សង្ខិត្តំ . . . នសមនន្តរេ ចត្តារិ នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ នមគ្គេ ចត្តារិ នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោនត្ថិយា ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

[៤១៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . . អធិបតិយា នវ អនុលោមបទានិ គណេតព្វានិ . . . អវិគតេ នវ ។

អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្ស-យប្បច្ច័យ ។

[៤១៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៤១៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សេចក្តីបំប្រួញ . . . ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៤១៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ អនុលោមបទទាំងឡាយ បណ្ឌិតគប្បីរាប់ផងចុះ ... ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ ។

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ

បដិច្ចវារោ

[៤១៧] អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . ។ អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ យថា ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ និន្នានាករណំ ។ សង្ខិត្តំ ។

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៤១៧] ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ តែប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ តែប្រកបដោយអាសវៈ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ នូវមហាភូត ១ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ លោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

ចប់ អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ ។

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានំ សត្តមោ ភាគោ

អនុលោមទុកប្បដ្ឋានំ បុរិមំ

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា	ហេតុកំ	អង្កេ
បដិច្ចវារោ	....	*១*
អនុលោមំ	....	"
បច្ចនីយំ	....	*៨*
អនុលោមប្បច្ចនីយំ	....	*១០*
បច្ចនីយានុលោមំ	....	"
បញ្ហាវារោ	....	*១១*
អនុលោមំ	....	"
បច្ចនីយំ	....	*៣៨*
អនុលោមប្បច្ចនីយំ	....	*៣៦*
បច្ចនីយានុលោមំ	....	"

សហេតុកំ

បដិច្ចវារោ *៣៧*

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន សត្តមភាគ

អនុលោមទុកប្បដ្ឋាន ខាងដើម

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ហេតុកៈ	ទំព័រ
បដិច្ចវារៈ	....	១
អនុលោម	....	"
បច្ចនីយៈ	....	៤
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ	....	១០
បច្ចនីយានុលោម	....	"
បញ្ហាវារៈ	....	១១
អនុលោម	....	"
បច្ចនីយៈ	....	៣៤
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ	....	៣៦
បច្ចនីយានុលោម	....	"

សហេតុកៈ

បដិច្ចវារៈ	....	៣៧

មាតិកាបត្ថានិ

មាតិកា	អង្កេ
អនុលោមំ	៣៧
បច្ចនីយំ	៤៥
អនុលោមបច្ចនីយំ............	៥១
បច្ចនីយានុលោមំ............	៥២
បច្ចយវារោ	៥៣
អនុលោមំ	"
បច្ចនីយំ	៦០
អនុលោមបច្ចនីយំ............	៦១
បច្ចនីយានុលោមំ	"
សំសដ្ឋវារោ	៦២
អនុលោមំ	"
បច្ចនីយំ	៦៥
អនុលោមបច្ចនីយំ	៦៦
បច្ចនីយានុលោមំ............	"
បញ្ហាវារោ	"
អនុលោមំ	"
បច្ចនីយំ	៩៣

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ
អនុលោម	៣៧
បច្ចនីយៈ	៤៥
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ	៥១
បច្ចនីយានុលោម	៥២
បច្ចយវារៈ	៥៣
អនុលោម	"
បច្ចនីយៈ	៦០
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ	៦១
បច្ចនីយានុលោម	"
សំសដ្ឋវារៈ	៦២
អនុលោម	"
បច្ចនីយៈ	៦៥
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ	៦៦
បច្ចនីយានុលោម	"
បញ្ហាវារៈ	"
អនុលោម	"
បច្ចនីយៈ	៩៣

មាតិកាបត្ថានិ

មាតិកា អង្គេ

អនុលោមប្បច្ចនីយំ.. *៩៥*

បច្ចនីយានុលោមំ .... "

ហេតុសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ *៩៦*

ហេតុសហេតុកទុកំ

បដិច្ចវារោ *៩៧*

អនុលោមំ .... "

បច្ចនីយំ *១០០*

អនុលោមប្បច្ចនីយំ.. *១០១*

បច្ចនីយានុលោមំ *១០២*

បញ្ហាវារោ .... "

អនុលោមំ .... "

បច្ចនីយំ *១១៦*

អនុលោមប្បច្ចនីយំ *១១៨*

បច្ចនីយានុលោមំ .... "

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ..	៩៥
បច្ចនីយានុលោម..	"

ហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ	៩៦

ហេតុសហេតុកទុកៈ

បដិច្ចវារៈ	៩៧
អនុលោម	"
បច្ចនីយៈ	១០០
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ..	១០១
បច្ចនីយានុលោម	១០២
បញ្ហាវារៈ ...."	
អនុលោម	"
បច្ចនីយៈ	១១៦
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ	១១៨
បច្ចនីយានុលោម	"

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា	អង្កេ

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ ១១៩

នហេតុសហេតុកសម្បយុត្តំ "

បដិច្ចវារោ ១២០

អនុលោមំ .... "

បច្ចនីយំ ១២៤

អនុលោមប្បច្ចនីយំ........ ១២៦

បច្ចនីយានុលោមំ .... "

បច្ចយវារោ ១២៧

អនុលោមំ .... "

បច្ចនីយំ ១២៨

សំសដ្ឋវារោ .... "

អនុលោមំ .... "

បច្ចនីយំ ១២៩

បញ្ហាវារោ .... "

អនុលោមំ .... "

បច្ចនីយំ ១៤៨

អនុលោមប្បច្ចនីយំ........ ១៥០

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ១១៩

នហេតុសហេតុកសម្បយុត្ត "

បដិច្ចវារៈ ១២០

អនុលោម .... "

បច្ចនីយៈ ១២៤

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ១២៦

បច្ចនីយានុលោម .... "

បច្ចយវារៈ ១២៧

អនុលោម .... "

បច្ចនីយៈ ១២៨

សំសដ្ឋវារៈ .... "

អនុលោម .... "

បច្ចនីយៈ ១២៩

បញ្ហាវារៈ .... "

អនុលោម .... "

បច្ចនីយៈ ១៤៨

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ១៥០

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

បច្ចនីយានុលោមំ.. ១៥១

សប្បច្ចយទុកំ

បដិច្ចវារោ .... "
អនុលោមំ .... "
បច្ចនីយំ ១៥២
អនុលោមបច្ចនីយំ.. ១៥៣
បច្ចនីយានុលោមំ .... "
បច្ចយវារោ .... "
បញ្ហាវារោ ១៥៤
អនុលោមំ .... "
បដិច្ចវារោ ១៥៧
អនុលោមបច្ចនីយំ ១៥៨
បច្ចនីយានុលោមំ.. "

សង្ខតទុកំ

បដិច្ចវារោ ១៥៩

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

បច្ចនីយានុលោម ១៥១

សប្បច្ចយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ .... "
អនុលោម .... "
បច្ចនីយៈ ១៥២
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ១៥៣
បច្ចនីយានុលោម .... "
បច្ចយវារៈ .... "
បញ្ហាវារៈ ១៥៤
អនុលោម .... "
បដិច្ចវារៈ ១៥៧
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ១៥៨
បច្ចនីយានុលោម .... "

សង្ខតទុកៈ

បដិច្ចវារៈ ១៥៩

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

សនិទស្សនទុកំ

បដិច្ចវារោ ១៥៩

អនុលោមំ .... "

បច្ចនីយំ ១៦២

អនុលោមប្បច្ចនីយំ.. ១៦៤

បច្ចនីយានុលោមំ .... "

បច្ចយវារោ ១៦៥

អនុលោមំ .... "

បច្ចនីយំ ១៦៦

អនុលោមប្បច្ចនីយំ .... "

បច្ចនីយានុលោមំ.. ១៦៧

សំសដ្ឋវារោ .... "

បញ្ហាវារោ ១៦៨

អនុលោមំ .... "

បច្ចនីយំ ១៨១

អនុលោមប្បច្ចនីយំ.. ១៨២

បច្ចនីយានុលោមំ.. "

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

សនិទស្សនទុកៈ

បដិច្ចវារៈ *១៥៩*

អនុលោម .... "

បច្ចនីយៈ *១៦២*

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ *១៦៤*

បច្ចនីយានុលោម .... "

បច្ចយវារៈ *១៦៥*

អនុលោម .... "

បច្ចនីយៈ *១៦៦*

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ .... "

បច្ចនីយានុលោម *១៦៧*

សំសដ្ឋវារៈ .... "

បញ្ហាវារៈ *១៦៨*

អនុលោម .... "

បច្ចនីយៈ *១៨១*

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ *១៨២*

បច្ចនីយានុលោម .... "

មាតិកាបត្ថានិ

មាតិកា អង្កេ

សប្បដិឃទុកំ

បដិច្ចវារោ *១៨៣*

អនុលោមំ .... "

បច្ចនីយំ *១៨៩*

អនុលោមប្បច្ចនីយំ *១៩១*

បច្ចនីយានុលោមំ .... "

បច្ចយវារោ *១៩២*

បញ្ហាវារោ *១៩៤*

អនុលោមំ .... "

បច្ចនីយំ *២០៨*

អនុលោមប្បច្ចនីយំ *២១០*

បច្ចនីយានុលោមំ *២១១*

រូបទុកំ

បដិច្ចវារោ .... "

អនុលោមំ .... "

បច្ចនីយំ *២១៣*

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

សប្បដិឃទុកៈ

បដិច្ចវារៈ ១៨៣
អនុលោម .... "
បច្ចនីយៈ ១៨៩
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ១៩១
បច្ចនីយានុលោម .... "
បច្ចយវារៈ ១៩២
បញ្ហាវារៈ ១៩៤
អនុលោម .... "
បច្ចនីយៈ ២០៨
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ២១០
បច្ចនីយានុលោម ២១១

រូបទុកៈ

បដិច្ចវារៈ .... "
អនុលោម .... "
បច្ចនីយៈ ២១៣

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

អនុលោមប្បច្ចនីយំ.. ២១៤
បច្ចនីយានុលោមំ.. ២១៥
បច្ចយវារោ .... "
អនុលោមំ .... "
បច្ចនីយំ ២១៧
អនុលោមប្បច្ចនីយំ.. ២២០
បច្ចនីយានុលោមំ .... "
សំសដ្ឋវារោ .... "
បញ្ហាវារោ ២២១
អនុលោមំ .... "
បច្ចនីយំ ២៣១
អនុលោមប្បច្ចនីយំ.. ២៣៣
បច្ចនីយានុលោមំ.. "

លោកិយទុកំ

បដិច្ចវារោ ២៣៤
អនុលោមំ .... "

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ២១៤

បច្ចនីយានុលោម ២១៥

បច្ចយវារៈ .... "

អនុលោម .... "

បច្ចនីយៈ ២១៧

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ២២០

បច្ចនីយានុលោម .... "

សំសដ្ឋវារៈ .... "

បញ្ហាវារៈ ២២១

អនុលោម .... "

បច្ចនីយៈ ២៣១

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ២៣៣

បច្ចនីយានុលោម .... "

លោកិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ ២៣៤

អនុលោម .... "

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្គេ

បច្ចនីយំ ២៣៥
អនុលោមប្បច្ចនីយំ.. ២៣៦
បច្ចនីយានុលោមំ ២៣៧
បច្ចយវារោ .... "
អនុលោមំ .... "
បច្ចនីយំ ២៣៩
អនុលោមប្បច្ចនីយំ.. ២៤០
បច្ចនីយានុលោមំ .... "
សំសដ្ឋវារោ ២៤១
បញ្ហាវារោ .... "
អនុលោមំ .... "
បច្ចនីយំ ២៥៥
អនុលោមប្បច្ចនីយំ.. ២៥៦
បច្ចនីយានុលោមំ.. ២៥៧

កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ

បដិច្ចវារោ .... "

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ
បច្ចនីយៈ	២៣៥
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ............	២៣៦
បច្ចនីយានុលោម	២៣៧
បច្ចយវារៈ	"
អនុលោម	"
បច្ចនីយៈ	២៣៩
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ............	២៤០
បច្ចនីយានុលោម	"
សំសដ្ឋវារៈ	២៤១
បញ្ហាវារៈ	"
អនុលោម	"
បច្ចនីយៈ	២៥៥
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ............	២៥៦
បច្ចនីយានុលោម............	២៥៧

កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

បដិច្ចវារៈ	"

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

អនុលោមំ ២៥៧
បញ្ហាវារោ ២៦២
អនុលោមំ .... "
បច្ចនីយំ .... "

អាសវទុកំ

បដិច្ចវារោ ២៦៣
អនុលោមំ .... "
បច្ចនីយំ ២៦៥
អនុលោមបច្ចនីយំ.. ២៦៦
បច្ចនីយានុលោមំ.. ២៦៧

បច្ចយវារោ .... "
អនុលោមំ .... "
សំសដ្ឋវារោ ២៧០
បញ្ហាវារោ ២៧១
អនុលោមំ .... "
បច្ចនីយំ ២៨៩

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

អនុលោម ២៥៧

បញ្ហាវារៈ ២៦២

អនុលោម .... "

បច្ចនីយៈ .... "

អាសវទុកៈ

បដិច្ចវារៈ ២៦៣

អនុលោម .... "

បច្ចនីយៈ ២៦៥

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ២៦៦

បច្ចនីយានុលោម ២៦៧

បច្ចយវារៈ .... "

អនុលោម .... "

សំសដ្ឋវារៈ ២៧០

បញ្ហាវារៈ ២៧១

អនុលោម .... "

បច្ចនីយៈ ២៨៩

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

អនុលោមប្បច្ចនីយំ.. ២៩១
បច្ចនីយានុលោមំ.. "

សាសវទុកំ

បដិច្ចវារោ .... "

អាសវសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ ២៩៣
អនុលោមំ .... "
បច្ចនីយំ ២៩៩
អនុលោមប្បច្ចនីយំ.. ៣០៣
បច្ចនីយានុលោមំ.. "

បច្ចយវារោ ៣០៤
អនុលោមំ .... "
សំសដ្ឋវារោ ៣១០
អនុលោមំ .... "
បញ្ហាវារោ ៣១១
អនុលោមំ .... "

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ២៩១

បច្ចនីយានុលោម .... "

សាសវទុកៈ

បដិច្ចវារៈ .... "

អាសវសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ ២៩៣

អនុលោម .... "

បច្ចនីយៈ ២៩៩

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ៣០៣

បច្ចនីយានុលោម .... "

បច្ចយវារៈ ៣០៤

អនុលោម .... "

សំសដ្ឋវារៈ ៣១០

អនុលោម .... "

បញ្ហាវារៈ ៣១១

អនុលោម .... "

មាតិកាបត្ថានិ

មាតិកា អង្គេ

បច្ចនីយំ *៣៣៦*

អនុលោមបច្ចនីយំ.. *៣៣៨*

បច្ចនីយានុលោមំ .... "

អាសវសាសវទុកំ

បដិច្ចវារោ .... "

បញ្ហាវារោ *៣៤១*

អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ *៣៤៤*

បញ្ហាវារោ *៣៤៨*

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

បច្ចនីយៈ ៣៣៦
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ... ៣៣៨
បច្ចនីយានុលោម .... "

អាសវសាសវទុកៈ

បដិច្ចវារៈ .... "
បញ្ហាវារៈ ៣៤១

អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ ៣៤៤
បញ្ហាវារៈ ៣៤៨